

Vitsø Nor

Udarbejdet af Kurt Due Johansen, maj 2020

Indholdsfortegnelse

Forord	3
Indledning	4
Beskrivelse af Vitsø Nor	5-7
Områdets udvikling	7
Tilliggende naturområder	8
Genskabelse af Vitsø Nor i 2009	9
Vandkvaliteten	9-10
Planter og dyr i vandet	10
Biologiske interesser	10-12
Kulturhistorie	13-15
Naturpleje	15-16
Rekreative forhold	16-17
ARTSGENNEMGANG	18-118

Forord

Vi har meget at takke Aage V. Jensen Naturfond for. Tømrermester Aage V. Jensen fra Vokslev ved Nibe var fremsynet, da han oprettede sin naturfond.

Naturfonden har de seneste mange år opkøbt naturområder og lavet store naturforbedringer samtidig med at man har skabt adgang til områderne – *på naturens betingelser*.

Det er i høj grad det der er sket på Ærø, ved Vitsø Nor. Et projekt, som først og fremmest skulle fjerne det for vandmiljøet skadelige kvælstof, har Aage V. Jensen Naturfond vendt til noget utrolig positivt. Man har skabt et fristed for især fuglene, men også for alle de andre flora,- og faunagrupper i naturen.

Og for menneskene har man skabt et fristed, hvor man kan komme og få lise for sjælen ved at opleve det vilde – især de vilde fugle. Ved at anlægge en sti rundt omkring søen i området – flere steder i passende afstand fra søen, så der også er plads til det vilde – har man skabt en unik udflugtsmulighed. Vitsø Nor er blevet et af de populærest natur udflugtssteder på øen.

Som på Ærø med Vitsø Nor, er vi mange der er Aage V. Jensen Naturfond dybt taknemmelige for det de har gjort. Vi fynboer er særlig forkælede med naturperler som Æbelø, Gyldensteen Strand, Ølundgård, Snarup Mose og Sundbakkerne ved Faaborg. Hver især har de højnet naturindholdet og hver især har disse områder tiltrukket mennesker i titusindvis, der nyder naturen. Og i særlig grad har de givet os naturnørder noget vi havde drømt om, men ikke havde troet muligt !

Godt vi har fonden ! Tak til Aage V. Jensen for hans klarsyn! Denne rapport tilegnes Aage V. Jensen som en lille tak for alt det han gjorde muligt!

Lars Tom-Petersen og Morten Müller takkes for at have kigget kritisk på denne rapport !

Indledning

Vitsø Nor på Ærø er et fremragende naturområde på ca. 160 hektar.

Størstedelen af området ejes af Aage V. Jensen Naturfond, mens det vestlige, mindre området ejes af private lodsejere.

Det er især det område der ejes af Aage V. Jensen Naturfond, der beskrives her, og i særdeles fuglelivet.

Siden søen i Vitsø Nor på 52 hektar blev genskabt 2009-2010, har området udviklet sig til Ærøs måske bedste fuglelokalitet med et væld af spændende fugle.

Det er ikke kun fuglene og fuglefolket der har glæde af Vitsø Nor. En sti, der fører helt vejen rundt om søen, giver både lokale og turister unikke muligheder for en spændende tur med store naturoplevelser.

Det er Aage V. Jensen Naturfonds formål at give naturen de bedst mulige vilkår og det har man formået i Vitsø Nor.

I og ved noret findes ud over fuglene, mange padder og krybdyr, som fonden har tilgodeset ved at grave 17 nye vandhuller. Også på plantefronten er der spændende og halvsjældne planter med f.eks. orkidéer.

Vi ved kun lidt om miljøkvaliteten i den nye sø på 52 hektar i Vitsø Nor. Skulle der blive mulighed herfor, kunne det være mere end spændende at vide, hvad søen gemmer af hemmeligheder i form af planter på bunden, fisk, insekter og meget mere.

Der er næppe tvivl om, at Vitsø nor også i fremtiden vil blive besøgt af tusindvis af mennesker årligt!

Beskrivelse af Vitsø Nor

Vitsø Nor er et naturområde på ca. 150 hektar, beliggende på den nordlige del af Ærø. Ca. 110 hektar er ejet af Aage V. Jensen Naturfond, mens et tidligere ral gravningsområde på knap 40 hektar er privatejet.

Søen

I Vitsø Nor ligger en sø på ca. 52 hektar. I søen er der 3 øer. Søen er meget lavvandet.

Engene

Søen i Vitsø Nor er omgivet af ca. 60 hektar store enge, der afgræsses af kvæg.

Rørskov

Der er ikke meget rørskov, da formålet med afgræsningen af engene og kystbræmmen af søen netop er at holde de lysåbne arealer fri for rørskov samt træer og buske. Der er dog lidt rørskov på især sydsiden af søen.

Placeringen af 17 vandhuller etableret i 2017 ved Vitsø Nor af Aage V. Jensen Naturfond.

Vandhuller

I 2017 blev der gravet 17 vandhuller, især på nordsiden af søen. Vandhullerne er primært tiltænkt padder.

Der er 3 øer i Vitsø Nor. Her ses den midterste. Øerne er særdeles vigtige ynglelokalteter for bl.a. hættmåge og diverse ænder og lappedykkere. Øerne er flere gange plejet af lokale naturinteresserede for at holde dem træfrie. Foto: Kurt Due Johansen.

Levende hegn

I engene er der en række levende hegn. Der er næppe tvivl om, at de levende hegn har negativ betydning for ynglende vadefugle.

Omgivende bevoksninger

Der er en række bevoksninger af buske og træer omkring Vitsø Nor, især på nord,- og sydsiden.

Stier

Der går en sti rundt om Vitsø Nor i varierende afstand fra søen, sådan at der er store arealer, hvor fuglene har ro og fred.

Områdets udvikling

Vitsø Nor var oprindelig en bugt af Det Sydfynske Øhav, men på grund af materialevandring, blev bugten mere og mere afsnøret, således at det var nemt at føre en dæmning over det sidste stykke åbne vand ind til bugten. Søen blev afvandet i 1871 og hele området blev drænet i 1964 da der blev installeret en el-pumpe.

Der er fine bevoksninger af træer og buske, både på sydsiden og som her på nordsiden af Vitsø Nor. Der afgræsses ovenikøbet i denne bevoksning, hvilket skaber helt specielt gode forhold for en række planter, insekter – og fugle. Foto: Kurt Due Johansen.

Tilliggende naturområder – ralgravningsområdet

Vest for Vitsø Nor ligger et naturområde på ca. 33 hektar. Det er et gammelt graveområde for ral og grus, som nu henligger som vandfyldte grave med øer. Der er lidt rørskov samt eng.

De gamle ralgrave, nabo til Aage V. Jensen Naturfonds arealer i Vitsø nor, ligger nu vandfyldte hen med øer og rørskov. Foto: Kurt Due Johansen.

Genskabelse af Vitsø Nor i 2009

Den genskabte sø i Vitsø Nor set oppe fra landevejen ved Søbygaard. Foto: Kurt Due Johansen.

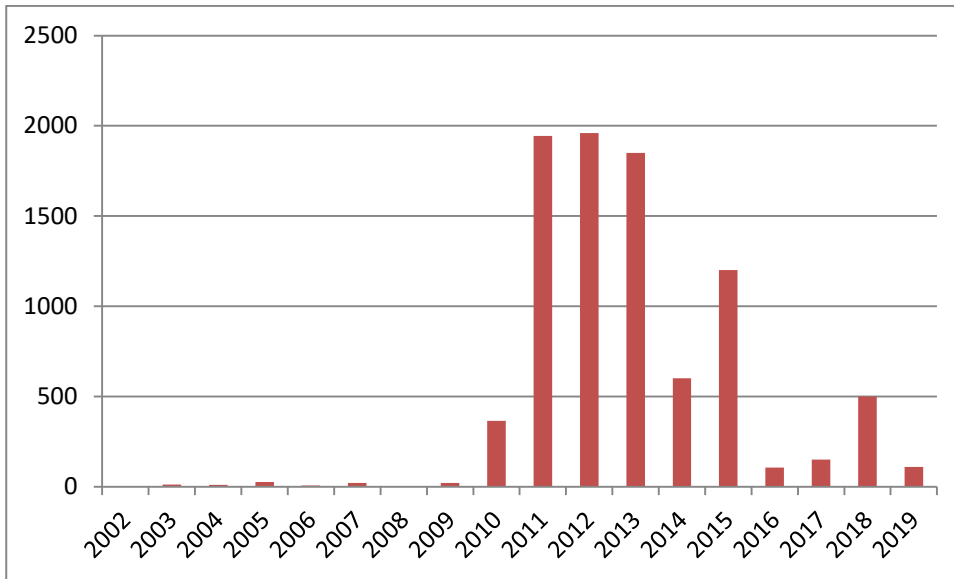
Vitsø Nor blev genskabt som et søområde med enge i 2009, således at søen var genskabt i 2010 i fuld størrelse.

Søen er primært genskabt som et område til at uskadeliggøre kvælstof, for at kunne friholde Det Sydfynske Øhav for det kvælstof der tidligere blev ledt ud fra Vitsø Nor og omgivelserne. Man regner med at vådområdet kan skåne recipienten for flere tons kvælstof.

Vandkvalitet

Undervandsvegetation – forekomst af blishøne er en indirekte indikation

I starten af genskabelsen af Vitsø Nor var der en god vandkvalitet i noret med udbredte undervandsbevoksninger. Disse kunne ses med det blotte øje, idet bevoksningen voksede helt op i overfladen. At Vitsø Nor var kraftig bevokset med undervandsvegetation kan også aflæses i forekomsten af de herbivore fugle, f.eks. forekomsten af blishøns. I den periode, hvor der var mange blishøns i noret, var der også meget undervandsvegetation, se histogrammet nedenfor.

Den maksimale forekomst af blyshøne i Vitsø Nor. Forekomsten af blyshøne afspejler formentlig ganske godt forekomsten af blomsterplanter på bunden af noret, da blyshønen lever af levende planter. Efter 2015 er de store forekomster af blyshøne væk (bortset fra 2018), og det betyder med stor sandsynlighed, at de massive forekomster af planter på bunden af Vitsø Nor, der forekom lige efter sø-retablingen i 2009, nu stort set er væk.

Planter og dyr i vandet

Der er forfatteren bekendt ikke afrapporteret nogen undersøgelser af planter og dyr i selve søen i Vitsø Nor. Det er således ikke kendt, hvorvidt der er fisk i Vitsø Nor, og i givet fald hvilke arter og i hvilke mængder mv. Ligeledes er det heller ikke kendt, hvilke arter af insekter, krebsdyr, muslinger, bløddyr mv. der er i noret. Ejheller er der viden om, hvorvidt den nuværende undervandsvegetation er undersøgt.

Konklusion vandkvalitet og flora og fauna i søen i Vitsø Nor

Der *har* været en udbredt undervandsvegetation i Vitsø Nor, men denne er nu sandsynligvis forsvundet/reduceret. Undervandsvegetationen er vigtig for fødesøgende lappedykkere, som ligger og "plukker" vandinsekter og fisk fra junglen af vegetation. Endvidere er forekomst af undervandsvegetation af helt afgørende betydning for forekomsten af herbivore fugle i træktiden.

Forekomsten af en rig fauna i søen i Vitsø Nor, herunder fisk, er ligeledes af afgørende betydning for mange ynglende og rastende vandfugle.

Det bør derfor overvejes at undersøge vandkvalitet og flora/fauna i Vitsø Nor.

Biologiske interesser

Udover fuglene, som beskrives i denne rapport, er der store øvrige biologiske interesser.

En af engene på nordsiden af Vitsø Nor med en hundredtallig bestand af Maj-Gøgeurt. Disse orkideer ses på fotoet: Foto: Kurt Due Johansen.

Planter

På strandengene og de ferske enge og overdrev (rigkær mv.), der findes rundt om søen, er der en rig flora. Der vokser bl.a. Maj-Gøgeurt (hundredvis af planter), stor bestand af Strand-Loppeurt, Skjaller og mange andre sjældne eller halvsjældne arter. Tidligere voksede den på landsplan meget sjældne orkidé Mygblomst i Gydemade på sydøstsiden af søen i Vitsø Nor.

Ung grøn frø i Vitsø Nor. Der er en meget stor bestand af grøn frø i og ved søen i Vitsø Nor. Foto: Kurt Due Johansen.

Padder og krybdyr

Der er en særdeles stor bestand af grøn frø i og ved noret. Desuden er her klokkefrø, grønbroget tudse og stor vandsalamander. Der er en bestand af snog. Desuden findes der sandsynligvis skrubtudse, butsnudet frø og lille vandsalamander.

Insekter

Der er en større bestande af vore mest almindelige dagsommerfugle på engene og overdrevene rundt om Vitsø Nor, ligesom der forekommer flere arter af guldsmede og vandnymfer.

Kulturhistorie

Kort over Vitsø Nor fra 1870. Søen ligner meget søen af i dag, men var dog noget større. Fra "Det tabte land" af Kjeld Hansen.

Der er en rig kulturhistorie i Vitsø Nor. Vitsø Nor var netop som navnet antyder et nor – en fjordarm - hvor der kunne sejles fra havet og helt ind til Søbygaard, som ligger inde i bunden af Vitsø Nor, på en høj banke. Ved afsnøring af fjorden med et system store strandvolde (Søby Måe), blev området omdannet til et indelukket nor. Der var afvandingsforsøg i 1785, 1838 og 1868. Søen blev afvandet i 1871. Først fra 1964 blev der gennemført en decideret kultivering af området.

Af nuværende kulturhistoriske anlæg er der f.eks. den hollandske pumpemølle. Træsneflen fra pumpemøllen ligger lige uden for selve møllen. Desuden er der afvandingskanaler m.v. i landskabet.

Den gamle hollandske pumpemølle. Foto: Kurt Due Johansen.

Resterne af archimedessneglen og andet udstyr fra den hollandske mølle i Vitsø Nor. Bemærk, at bortset fra jernbåndene, er archimedesskruen helt af træ. Et imponerende tømrerarbejde. Foto: Kurt Due Johansen,

Naturpleje

Engene omkring Vitsø Nor plejes ved afgræsning med kreaturer. Desuden slås nogle af engene i østenden af noret.

Afgræsning med kreaturer i østenden af Vitsø Nor. Afgræsningsdyrene holder engene flot åbne. Foto: Kurt Due Johansen.

Høslæt af engene i østenden af Vitsø Nor. Foto: Kurt Due Johansen.

Pleje af øerne i søen

Øerne er flere gange blevet ryddet for træer af nogle af de lokale naturinteresserede. Forekomst af træer på øerne er negativ af hensyn til ynglende kystfugle, da øerne dels gror til, og prædatorer kan udspejle reder og unger fra træerne.

Rekreative forhold

Stien

Som nævnt går der en sti hele vejen rundt om noret. Denne sti er meget befærdet og benyttes dagligt af lokale og turister.

Ingen jagt og fiskeri + Ingen sejlads

Der foregår hverken jagt eller fiskeri eller sejlads på søfladen, så fuglene har fuldstændig fred. Derimod drives der jagt på naboarealerne, men dette ser ikke ud til at påvirke fuglene på søfladen eller engene omkring søen i særlig grad.

Der går en fin sti hele vejen rundt om Vitsø Nor. Stien er meget benyttet af publikum. Foto: Kurt Due Johansen.

Vitsø, artsgennemgang

I det følgende gennemgås de observationer af fugle der findes i Dansk Ornitologisk Forenings database, DOF-basen. Det drejer sig om observationer fra 2000 til 2019.

Definition af fuglenes hyppighed

Sjælden:	1-5.
Fåtalrig:	6-10.
Ret almindelig:	11-25.
Almindelig:	26-100
Meget almindelig:	101-500.
Talrig:	501-1.000
Meget talrig:	1.001 +

Antal observationsdage fordelt på år

Der er aflagt en lang række besøg fra forskellige fugleinteresserede med henblik på at optælle fuglene i Vitsø Nor. Besøgenes fordeling over årene og månederne fremgår af oversigten nedenunder. Indtil søen i Vitsø Nor blev genskabt i 2009 og fuldstændig fyldt 2010, blev der aflagt relativ få besøg i området. Antallet af besøg steg markant med sø-genskabelsen.

År/ Måned	2000	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Jan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	1	2	0	3	2	0
Feb	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	3	0	0	2	3	5	6
Mar	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	3	6	5	0	1	0	6	6	5
Apr	0	0	1	1	2	0	1	1	0	1	4	6	9	4	2	3	8	11	7	6
Maj	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	6	5	9	10	1	2	0	16	3	5
Jun	0	0	0	3	0	0	1	0	1	1	5	7	9	10	3	4	5	7	6	3
Jul	0	0	0	2	4	4	1	3	1	2	6	8	3	7	1	2	6	7	7	4
Aug	0	0	0	1	0	1	0	0	1	1	13	4	7	6	3	5	3	7	7	8
Sep	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	11	7	6	5	3	4	9	5	5	6
Okt	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	15	8	5	0	4	2	2	3	6	0
Nov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	0	0	0	0	2	1	1	0
Dec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	1	0	0	0	1	2	1	1

Oversigt over observationer fra Vitsø Nor fordelt på år og måned. Fra DOF-basen.

Hyppigste observatør

Lars Tom-Petersen og Morten Müller er de observatører der hyppigst har indberettet fugleoplysninger fra Vitsø Nor.

Desuden har følgende indberettet til basen: Michael Aggerbeck, Børge Ingolf Andersen, Niels Andersen, Michael Bello Andreasen, Michael Bjerregaard, Henrik Boeg, Julie W. Broge, Roberto Brunicardi, Arne Bruun, Jakob Dall, Adam Dreisler, Jörn Eskildsen, Jens Friis-Walsted, John Frisenvænge, Jens Gert-Hansen, Kjeld Hansen, Lars Ole Gjesing, Søren Højager, Gitte og Kaj Jensen, Niels Bomholt Jensen, Torben Johannesen, Kurt Due Johansen, Svend Wøjcik-Jonasson, Bjarne Jørgensen, Birthe Karpfen, Henrik Kisby, Carlo Klausen, Niels Munch Kofoed, Andreas Bruun Kristensen, Benny Kristensen, Michael Larsen, Ursula Burmann &

Arne Bo Larsen, Svend Aage Linderström, Kirsten Halkjær Lund, Dieter Maaszen, Kaj Mortensen, Søren Mygind, Arne Møller, Marie Nielsen, Søren Nysteen, Jan Pedersen, Susanne Primdahl, Anders Rasmussen, Børge Langkilde Rasmussen, Hans Rytter, Anette Sonne, Ole Søgaard, Helge Mølbach Sørensen, Rasmus Turin, Ole Tønder, Søren Winding, Hette Hammer-Ørskov, Lone Ørskov.

Opsummering ynglefugle, opsummering af gæster.

Ynglefugle

Der er en meget stor diversitet i ynglefuglene i Vitsø Nor, som bl.a. består af:

4 arter lappedykkere, knopsvane, grågå, gråand, skeand, knarand, troland, taffeland, blichøne, vandrikse, røddeb, vibe, klyde, strandskade, lille præstekrave, stor præstekrave, hættemåge, stormmåge, sydlig blåhals, sortstrubet bynkefugl samt diverse småfugle.

Gæster:

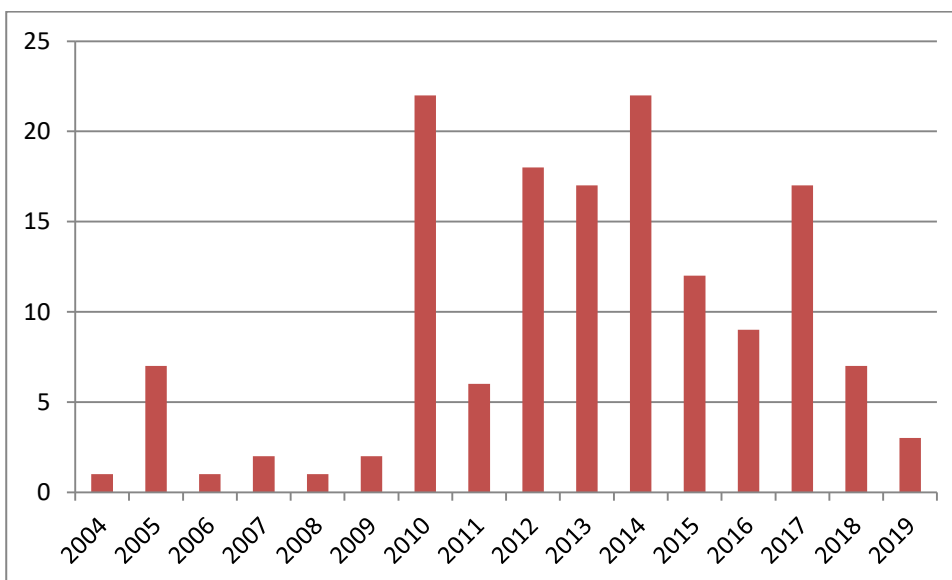
Der er en stor forekomst af sorthalset lappedykker, uden for yngletiden – hvilket er enestående for Fyn. Desuden forekommer mange grågå, bramgå, krikand, skeand og knarand. Der er store koncentrationer af troland, taffeland. Ved Vitsø Nor er der tidvis et godt træk af rovfugle og småfugle. Ifølge oplysninger fra Lars Tom-Petersen, trækker fuglene især hen over Vitsø Nor ved vinde fra vestlige retninger.

ARTSGENNEMGANG

Fiskehejre

STATUS 2019: Ret almindelig trækgæst.

Gæster: Fiskehejren ses i Vitsø Nor med op til et par og tyve fugle, de sidste 2 år dog i faldende antal.

Vitsø Nor, fiskehejre, maksimum antal, fordelt på år.

Rørdrum

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

Samtlige iagttagelser

20.07.2007 1 territoriehævdende rørdrum i graveområdet syd for Aage V. Jensen Naturfonds arealer (Lars Tom-Petersen).

Sølvhejre

STATUS 2019: Regelmæssig, sjælden gæst.

Samtlige iagttagelser

02.08.2012	1.
03.08.2012	1.
08-10.04.2017	1.
15.09.2017	1.
15.04.2018	6.

Silkehejre

STATUS 2019: Regelmæssig, sjælden gæst.

Samtlige iagttagelser

16.05.2013	1 trækker sydøst.
19.06.2015	1.
31.05.2019	1.

Sorthalset lappedykker – *Vitsø Nors juvél* (Morten Müller)

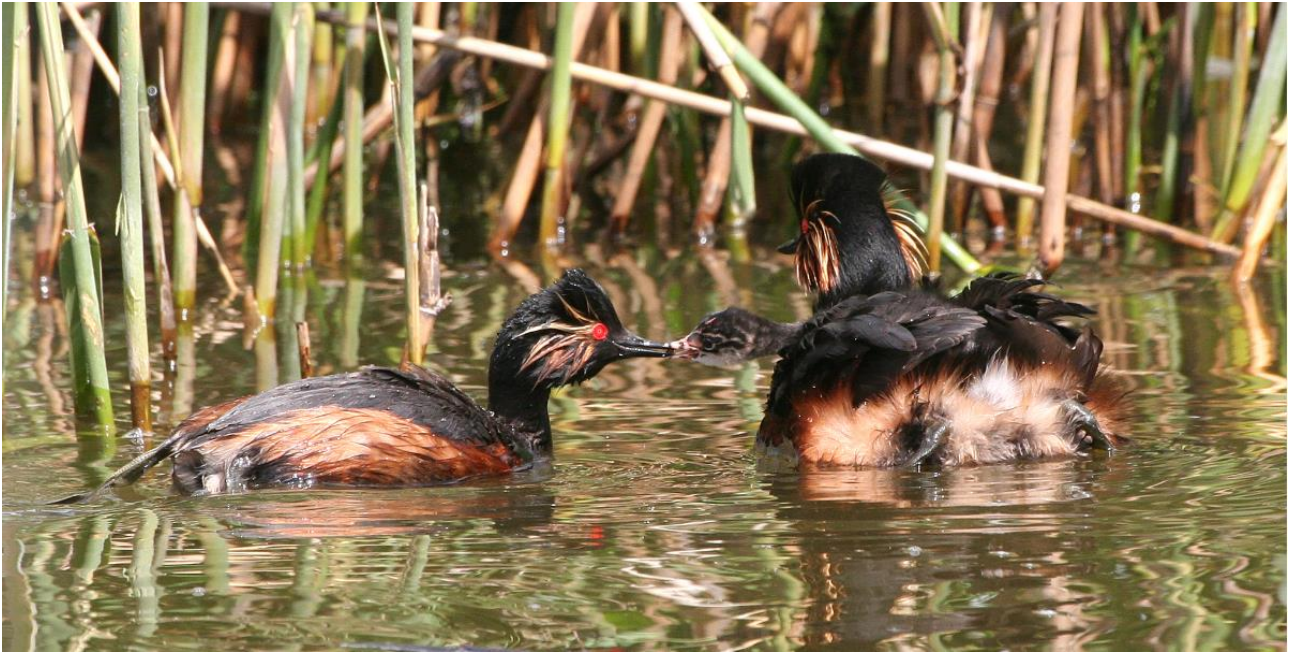
STATUS 2019: Regelmæssig, sjælden ynglefugl, almindelig gæst.

Ynglefugle: Sorthalset lappedykker er konstateret ynglende 2010 (2 par), 2011 (4 par) og 2018 (1 par).

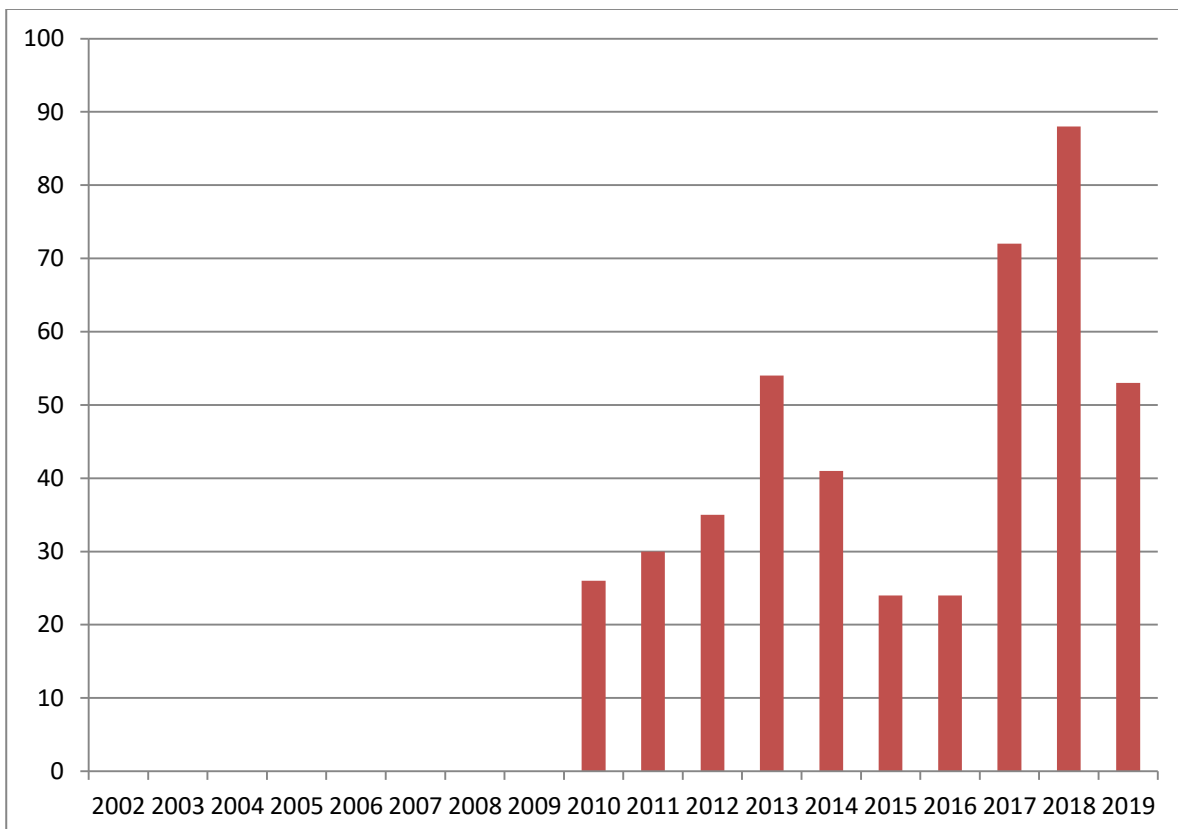
Gæster: Sorthalset lappedykker ses fra ultimo marts til ultimo september. Fra medio juni til primo (ultimo) august ses et influx af fremmede fugle. Antallet toppede 27.07.2018 med 88 sorthalsede lappedykkere. Det gør Vitsø Nor til Fyns vigtigste lokalitet for sorthalset lappedykker uden for yngletiden. De store forsamlinger af sorthalset lappedykker skyldes sandsynligvis en kombination af fred på vandfladen, hvor der ikke bliver sejlet, samt gode fødebetingelser.

Lignende forsamlinger af sorthalset lappedykker i Danmark kendes f.eks. fra Horsens Fjord, hvor der uden for yngletiden kan forsamles op til 98 fugle, f.eks. 19.07.2019.

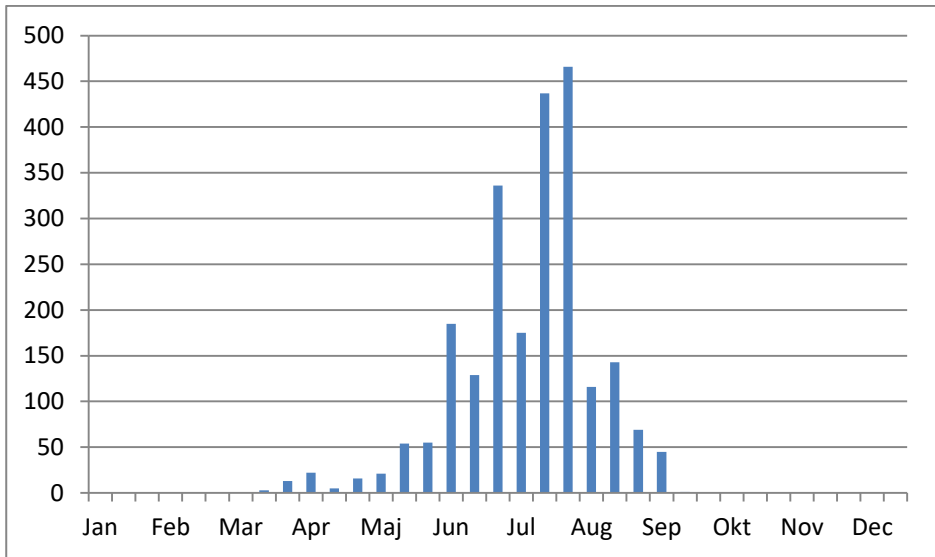

Sorthalset lappedykker fodrende unger. Foto: Gunnar Knudsen.

Vitsø Nor, sorthalset lappedykker, maksimum antal fordelt på år.

Vitsø Nor, sorthalset lappedykker, samtlige iagttagelser fordelt på 10 dagesperioder.

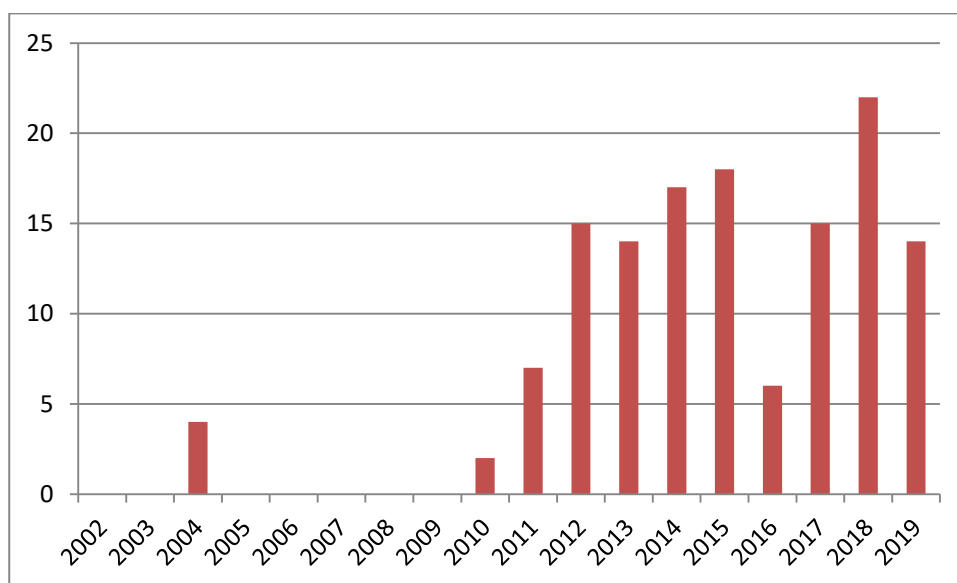
Sorthalset lappedykker med unger. Vitsø Nor er Fyns bedste lokalitet for arten uden for yngletiden. Foto: Gunnar Knudsen.

Toppet lappedykker

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl, ret almindelig gæst.

Ynglefugle: Ynglende fra sø-etableringen i 2010 til nu (2019). Et år efter sø-genskabelsen ynglende 1 par, hvorefter bestanden steg til 5-7 par.

Gæster: Hvorvidt der er tale om gæster i form af toppet lappedykker, der ikke yngler i Vitsø Nor, er uklart. Antallet af registrerede fugle matcher ret godt antallet af ynglefugle med unger.

Vitsø Nor, toppet lappedykker, maksimum antal, inklusive unger, fordelt på år.

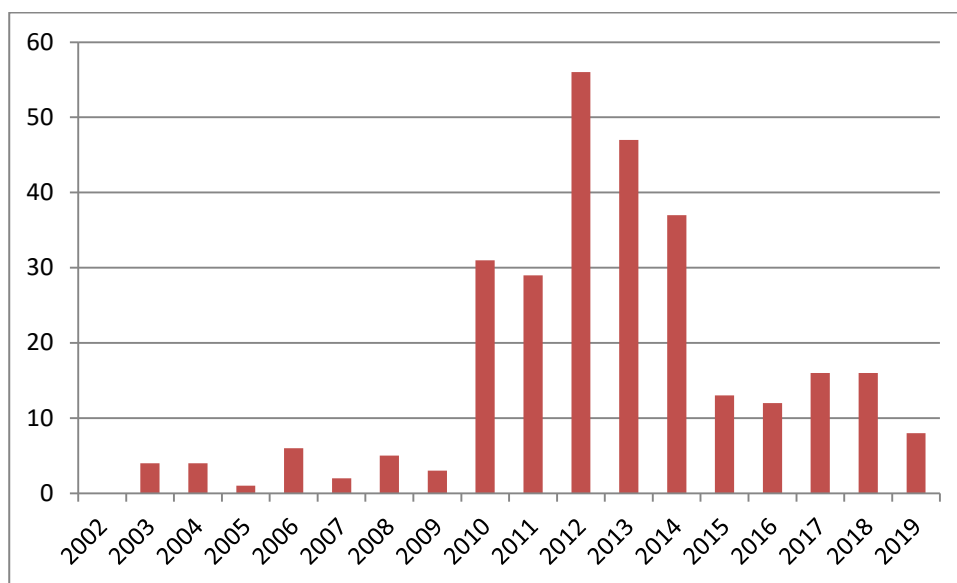
Gråstrubet lappedykker

STATUS 2019: Sjælden-fåtallig ynglefugl.

Ynglefugle: Gråstrubet lappedykker ynglende også før genskabelsen af søfladen i Vitsø Nor, i de gamle ralgravningshuller med 1-2 par. Efter genskabelsen af sø-fladen i noret, steg antallet af ynglende gråstrubet lappedykker og følgende parantal kan udledes af DOF-basen: 2010 7-8 par, 2011 9 par, 2012 9 par, 2013 11 par, 2014 7 par, 2015 9 par, 2016 1-2 par, 2017 ?, 2018 1-3 par og 2019 ?

Antallet af ynglende gråstrubet lappedykker steg altså kraftigt efter søetableringen, der rigtig slog igennem i 2010, og antallet kulminerede 2010-2015, hvorefter parantallet faldt kraftigt. Det er en udvikling der ligner udviklingen i andre nyetablerede søer, hvor parantallet "eksploderer" de første år, for så at falde efter nogle år, eller fuglene forsvinder helt. Det hænger sammen med at undervandsvegetationen, som er vigtig for fuglenes fødesøgning, idet her gemmer sig mange krebsdyr og fisk, ofte forsvinder fra nyetablerede søer

efter nogle år. Desuden falder produktionen af insekter og krebsdyr efter nogle år i sådanne søer, i takt med at det organiske stof, der var bunden i søbunden, "brænder af".

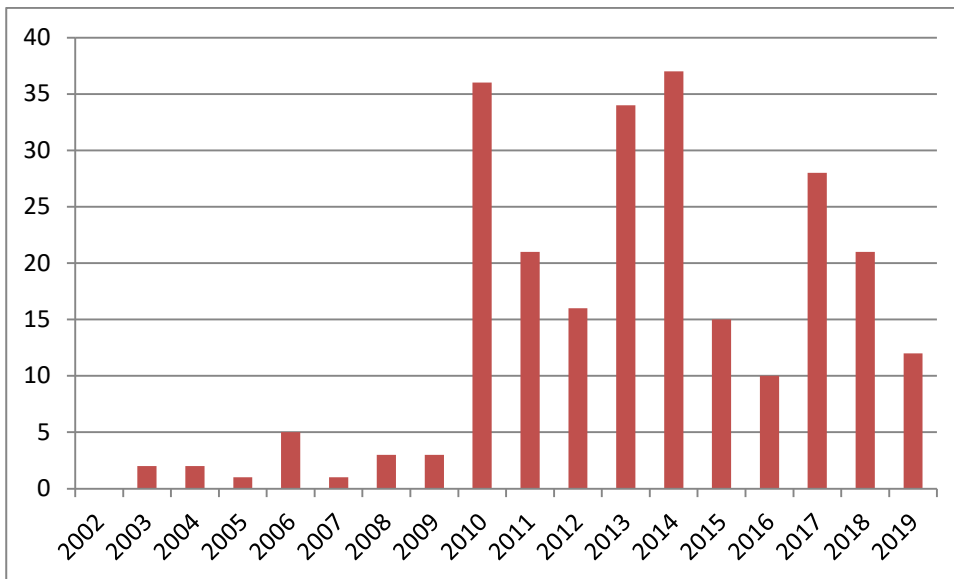
Vitsø Nor, gråstrubet lappedykker, maksimum antal, inklusive unger, fordelt på år.

Lille lappedykker

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl. Almindelig gæst?

Ynglefugle: Lille lappedykker er konstateret ynglende med 1 par før etableringen af den store sø-flade i Vitsø Nor, i de gamle ral grave. Efter sø-etableringen er arten konstateret ynglende 2010, 2012, 2015, 2016 og 2018 med udflyjende unger. Der har ynglet 1-4 par.

Gæster: Der er iagttaget op til 37 lille lappedykker i Vitsø Nor, hvilket overstiger ynglebestandens størrelse. Følgende større tal haves: 06.08.2013 34, 13.09.2014 37 og 24.08.2017 28. Det tyder på, at der sker et influx af fugle udefra, til Vitsø Nor. Det matcher iagttagelser fra Engsøen på Gyldensteen og Seden Strand i Odense Fjord, hvor der ligeledes sker et influx af ikke ynglefugle fra august/september måneder.

Vitsø Nor, lille lappedykker, maksimum antal, inklusive unger, fordelt på år.

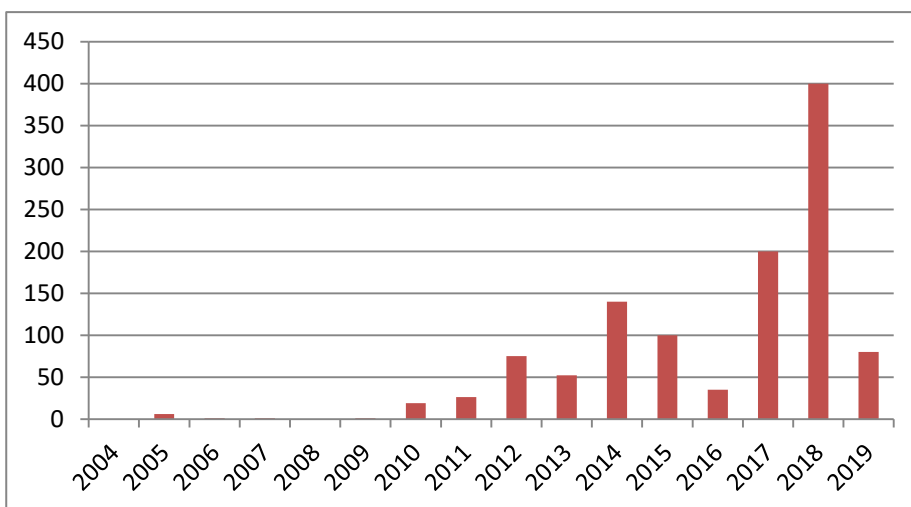
Skarv

STATUS 2019: Meget almindelig gæst.

Gæster: Skarven yngler ikke på Ærø, og er kun en relativ fåtallig ynglefugl i selve Det Sydfynske Øhav, hvorimod der er ynglekolonier både på Als og Sydfyn, hvorfra skarver, der besøger Vitsø Nor, kan stamme.

Skarven i Vitsø Nor kan ses hele året, og antallet kulminerer august-oktober.

Fuglene i Vitsø Nor er fugle der raster efter fiskefangster i havet ud for Vitsø Nor. Der går således en stadig strøm af skarver frem og tilbage mellem havet og Vitsø Nor. Når fuglene er ankommet til noret, sidder de nogen tid og hviler og tørrer vinger. Enkelte skarver svømmer rundt på søen i noret og dykker (Morten Müller).

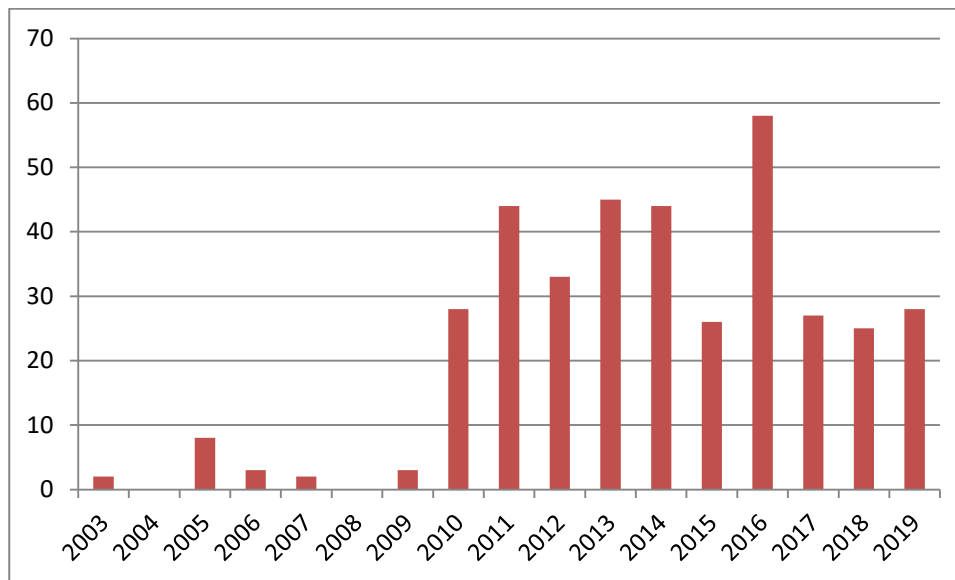
Vitsø Nor, skarv, maksimum antal, fordelt på år.

Knopsvane

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl. Almindelig gæst.

Ynglefugle: Knopsvanen ynglede i 2003 og 2009, altså før genetableringen af den store sø i Vitsø Nor. Efter søens genetablering ynglede der ifølge DOF-basen: 2010 3-5 par, 2011 3-4 par, 2012 6 par, 2013 6 par, 2014 5 par, 2015 4 par, 2016 3 par, 2017 3-4 par, 2018 5 par og 2019 2 par.

Gæster: Der er iagttaget op til 58 knopsvaner i Vitsø Nor (02.06.2016). Det tyder på, at der udover ynglefuglene er tale om gæster fra områder uden for Vitsø Nor.

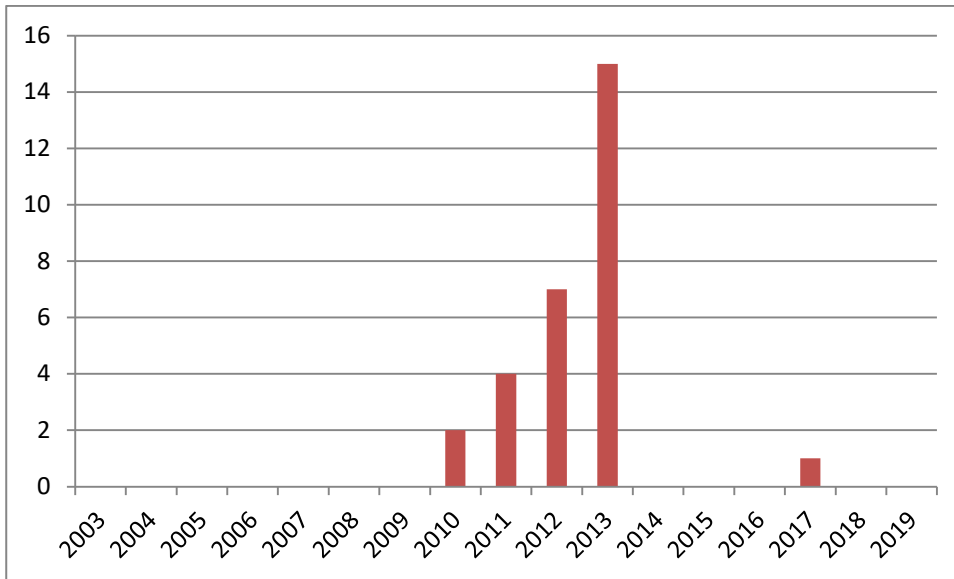

Vitsø Nor, knopsvane, maksimum antal, fordelt på år.

Sangsvane

STATUS 2019: Sjælden-ret almindelig gæst.

Gæster: I årene 2010-2013 sås op til 15 sangsvaner i Vitsø Nor. Derefter er der kun iagttaget sangsvaner ét år, nemlig 2017, hvor en enkelt fugl er iagttaget.

Vitsø Nor, sangsvane, rastende fugle, maksimum antal fugle 2003-2019.

Grågås

STATUS 2019: Ret almindelig ynglefugl. Talrig-meget talrig gæst.

Ynglefugle: Grågåsen ynglede i de gamle rallejer før sø-etableringen i Vitsø Nor. Efter sø-etableringen steg ynglebestanden betragteligt, og der yngler nu op til 26-35 par ved Vitsø Nor (2014-2015).

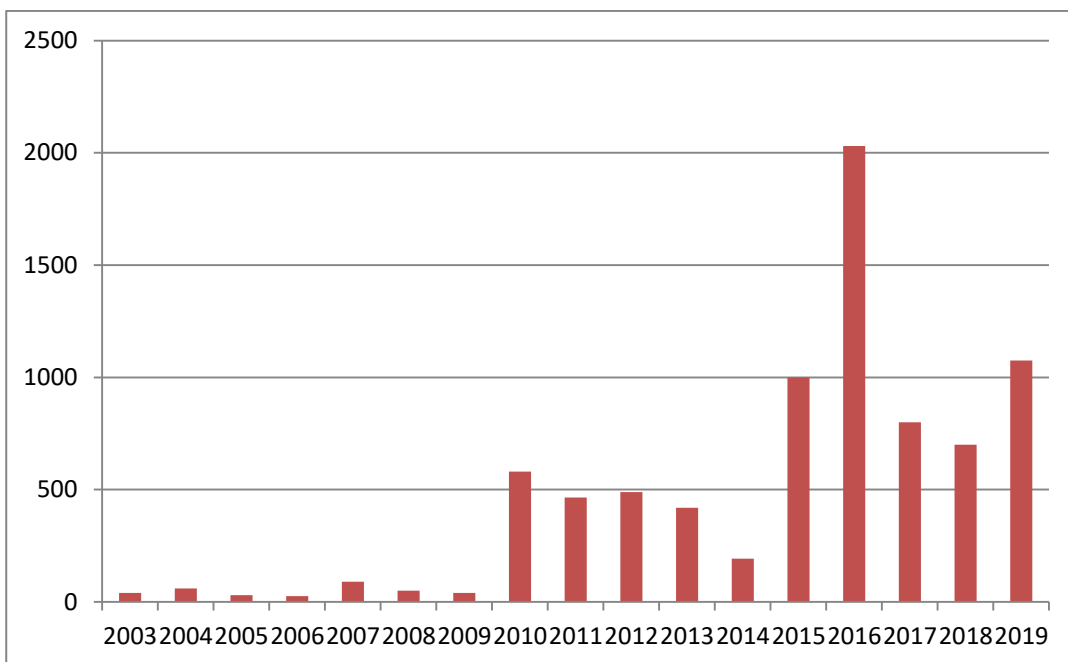
Gæster: Straks efter søetableringen blev grågåsen en talrig gæst i Vitsø Nor. Antallet af grågæs kulminerede i 2016 med godt 2.000 gæs, men er nu faldet til et antal af ca. 700 til godt 1.000 fugle.

Antallet af rastende gæs kulminerer ultimo juli-september.

Efter at der kom vand på det tørrelagte Vitsø Nor, er antallet af grågåse steget betragteligt, og lokaliteten er nu Ærø's vigtigste for arten. Foto: Kurt Due Johansen.

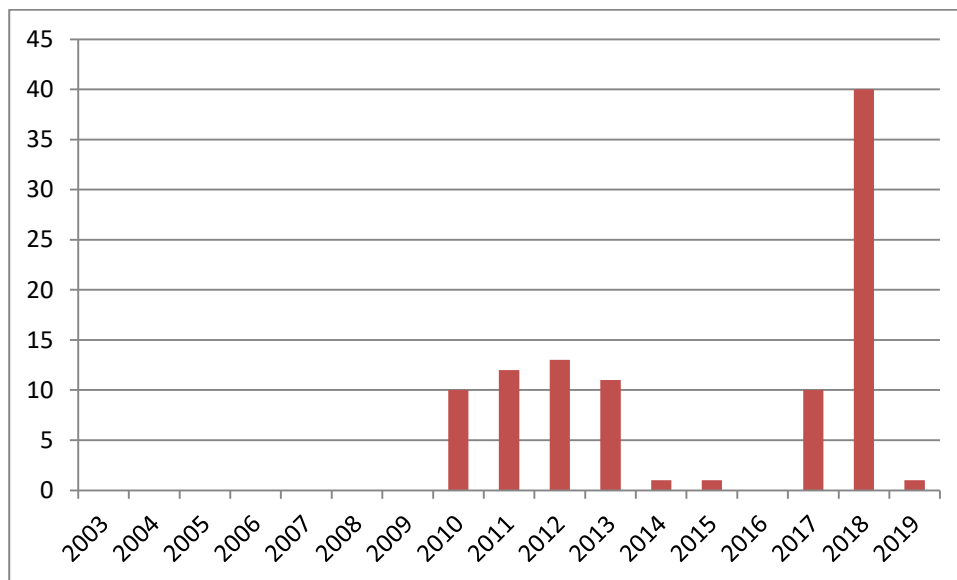

Vitsø Nor, grågåse, rastende fugle, maksimum antal fugle 2003-2019.

Blisgås

STATUS 2019: Ret almindelig gæst.

Gæster: Der er iagttaget blisgæs i Vitsø Nor i alle årene 2010-2019, undtagen 2016. Antallet kulminerede i 2018 med 40 blisgæs. Blisgæssene iagttages oktober til ultimo marts, undtagelsesvist i april.

Vitsø Nor, blisgås, rastende fugle, maksimum antal fugle 2003-2019.

Sædgås

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

Samtlige iagttagelser

09.10.2010 22 østtrækkende.

14.04.2013 1 fouragerende.

Kortnæbbet gås

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

Samtlige iagttagelser

22.-25.04.2012 1 fouragerende.

Dværggås

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

Samtlige iagttagelser

30.01.2015 1 2K fouragerende.

Dværggåsen er en sjælden gæst på Fyn og i hele Danmark og ses ikke årligt. De iagttagne fugle stammer med stor sandsynlighed fra et svensk udsætningsprojekt, hvor udsatte unge dværggæs kobles til voksne bramgæs.

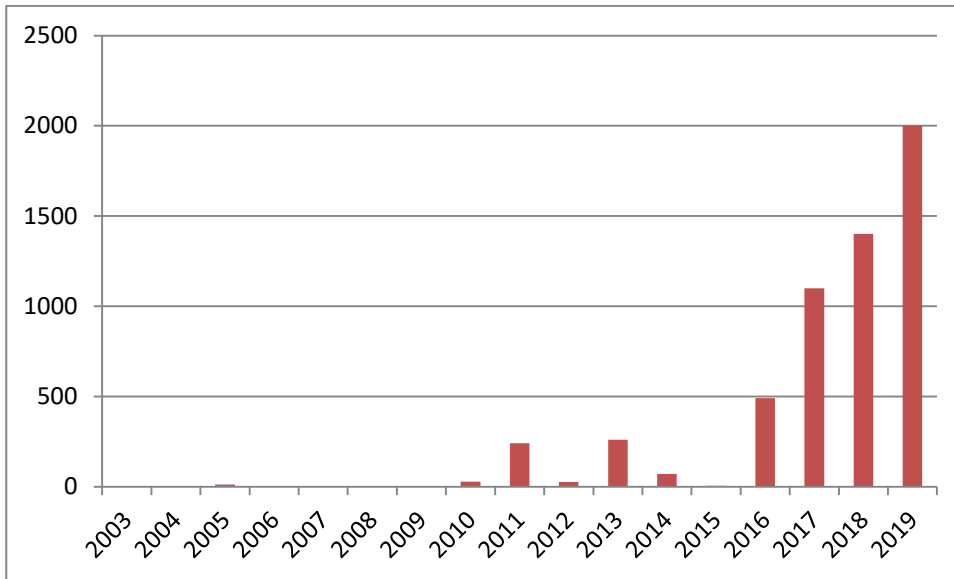

Dværggås Vitsø 30/01/2015. Foto/copyright: Morten Müller

Bramgås

STATUS 2019: Talrig-meget talrig gæst.

Vitsø Nor, bramgås, rastende fugle, maksimum antal fugle 2003-2019.

Gæster: Bramgåsen har rastet i Vitsø Nor siden etableringen af søen i 2009 (2010) og antallet af gæs er steget betragteligt fra 2016. Der raster nu de bedste år op til 2.000 bramgæs (2019). Bramgæssene ses fra september til april med enkelte sommerforekomster.

Udover de rastende bramgæs, iagttages der bramgæs på direkte træk, f.eks: 09.10.2010 405 sydvesttrækkende, 07.05.2011 1.400 østtrækkende, 06.05.2015 770 trækkende, 08.04.2016 810 trækkende og 26.05.2017 350 nordtrækkende.

Bramgåsen er efter genopretningen af Vitsø Nor blevet en talrig trækgæst. Foto: Kurt Due Johansen.

Mørkbuget knortegås

STATUS 2019: Tilfældig gæst som rastefugl. Regelmæssig fåtallig-talrig gennemtrækkende gæst.

Rastende fugle

Der er kun to forekomster af rastende knortegæs: 25.03.2012 1 fugl og 12.11.2011 2 fugle. Mørkbuget knortegås er en meget talrig rastefugl i Det Sydfynske Øhav med tusindvis af rastende fugle, især om foråret, også nær Ærø, f.eks. mellem Marstal og Ristinge og på øerne Dejrnø og Lilleø i Ærøskøbingbugten.

Trækkende fugle, samtlige iagttagelser:

03.10.2010	190 sydvesttrækkende.
25.09.2011	715 sydvesttrækkende.
26.09.2011	270 vesttrækkende.
16.10.2011	14 sydvesttrækkende.
14.04.2013	70 nordtrækkende.
07.10.2018	7 trækkende.

Canadagås

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

Samtlige iagttagelser

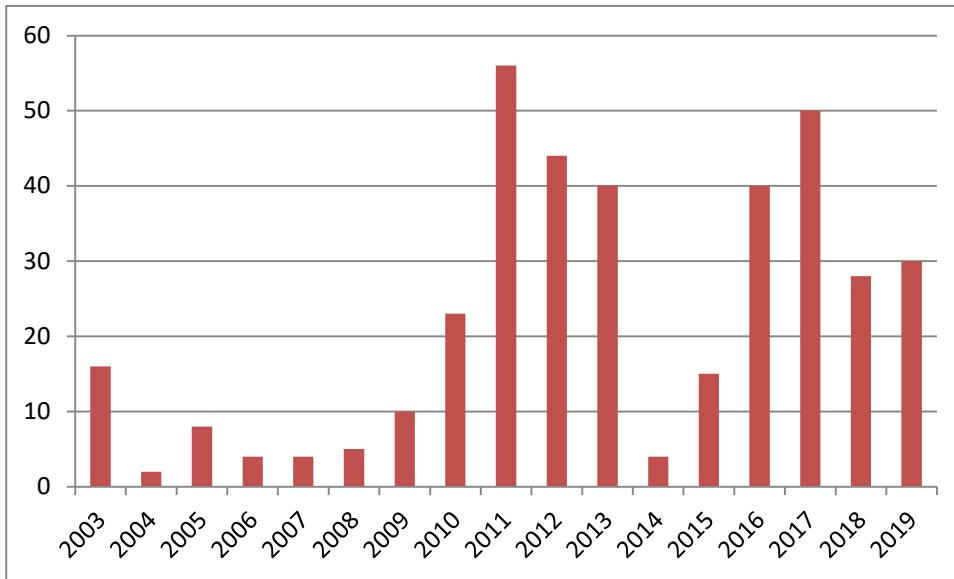
En han rastende 2010-2014 og dannede par med en hun grågås. I 2013 sås 4 hybridgæs. Ifølge Morten Müller kan hybridparret have ynglet i Vitsø Nor eller et sted i nærheden, da en hybrid sås raste 13.10.2010. Ligeledes sås i 2011 en hybrid raste ultimo juli og 21.-31.08. 4 hybrider rastende.

Gravand

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl. Almindelig gæst.

Ynglefugle: Gravanden er en sjælden ynglefugl med enkelte par i noret.

Gæster: Der er sandsynligvis tale om gæster i Vitsø Nor udover de lokale ynglende gravænder. Maksimalt er der iagttaget 56 gravænder i noret.

Vitsø Nor, gravand, maksimum antal, fordelt på år.

Nilgås

STATUS 2019. Sjælden ynglefugl.

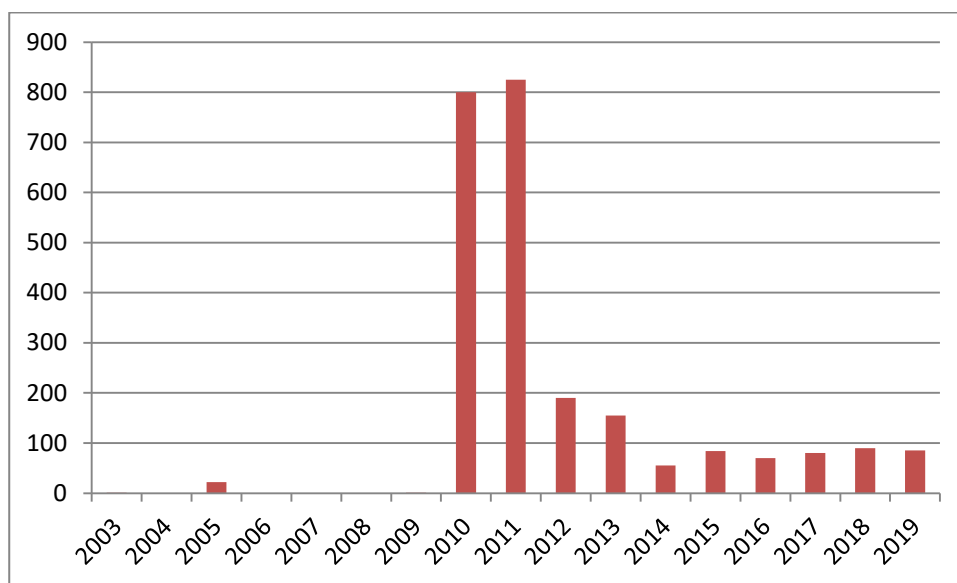
Ynglefugle: 2014 med unger. Parret har sandsynligvis også ynglet i 2012 (Morten Müller).

Gæster: 2 fugle gæstede Vitsø Nor i 2010, men trak videre. Der var flere nilgæs i 2013 i området.

Pibeand

STATUS 2019: Talrig-almindelig gæst.

Gæster: Pibeanden er stadig en almindelig gæst med op til ”små” hundrede fugle rastende og fouragerende. Antallet var imidlertid langt større i starten af søens genskabelse, idet der 2010-2011 rastede 800-til godt 800 fugle i Vitsø Nor, faldende til ca. 200 fugle i 2012 og herefter ca. 100 fugle. De store forekomster 2010-2011 kan sandsynligvis kobles til de store forekomster af undervandsvegetation i Vitsø Nor disse år. Nu er forekomsten af undervandsvegetation sandsynligvis reduceret betragteligt (personlige visuelle iagttagelser), hvorfor pibeænderne hovedsagelig er ”henvist” til at fouragere på de græssede enge.

Vitsø Nor, pibeand, maksimum antal, fordelt på år.

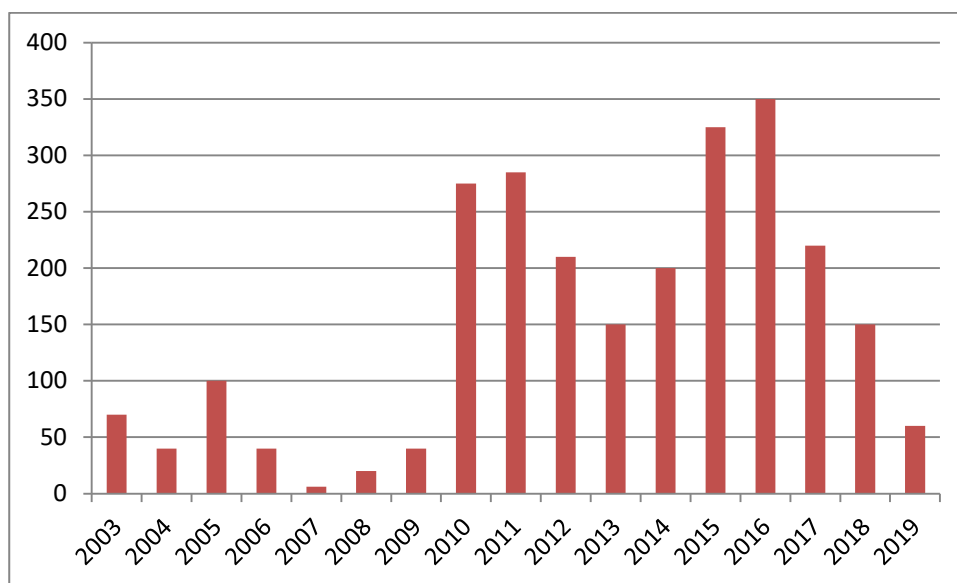
De skønne pibeænder med deres mange lydtyringer er en oplevelse der hører efteråret til. Foto: Kurt Due Johansen.

Gråand

STATUS 2019: Fåttallig til ret almindelig ynglefugl. Almindelig-meget almindelig gæst.

Ynglefugle: Gråanden er konstateret ungeførende 2016 (9 fugle ungeførende), 2017 (6 fugle ungeførende) og 2018 (13 fugle ungeførende). Gråanden er med stor sandsynlighed en årlig ynglefugl.

Gæster: Gråanden er en almindelig gæst i træktiden med op til 350 fugle (2016). Antallet af fugle er efter 2016 faldet betragteligt til nu (2019) godt 50 fugle.

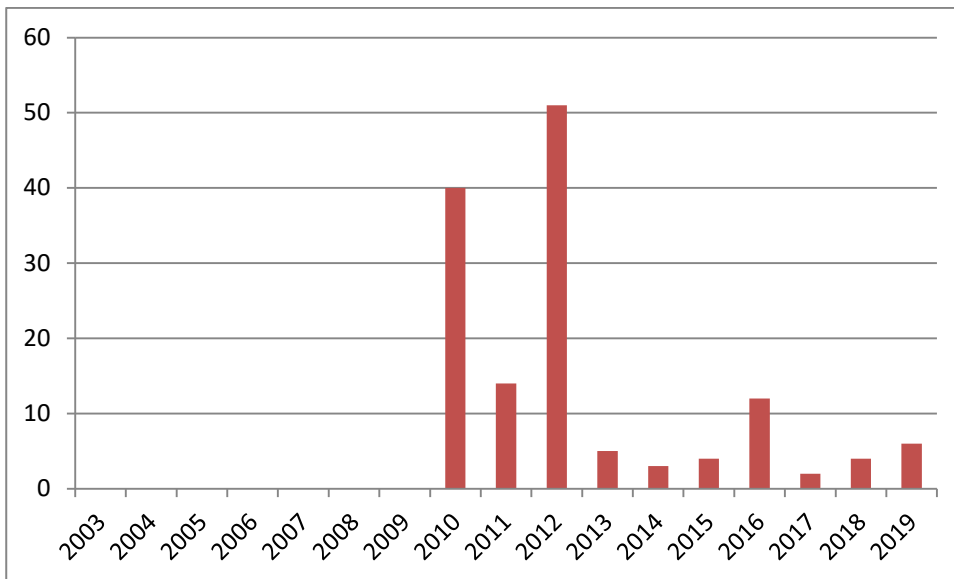
Vitsø Nor, gråand, maksimum antal, fordelt på år.

Spidsand

STATUS 2019: Sjælden-fåttallig gæst.

Gæster: Spidsanden var især lige efter sø-etableringen en almindelig gæst med 40-52 rastende fugle. Nu er antallet faldet til maksimalt 6 fugle. Faldet i antallet af fugle kan ligesom hos pibeanden med stor sandsynlighed kobles til undervandsvegetationen. Spidsanden kan ses fouragere i mange habitater, såvel græssende på strandenge som på undervandsvegetationen, men iagttagelser fra bl.a. Engsøen på Gyldensteen og Ølundgårds Inddæmning viser, at arten foretrækker fouragering på undervandsvegetation, og er særlig talrig i år med meget undervandsvegetation.

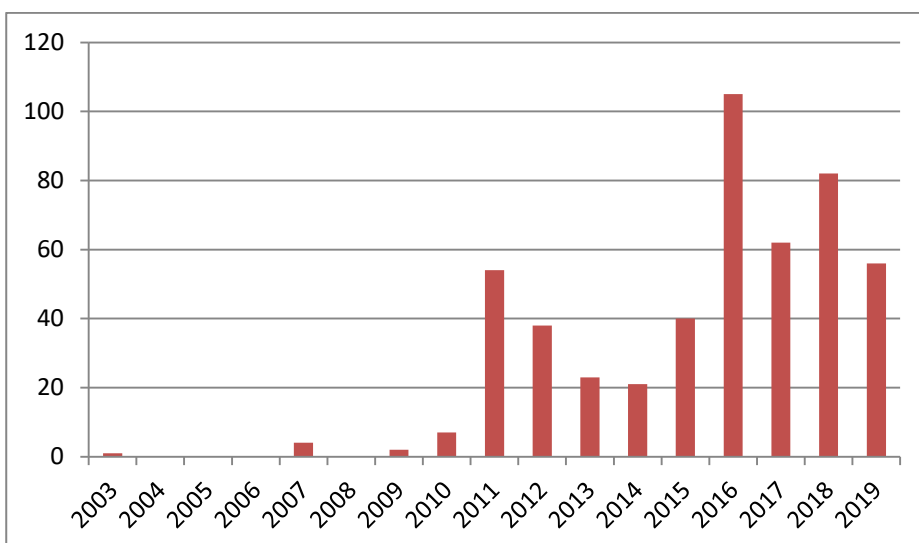
Vitsø Nor, spidsand, maksimum antal, fordelt på år.

Knarand

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl. Almindelig-meget almindelig gæst.

Ynglefugle: I DOF-basen angives knaranden ynglende (set med unger) i 2011, 2013, 2017 og 2018. Der angives 1-10 ungeførende knarænder.

Gæster: Knaranden er en meget almindelig gæst i Vitsø Nor med op til 105 rastende fugle (02.09.2016). Dette temmelig store antal placerer Vitsø Nor som en af de 10 bedste rasteplasser for knarand på Fyn.

Vitsø Nor, knarand, maksimum antal, fordelt på år.

Skeand

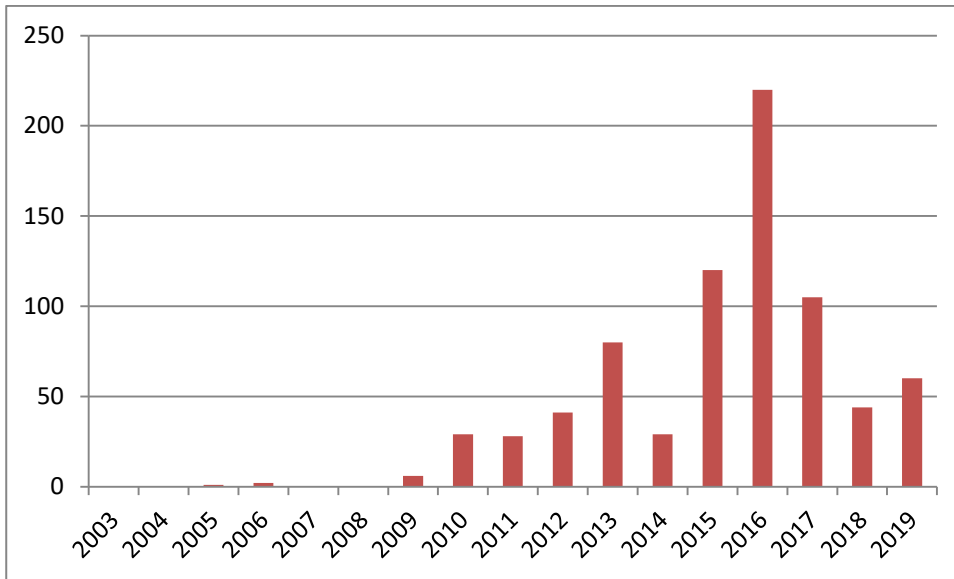
STATUS 2019: Uregelmæssig, sjælden ynglefugl. Almindelig-meget almindelig gæst.

Ynglefugle: Skeanden er konstateret ynglende 2011 (2 kuld), 2012 5-6 par (10? – Morten Müller) og 2014 (8 kuld). Lars Tom Petersen mener at skeanden yngler regelmæssigt, vurderet ud fra tilstedeværelse af flere såkaldte "ventehanner".

Skeandehunnen advarer de små unger mod indtrængereren på ynglepladsen. Foto: Kurt Due Johansen.

Gæster: Antallet af skeænder kulminerede 2015-2017 med 220 fugle 02.09.2016. Siden da er antallet faldet til godt 50 fugle, hvilket stadig er et "pænt" antal. Igen er faldet i antallet af rastende skeænder sandsynligvis et resultat af den nu mindre udbredelse af undervandsvegetationen, som omtalt under pibeand og spidsand.

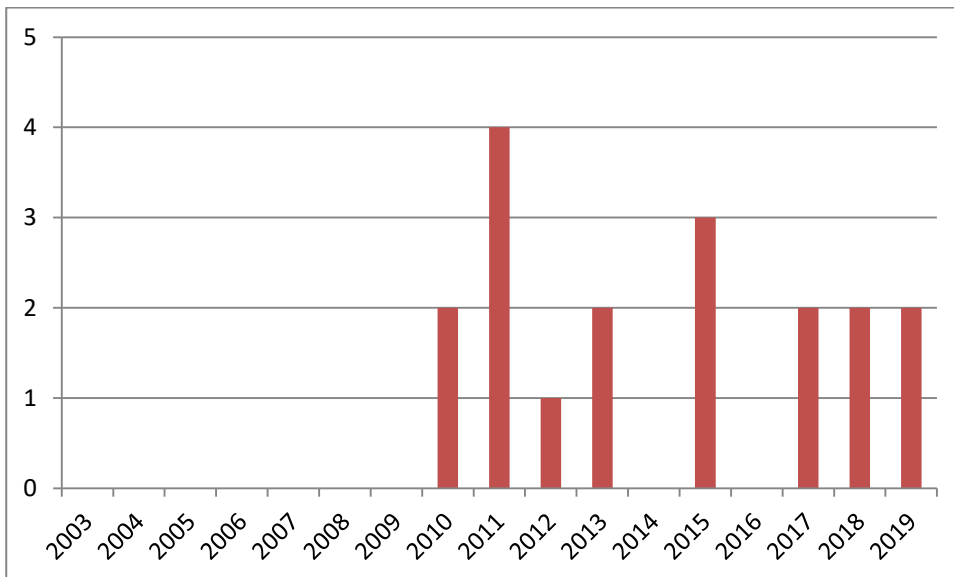

Vitsø Nor, skeand, maksimum antal, fordelt på år.

Atlingand

STATUS 2019: Sjælden gæst.

Gæster: Atlinganden er ikke konstateret ynglende i Vitsø Nor, men ses næsten årligt med op til 4 fugle.

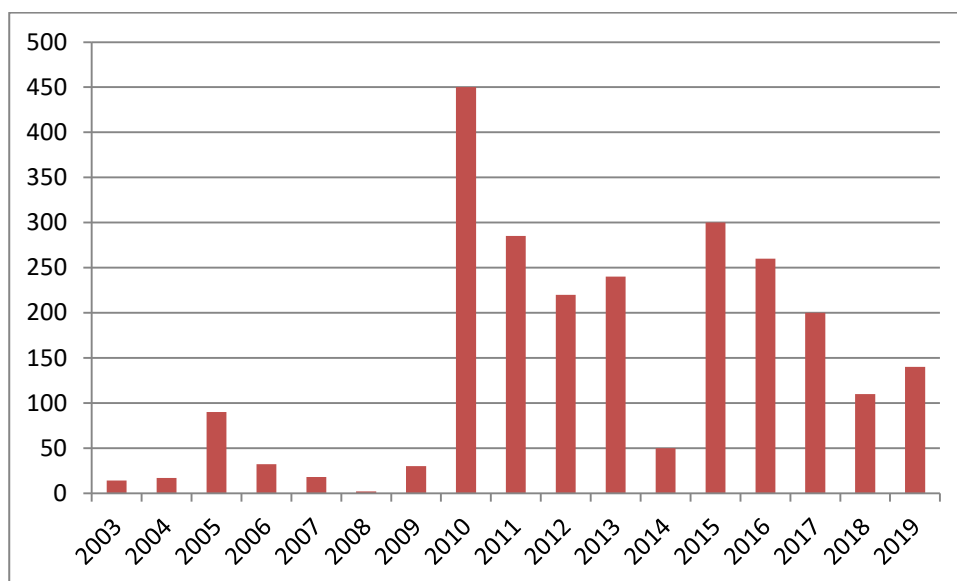
Vitsø Nor, atlingand, maksimum antal, fordelt på år.

Krikand

STATUS 2019: Meget almindelig gæst.

Gæster: Krikanden yngler ikke i Vitsø Nor, men iagttages i træktiden med op til 300 fugle de seneste 5 år. Maksimum antal rastende fugle er 27.03.2010 450 fugle.

Vitsø Nor er det absolut vigtigste rasteområde for krikand på Ærø og et af de bedre på Fyn.

Vitsø Nor, krikand, maksimum antal, fordelt på år.

Troldand

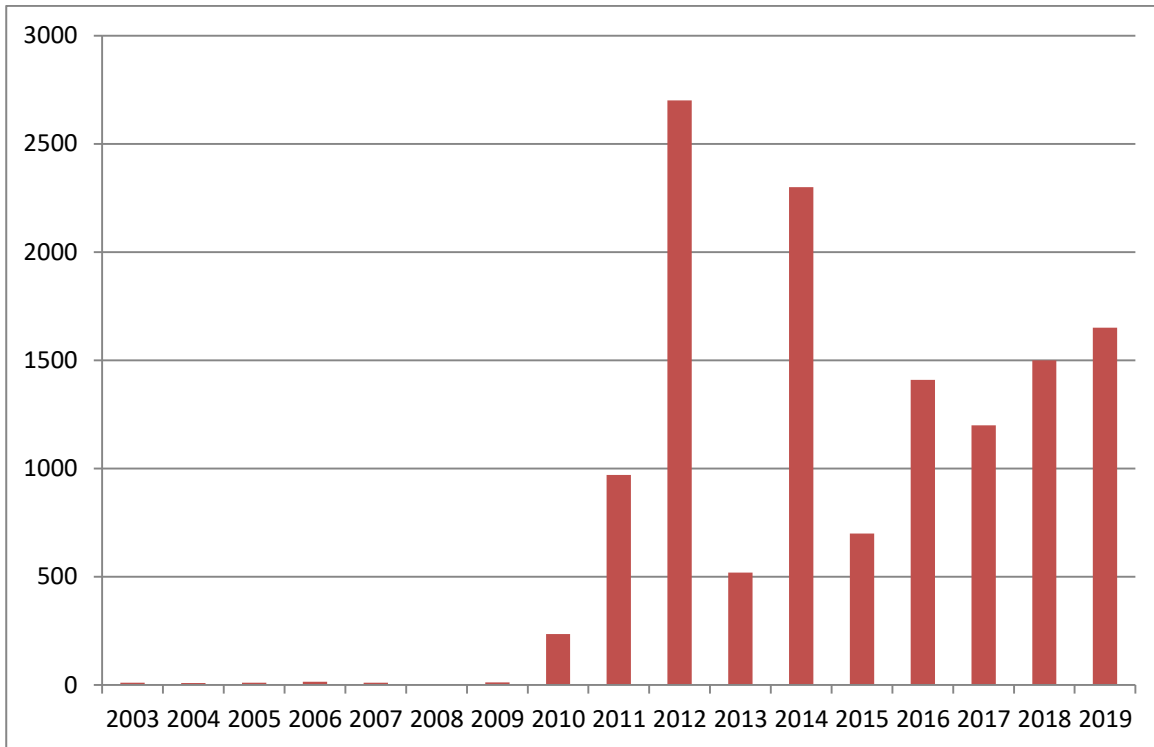
STATUS 2019: Fåtalig-ret almindelig ynglefugl. Meget talrig gæst.

Ynglefugle: Troldanden er konstateret med unger i Vitsø nor 2011, 2013, 2014, 2017 og 2018-2019. Lars Tom-Petersen har iagttaget 1-10 hunner med unger næsten hvert år.

Gæster: Troldanden har alle årene 2011-2019 været en meget talrig gæst. Der raster nu ca. 1.600 fugle i Vitsø Nor og antallet kulminerede i 2012 med 28.12.2012 2.700 rastende troldænder.

Vitsø Nor er Ærø's vigtigste rastelokalitet for troldand og en af de 10 bedste rastelokaliteter på Fyn.

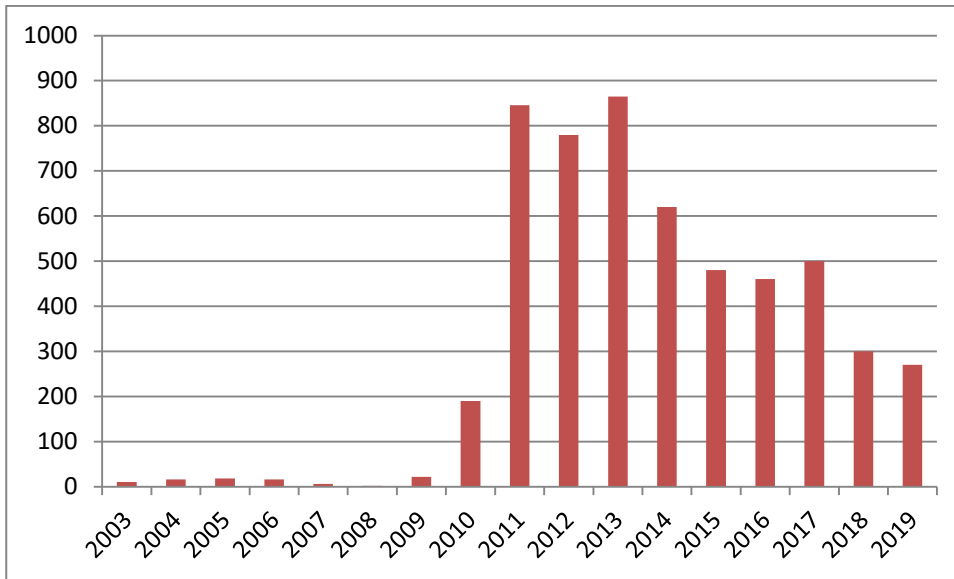
Vitsø Nor, trolldand, maksimum antal, fordelt på år.

Taffeland

STATUS 2019: Regelmæssig, sjælden ynglefugl. Meget almindelig gæst.

Ynglefugle: Taffelanden er konstateret ynglende i Vitsø Nor 2007-2009 (de gamle ralgrave) og i selve søen i Vitsø Nor i 2010-2014 og 2016-2019. Det drejer sig om 1-5 ungeførende taffelænder 2010-2014 (Morten Müller) og 1-7 ungeførende taffelænder 2016-2019.

Gæster: Antallet af rastende taffelænder er faldet til ca. 300 fugle (2018-2019) efter at antallet kulminerede med 846 rastende taffelænder 25.09.2011. Faldet i antallet af taffelænder kan med god sandsynlighed kobles til den faldende udbredelse af undervandsvegetation. Taffelanden æder ud over dyrisk føde, nemlig i høj grad planteføde, som den kan indtage ligesom svømmeænder.

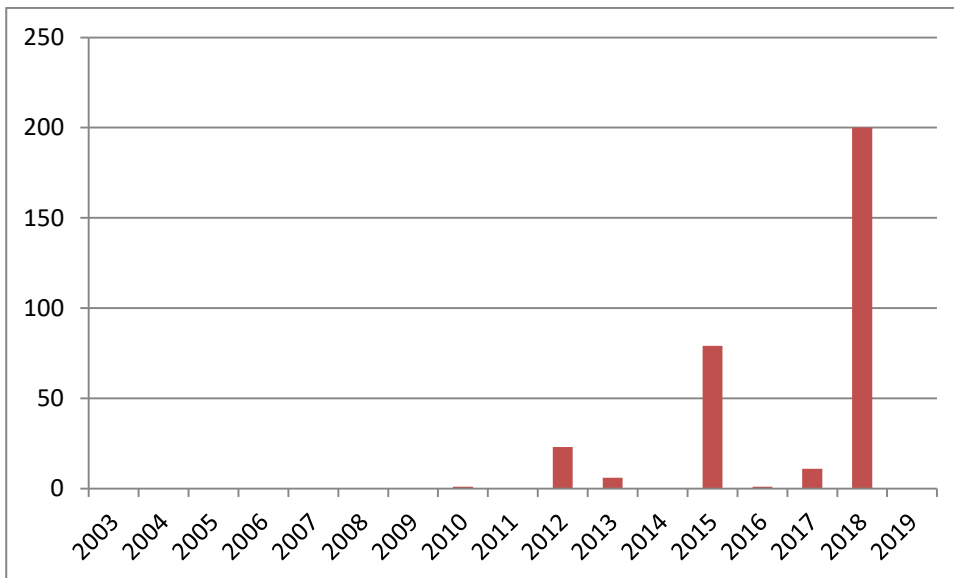

Vitsø Nor, taffeland, maksimum antal, fordelt på år.

Bjergand

STATUS 2019: Regelmæssig, sjælden-meget almindelig gæst.

Gæster: Bjerganden iagttages i Vitsø Nor i fluktuerende antal. Gode år var 2015 (79) og 2018 (200 fugle).

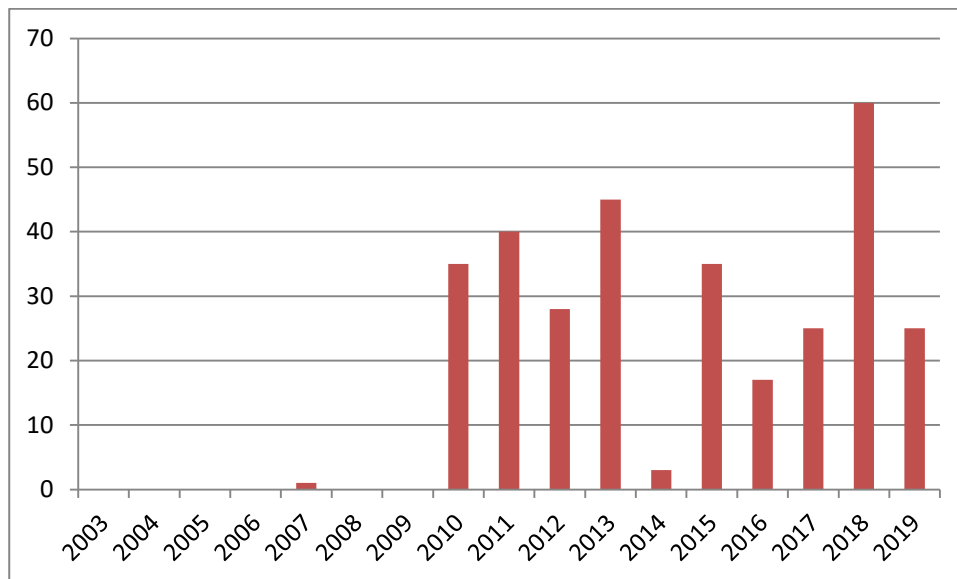
Vitsø Nor, bjergand, maksimum antal, fordelt på år.

Hvinand

STATUS 2019: Almindelig gæst.

Gæster: Hvinanden raster og fouragere i Vitsø Nor i fluktuerende antal med maksimum 60 fugle i 2018.

Der er tilsyneladende aldrig udført undersøgelse til belysning af, hvorvidt hvinanden anvender Vitsø Nor som overnatningsplads. Det er ellers kendt fra andre kystnære lokaliteter, f.eks. Tryggelev Nor, Nakkebølle Inddæmning og Engsøen på Gyldensteen.

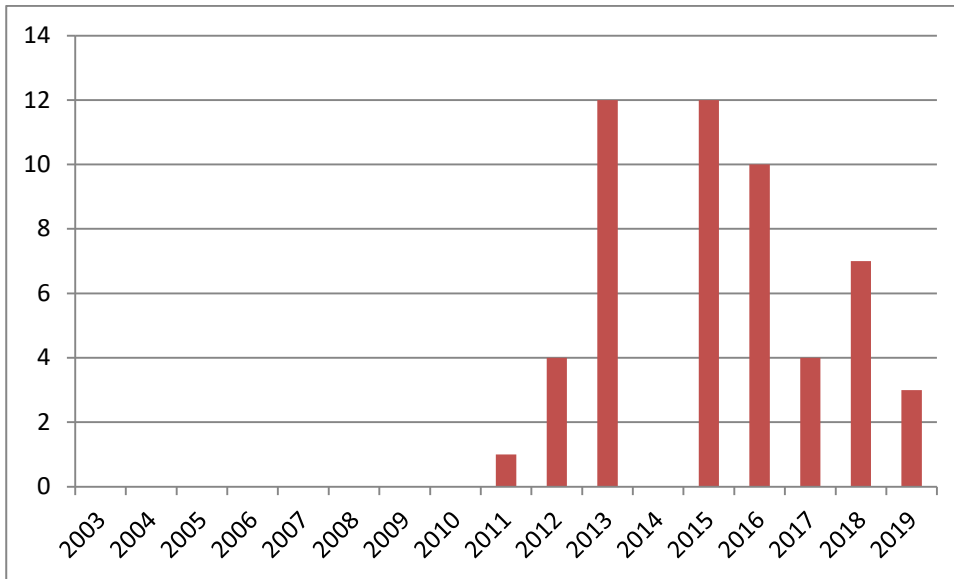

Vitsø Nor, hvinand, maksimum antal, fordelt på år.

Lille skallesluger

STATUS 2019: Sjælden-ret almindelig gæst.

Gæster: Lille skallesluger er en årlig rastefugl i Vitsø Nor. Antallet toppede i 2013-2015 med 12 fugle og er siden faldet til 3-4 fugle. En af årsagerne kan være de senere års milde vintre, som erfaringsmæssigt tiltrækker et mindre antal fugle end lidt hårdere vintre. Hårde vintre islægger til gengæld ferske søer hurtigt, så fuglene ikke kan raste.

Vitsø Nor, lille skallesluger, maksimum antal, fordelt på år.

Stor skallesluger

STATUS 2019: Regelmæssig, sjælden gæst.

Samtlige iagttagelser

03.04.2010	2.
21.11.2010	1.
28.04.2012	2.
14.04.2013	2.
08.04.2015	1.
18.04.2018	1.

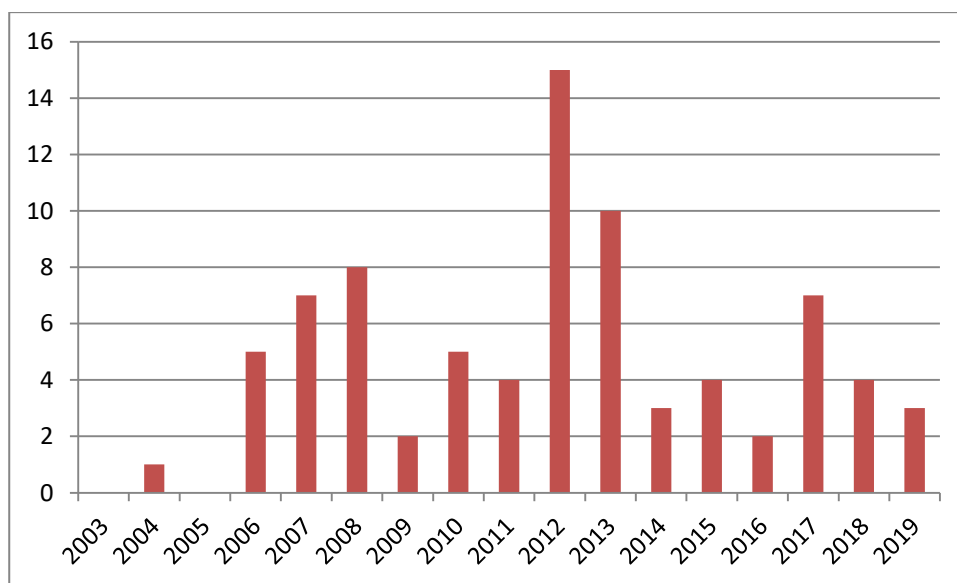

Toppet skallesluger

STATUS 2019: Tilfældig ynglefugl. Sjælden-ret almindelig gæst.

Ynglefugle: Er konstateret ynglende én gang, nemlig 2018, hvor arten er iagttaget med pullus i søen i Vitsø Nor. Lars Tom-Petersen oplyser, at arten har ynglet med enkelte par hvert år i de gamle ralgrave vest for Aage V. Jensens arealer og Morten Müller supplerer med at arten sandsynligvis har ynglet flere år i selve søen i Vitsø Nor 2010-2014.

Gæster: Toppet skallesluger er en årlig gæst i fluktuerende antal (2-15 fugle). Vitsø Nor er kun en sekundær rasteplass i forhold til søterritoriet ud for noret.

Vitsø Nor, toppet skallesluger, maksimum antal, fordelt på år.

Fiskeørn

STATUS 2019: Regelmæssig, sjælden gæst.

Samtlige iagttagelser

02.04.2010	1 nordtrækkende.
01.09.2010	1 raster.
03.09.2010	1 fouragerer.
25.09.2011	1 fouragerer.
30.10.2011	1 fouragerer og trækker herefter sydøst.
13.04.2012	1 nordvesttrækkende.
21.05.2012	1 nordøsttrækkende.
09.10.2012	1 trækforsøg.
15.09.2015	1 vesttrækkende.
07.09.2016	1 sydtrækkende.

08.08.2017 1 overflyvende.

Kongeørn

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

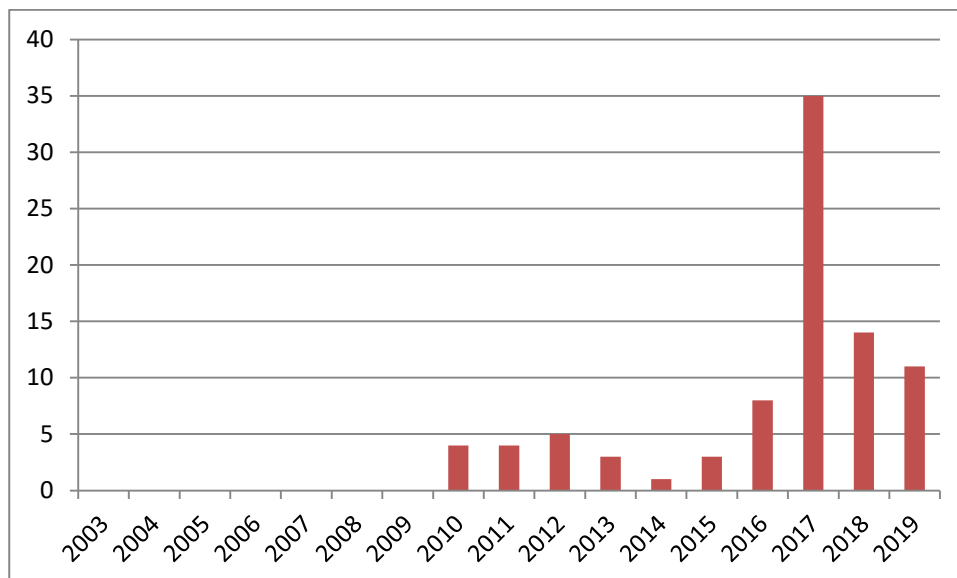
Samtlige iagttagelser

15.10.2011 var Morten Müller efter en optælling i Vitsø på vej mod Marstal, da han i Bregninge fik et opkald fra en ornitologven: "der er lige trukket en kongeørn fra Tryggelev (Langeland) mod vest fra Ristinge". Morten fandt kongeørnen 23 minutter efter opkaldet – den smukkeste juvenile kongeørn. Da den passerede Mortens post, begyndte den at glide mod Vitsø. Morten efter fuglen, den skal fa... med på Vitsølisten. Fra Søbøgård fandt Morten igen kongeørnen kredsende over Vitsø Nor. I et uopmærksomt øjeblik forsvandt fuglen, den var med meget stor sandsynlighed smuttet vestpå fra Skjoldnæs".

Havørn

STATUS 2019: Regelmæssig, sjælden gæst.

Gæster: Havørnen var en regelmæssig gæst i Vitsø Nor lige fra genskabelsen af søen. Antallet er imidlertid steget dramatisk fra 2016 i takt med at et ynglepar ikke langt fra Vitsø Nor etablerede sig.

Vitsø Nor, havørn, samtlige iagttagelser pr. år 2000-2010.

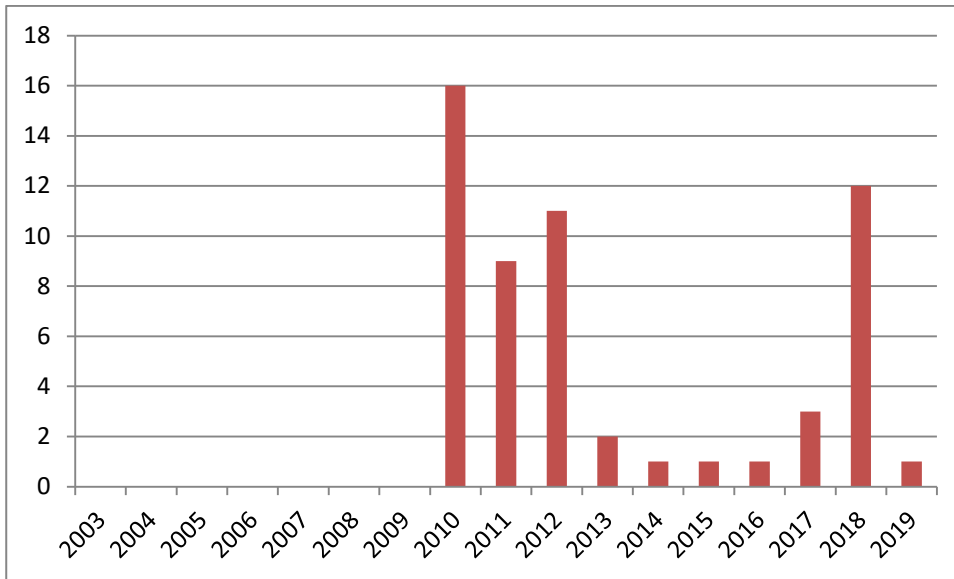

Havørnen er nu et regelmæssigt syn efter at Ærø har fået sit første ynglepar i nærheden af Vitsø Nor. Foto: Keld Skytte Petersen.

Rød glente

STATUS 2019: Årlig, sjælden gæst.

Gæster: Årlig gæst i Vitsø Nor med 1-16 (2010) fugle. Antallet af iagttagelser er afhængig af det antal besøg, som ornitologer aflægger i noret, kombineret med at vinden skal være i den "rigtige" retning, for at rovfuglene trækker (Lars Tom-Petersen oplyser, at vinden skal være i vestlige retninger).

Vitsø Nor, rød glente, samtlige iagttagelser pr. år 2000-2010.

Sort glente

STATUS 2019: Regelmæssig, sjælden gæst.

Samtlige iagttagelser

29.04.2012 1 østtrækkende.
 16.05.2013 1 fouragerende.
 08.04.2016 1 overflyvende.
 22.06.2017 1 fouragerende.

Steppehøg

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

Samtlige iagttagelser

25.09.2011 1 han 1K fouragerende.
 26.05.2017 1 han ad trækkende over Vitsø Nor. iagttaget af Mikkel Bello fra Søby Landevej. Lars Tom-Petersen fandt senere fuglen trækkende mod nordvest ved Bregninge.

Hedehøg

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

Samtlige iagttagelser

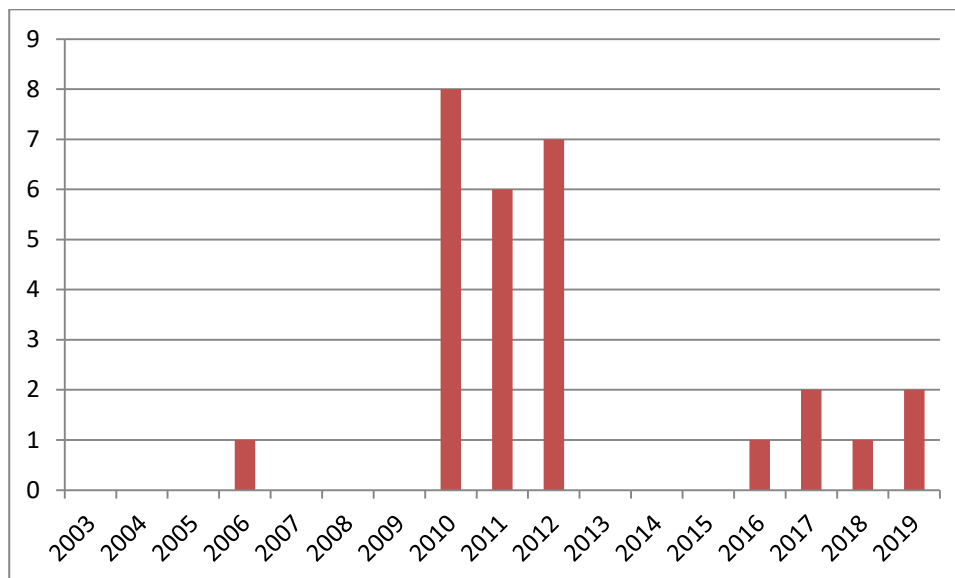
16.09.2012 1 1k fouragerende.

Blå kærhøg

STATUS 2019: Regelmæssig, sjælden gæst.

Gæster: Blå kærhøg var især til stede ved Vitsø Nor 2010-2012, og er siden iagttaget 2016-2016, men kun i beskedent antal.

Ved samtlige besøg, bortset fra 30.09.2011 og 30.09.2012, hvor der blev iagttaget 2 fugle – henholdsvis 2 1K-fugle i 2011 rastende og 2 hanner sydvesttrækkende i 2012, er der tale om rastende/trækkende enkelt-fugle.

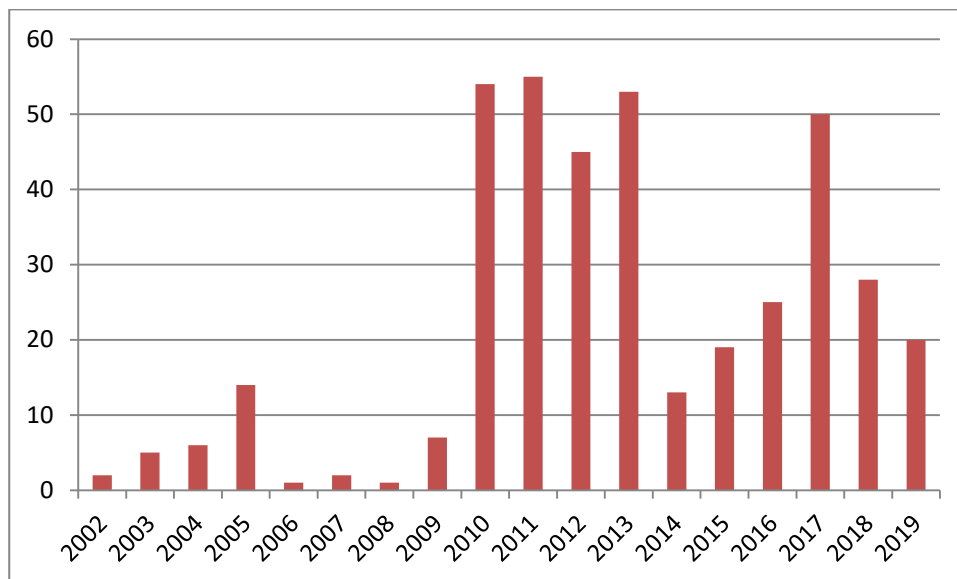
Vitsø Nor, blå kærhøg, samtlige iagttagelser fordelt pr. år.

Rørhøg

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl. Sandsynligvis sjælden gæst.

Ynglefugle: Rørhøgen ynglede også før genskabelsen af søen i Vitsø Nor, idet arten ynglede 2006 og 2009 i rallejerne. Siden har arten ifølge Lars Tom-Petersen ynglet hvert år i totalområdet, de fleste gange med 2 par.

Gæster: Langt de fleste af de rørhøge der iagttages ved Vitsø Nor er sandsynligvis de lokale ynglefugle. Enkelte gange er rørhøge registreret i DOF-basen trækkende med angivelse af trækretning, men disse kan lige så godt være lokale fugle der er trukket til og fra fouragering i omegnen.

Vitsø Nor, rørhøg, samtlige iagttagelser fordelt pr. år.

Musvåge

STATUS 2019: Tilfældig ynglefugl. Sjælden rastefugl. Almindelig-talrig gennemtrækkende gæst.

Ynglefugle: Musvågen er angivet ynglende 2011-2012 fra bevoksningerne op til Vitsø nor.

Gæster: " Normalt" ses enkelte fugle rastende. Ved de rette vindforhold trækker mange fugle hen over Vitsø. Der haves følgende større trækobservationer:

2010:

- 12.10. 3.096 vesttrækkende.
- 14.10. 186 vesttrækkende.
- 15.10. 35 vesttrækkende.

2011:

25.09. 105 vesttrækkende.
15.10. 21 sydvesttrækkende.
16.10. 41 sydvesttrækkende.
12.11. 13 sydøsttrækkende.

2012:

30.09. 47 sydvesttrækkende.
07.10. 266 vesttrækkende.
09.10. 12 trækforsøg.
13.10. 914 vesttrækkende.
26.10. 212 vesttrækkende.
28.10. 412 sydvesttrækkende.

2014:

06.10. 10 trækker.
23.10. 319 nordvesttrækkende.
28.10. 50 trækker.

2017:

15.09. 3 trækker.
29.09. 23 trækker.
01.10. 135 vesttrækkende.
08.10. 642 vesttrækkende.
07.11. 17 sydtrækkende.

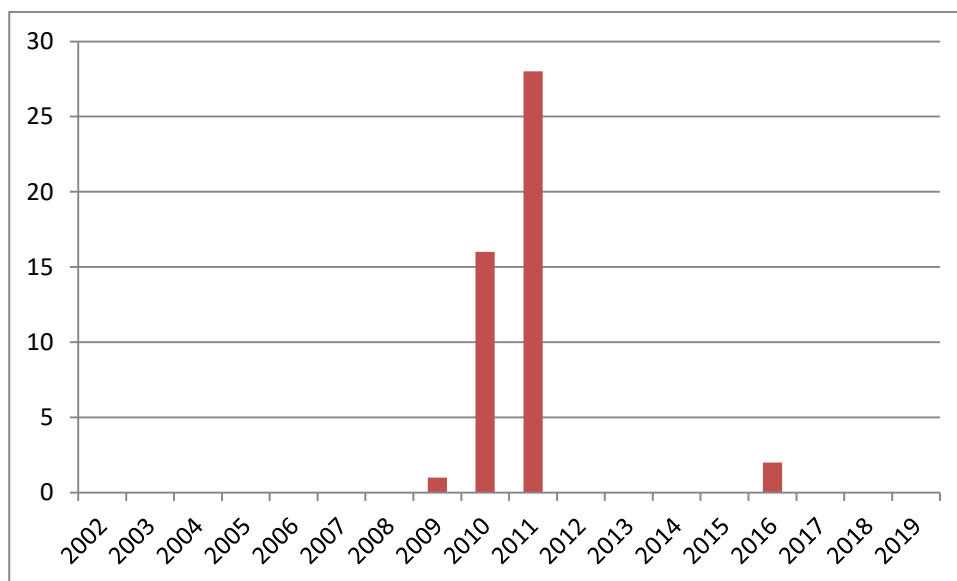
2018:

05.10. 28 nordvesttrækkende.
07.10. 24 trækker.
10.10. 50 trækker.
14.10. 5 trækker.

Fjeldvåge

STATUS 2019: Ikke iagttaget siden 2016.

Gæster: Tidligere var fjeldvågen en uregelmæssig, sjælden-ret almindelig gæst. Fjeldvågen er ikke iagttaget siden 2016.

Vitsø Nor, fjeldvåge, samtlige iagttagelser fordelt pr. år.

Der findes følgende "pæne" trækcifre af fjeldvåger:

13.10.2010. 5 vesttrækkende.
14.10.2010. 3 nordvesttrækkende.
15.10.2010. 5 nordvesttrækkende.
15.10.2011. 7 vesttrækkende.
16.10.2011 7 sydvesttrækkende.
22.10.2011 9 trækker.

Dværgfalk

STATUS 2019: Regelmæssig, sjælden gæst.

Samtlige iagttagelser

01.04.2011 1 trækforsøg.
30.09.2012 1 vesttrækkende.
07.10.2012 1 vesttrækkende.
09.10.2012 1 vesttrækkende.
15.09.2015 1 vesttrækkende.
10.04.2017 1 trækker.
16.04.2017 1 raster/trækker nordøst.
21.09.2019 1 fouragerende.
30.09.2019 1 nordvesttrækkende.

Lærkefalk

STATUS 2019: Regelmæssig, sjælden gæst.

Samtlige iagttagelser

24.09.2010 1 ad. fouragerende.
29.09.2010 1 1K fouragerende.
05.06.2011 1 2K fouragerende, trækker herefter nordvest.
11.05.2012 1 AD fouragerende.
12.08.2015 1 1K fouragerende.
14.08.2017 1 fouragerende.

Tårnfalk

STATUS 2019: Sjælden gæst. Sjælden-fåtallig gennemtrækkende gæst.

Gæster: Arten yngler sandsynligvis i nærheden af Vitsø, da den stort set iagttages året rundt. Ses nogle gange trække hen over området:

02.09.2010 2 nordvesttrækkende.
25.09.2011 9 sydvesttrækkende.
07.10.2012 2 vesttrækkende.
09.10.2012 3 vesttrækkende.
01.10.2016 2 sydvesttrækkende.
01.09.2017 2 sydvesttrækkende.
08.08.2018 1 sydtrækkende.
13.09.2019 2 nordvesttrækkende.
30.09.2019 4 trækker.

Spurvehøg

STATUS 2019: Tilfældig ynglefugl. Sjælden-fåtallig gæst. Ret almindelig-meget almindelig gennemtrækkende gæst.

Ynglefugle: Arten er angivet som ynglende 2018 fra bevoksningerne omkring noret.

Gæster: Spurvehøgen er en almindelig gæst, hovedsagelig i træktiderne, men ses også fåtalligt resten af året, da der tilsyneladende er et ynglepar i eller nær noret.

Mange dage om efteråret trækker der spurvehøge over Vitsø mod vest eller sydvest. Nogle dage trækker der "pænt" med spurvehøge, f.eks:

03.09.2010	17 nordvesttrækkende.
12.10.2010	13 vesttrækkende.
13.10.2010	10 vesttrækkende.
25.09.2011	37 sydvesttrækkende.
26.09.2011	16 sydtrækkende.
16.09.2012	21 vesttrækkende.
23.09.2012	13 trækker.
29.09.2012	10 trækker.
30.09.2012	59 sydvesttrækkende.
07.10.2012	135 vesttrækkende.
09.10.2012	93 nordvesttrækkende.
05.10.2018	14 trækker.
13.09.2019	17 nordvesttrækkende.

Duehøg

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

Samtlige iagttagelser

12.10.2010	1 ad vesttrækkende.
21.04.2019	1 fouragerende.

Grønbenet rørhøne

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl.

Ynglefugle: Sjælden ynglefugl med 1-2 par.

Blishøne

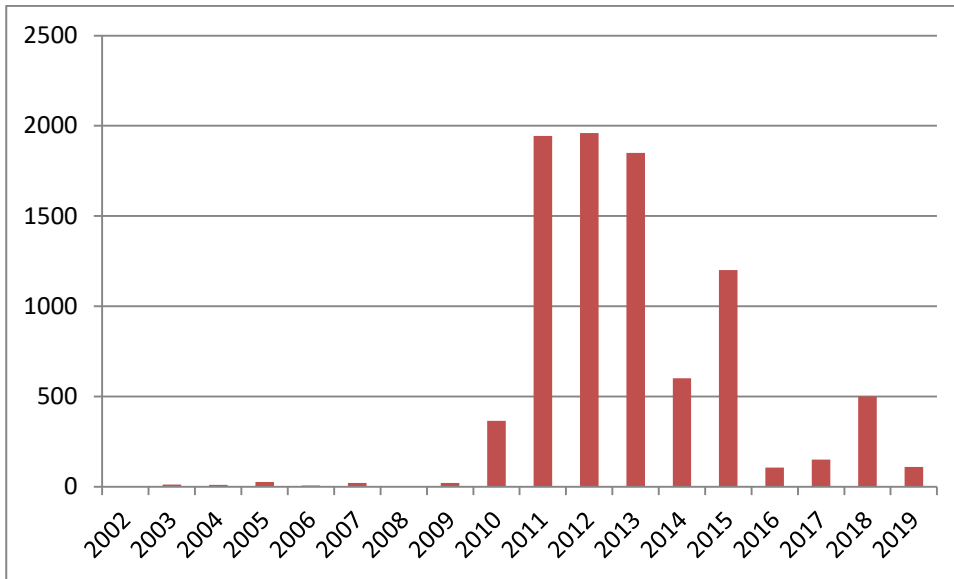
Blishønen er en almindelig ynglefugl i Vitsø Nor. Men, som gæst er den gået tilbage, formentlig fordi der nu er mindre vegetation på bunden af søen. Foto: Kurt Due Johansen.

STATUS 2019: Almindelig ynglefugl. Almindelig-meget almindelig gæst.

Ynglefugle: Blishønen er ynglefugl i Vitsø Nor. Der angives 25 ynglefugle i 2017 og 72 territoriehævdende i 2011 og 50 ungeførende ynglefugle i 2010. Ud fra disse angivelser skønnes antallet af ynglende par til 25-35.

Gæster: Straks efter genopretningen af søen i Vitsø Nor begyndte op til 365 fugle at fouragere i den genskabte sø. Antallet steg, således at op til knap 2.000 (1.943-1.960) fugle sås i området 2011-2013, hvorefter antallet faldt til 600 fugle 2014 og steg lidt igen til 1.200 fugle i 2015. Fra 2016 er antallet igen faldet til 105 fugle. I 2018 steg antallet til 500 fugle, men faldt året efter til 110 fugle.

Udviklingen i antallet af rastende blishøns er klassisk i nydannede søer. Efter en opblomstring i nogle år, hvor der er meget undervandsvegetation, forsvinder eller reduceres undervandsvegetationen, og antallet af blishøns vil også falde, fordi der nu er mindre at æde.

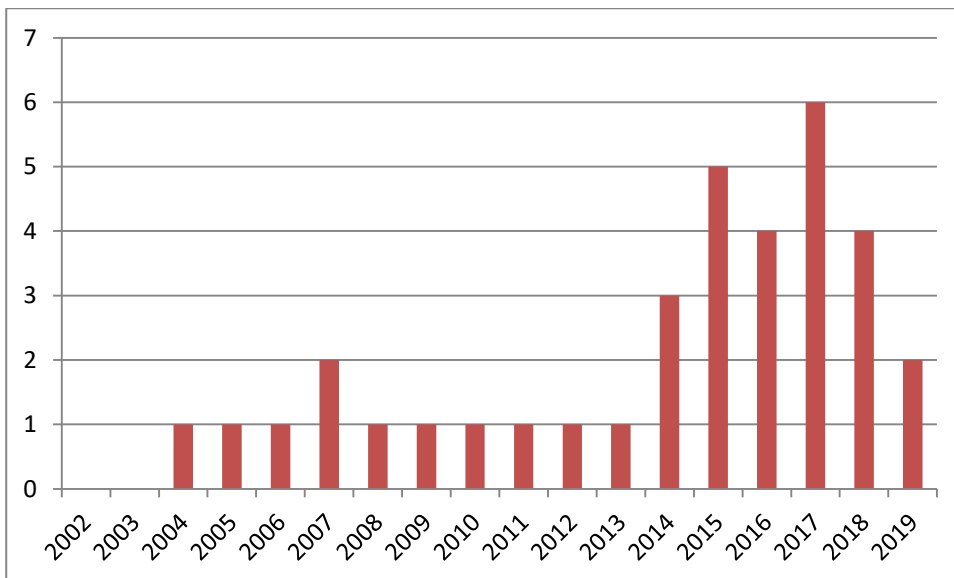
Vitsø Nor, blyshøne, maksimum antal, fordelt på år.

Vandrikse

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl.

Ynglefugle: 1-3 par vandrikser yngler ved Vitsø Nor.

Gæster: Det er svært at sige om der er gæster blandt de registrerede vandrikser, men det er sandsynligt, da vandrikseren er en almindelig ynglefugl i resten af Danmark og dele af Skandinavien, så der vil ganske givet være fugle der trækker hen over området og eventuelt går ned for at fouragere.

Vitsø Nor, vandrikse, maksimale antal fugle hørt/set, fordelt på år.

Trane

STATUS 2019: Regelmæssig, sjælden gæst.

Samtlige iagttagelser

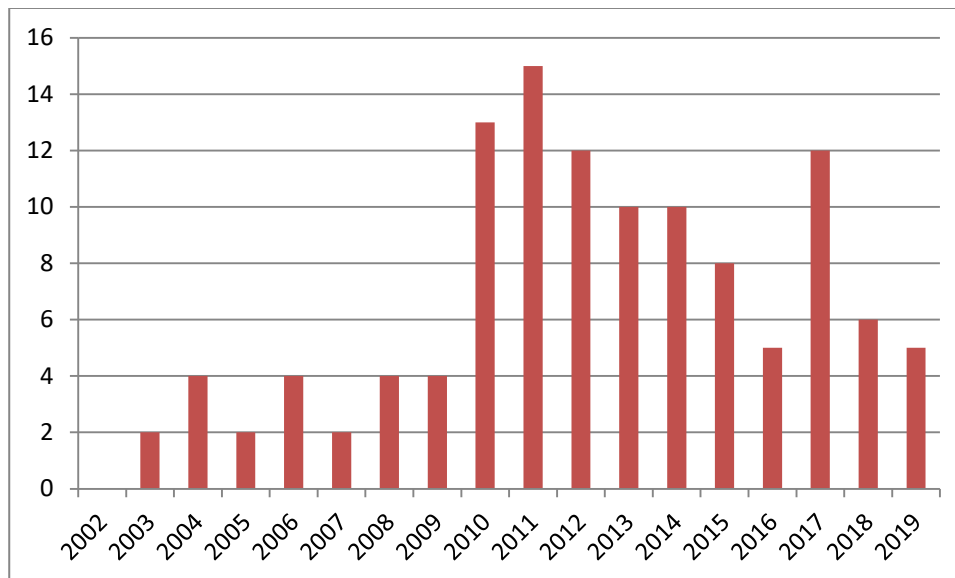
26.05.2013 1 fouragerende.
09.04.2015 1 overflyvende.
22.04.2016 1 overflyvende.
20.05.2017 2 vesttrækkende.
22.04.2018 1 fouragerende.
21.04.2019 2 overflyvende.

Strandskade

STATUS 2019: Sjælden-fåtallig ynglefugl. Fåtallig-ret almindelig gæst.

Ynglefugle: 4-6 par strandskader yngler.

Gæster: Der er givet gæster blandt de registrerede fugle, men det er sandsynligvis ikke mange, da antallet af ynglefugle (og eventuelle unger herfra) stort set matcher de angivne antal strandskader der er observeret.

Vitsø Nor, strandskade, maksimum antal, fordelt på år.

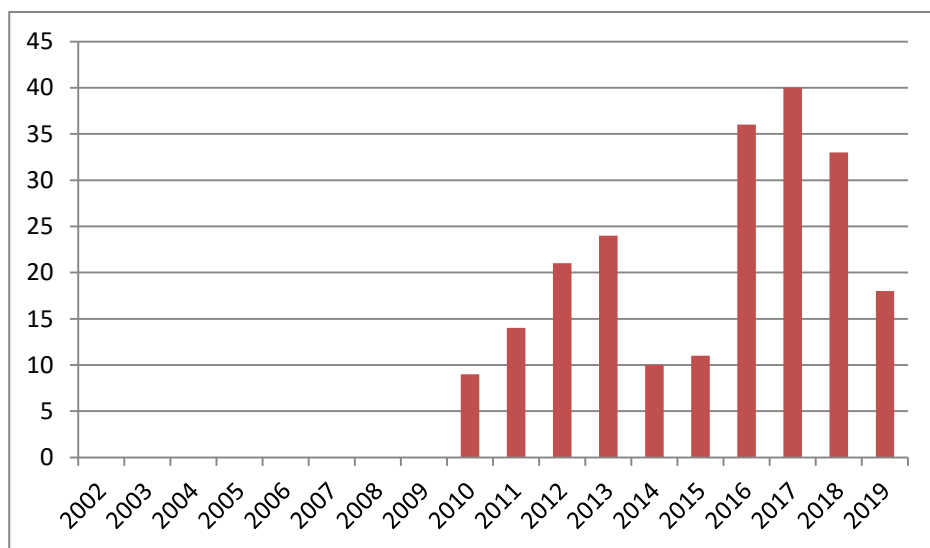

Klyde

STATUS 2019: Sjælden-fåtallig ynglefugl.

Ynglefugle: Der angives i DOF-basen et spand mellem 1 og 17 ynglepar: 2010: 1 par, 2011: 5-7 par, 2012: 4-11 par, 2013: 9-12 par, 2014: ingen, 2015: 1-5 par, 2016: ingen, 2017: 2-17 par, 2018: 12-17 par, 2019: ingen.

Gæster: Antallet af indmeldte fugle til DOF-basen svarer stort set til det antal klyder der lægger an til at yngle, eller rent faktisk yngler. Der er derfor sandsynligvis ikke mange gæster blandt klyderne.

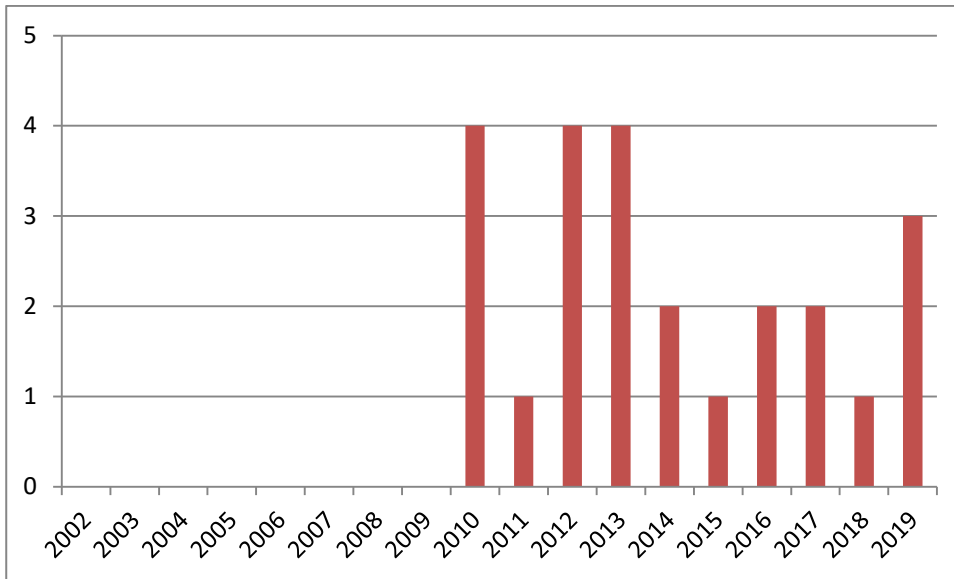
Vitsø Nor, klyde, maksimum antal, fordelt på år.

Lille præstekrave

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl.

Ynglefugle: 1-2 ynglepar 2012, 2014-2015, 2017 og 2018.

Gæster: Der har været lille præstekrave til stede ved Vitsø Nor alle årene 2010-2019, så de år arten ikke har ynglet, har der været tale om gæster. I øvrigt svarer antallet af lille præstekrave der er indmeldt til DOF-basen til det opgivne antal ynglepar.

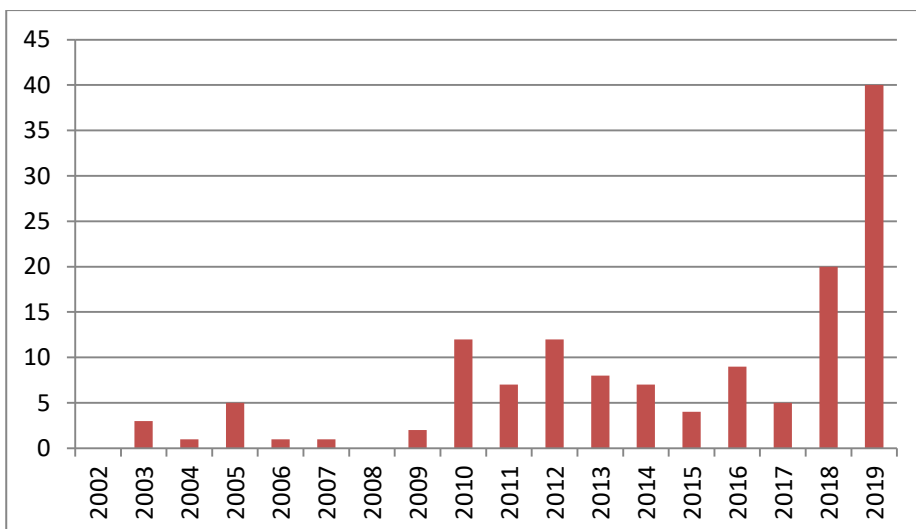
Vitsø Nor, lille præstekrave, maksimum antal, fordelt på år.

Stor præstekrave

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl. Ret almindelig-almindelig gæst.

Ynglefugle: 1-3 ynglepar. Arten ynglede også før genskabelsen af søen i Vitsø Nor, da stor præstekrave angives om ynglende 2004 ved de gamle ral-grave vest for Aage V. Jensen Naturfonds arealer.

Gæster: Der er ganske givet tale om gæster blandt de indmeldte store præstekraver, da antallet overstiger antallet af ynglepar (med eventuelle unger), f.eks. 2018 og 2019, hvor der blev iagttaget henholdsvis 20 og 40 store præstekraver ved noret.

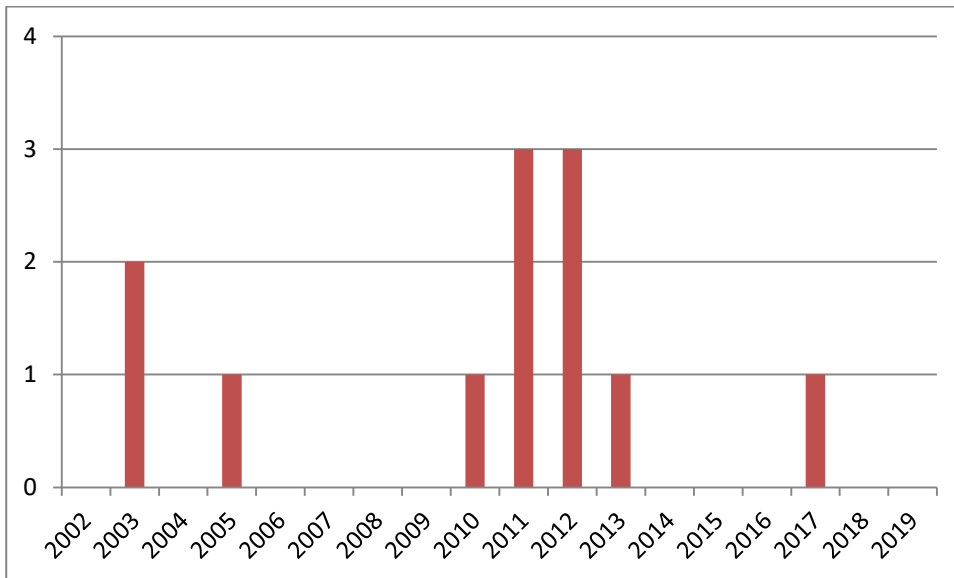

Vitsø Nor, stor præstekrave, maksimum antal, fordelt på år.

Strandhjejle

STATUS 2019: Regelmæssig, sjælden gæst.

Gæster: Strandhjejlen raster med 1-3 fugle de år den ses ved Vitsø Nor. Arten er iagttaget i 7 år ud af 18 år.

Vitsø Nor, strandhjejle, maksimum antal, fordelt på år.

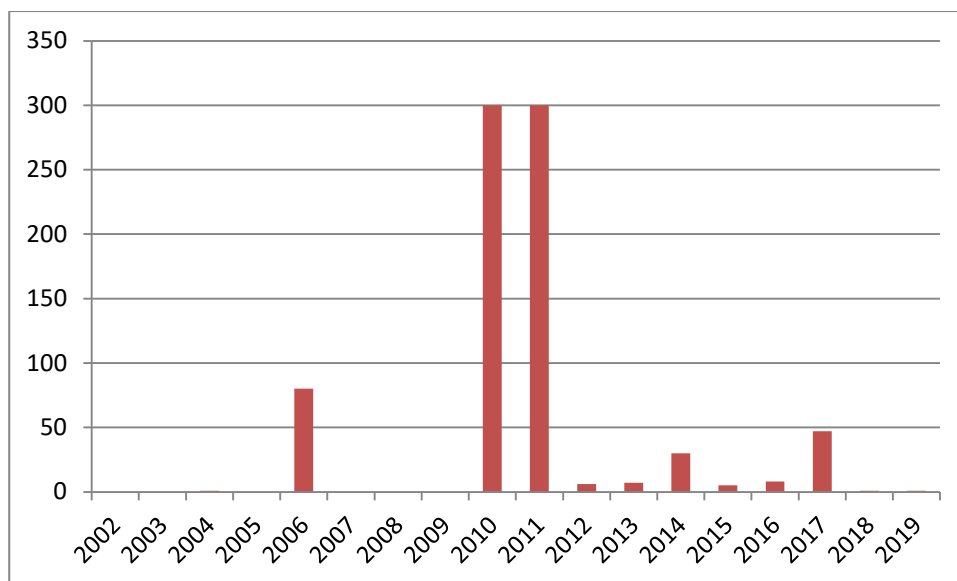

Hjejlen er stadigvæk en almindelig trækgæst ved Vitsø Nor, selv om den er gået noget tilbage i antal. Foto: Kurt Due Johansen.

Hjejle

STATUS 2019: Almindelig gæst.

Gæster: Hjejlen blev iagttaget som en almindelig gæst 2010-2011 med 300 fugle, hvorefter antallet faldt til under 50 fugle. Årsagen til de temmelig mange fugle 2010-2011 skyldes sikkert, at vegetationen ikke rigtig var slået an endnu disse år, og at arealerne lå stort set vegetationsløse hen. I årene fremefter groede området mere til. Hjejlerne foretrækker bar eller ganske lav vegetation.

Vitsø Nor, hjejle, maksimum antal, fordelt på år.

Vibe

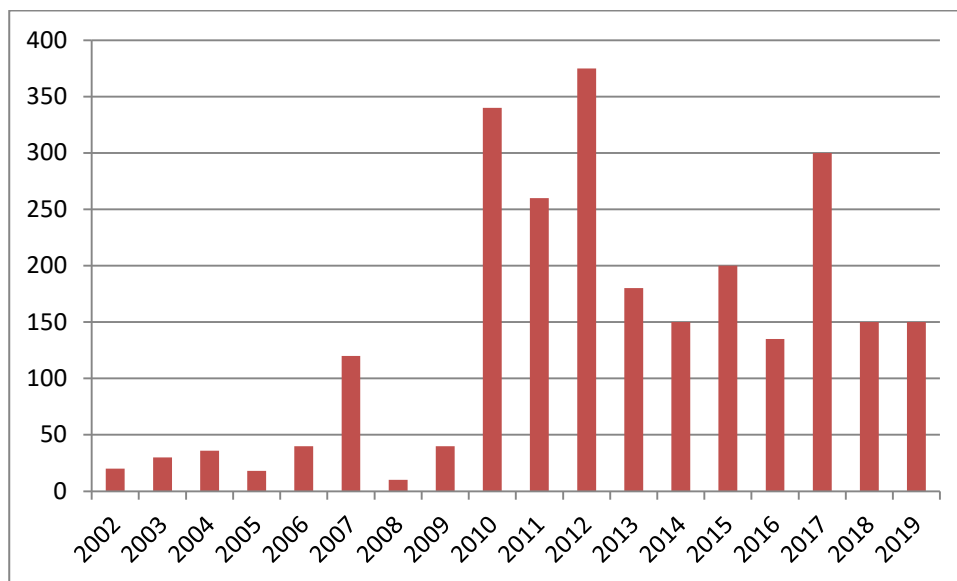
STATUS 2019: Fåtalig-ret almindelig ynglefugl. Meget almindelig gæst.

Ynglefugle: Ud fra angivelserne i DOF-basen, skønnes det at følgende antal viber har ynglet:

Før genopretningen til sø: 2002: 10 par, 2003: 2 par, 2006: 2 par, 2008: 2 par og 2009: 4 par.

Efter genopretningen til sø: 2010: 9 par, 2011: 14 par, 2012: 17 par, 2013: 7 par, 2014: 4 par, 2015: 3 par, 2016: 3 par, 2017: 6 par, 2018: 7 par og 2019: 4 par.

Gæster: Viben ses i let fluktuerende antal ved Vitsø Nor i træktiden. Antallet kulminerede i 2010-2012 og 2017, hvor der iagttoges 340, 375 og 300 viber.

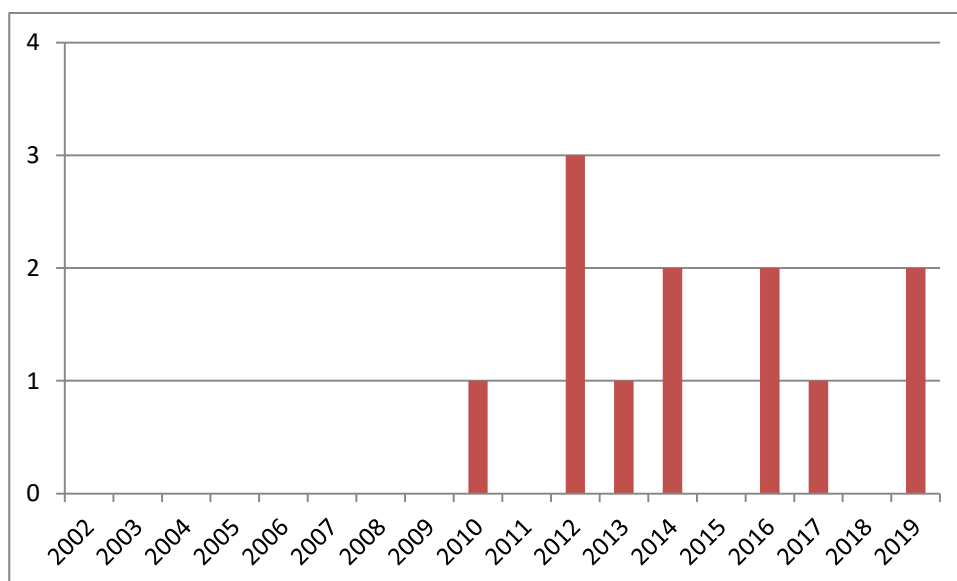

Vitsø Nor, vibe, maksimum antal, fordelt på år.

Islandsk ryle

STATUS 2019: Sjælden gæst.

Gæster: Efter genopretningen er islandsk ryle iagttaget i 7 år ud af 10 år. Maksimum er 3 fugle (2012).

Vitsø Nor, islandsk ryle, maksimum antal, fordelt på år.

Stenvender

STATUS 2019: Uregelmæssig, sjælden gæst.

Samtlige iagttagelser

2005: 04.08. 1.

2012: 30.09 1.

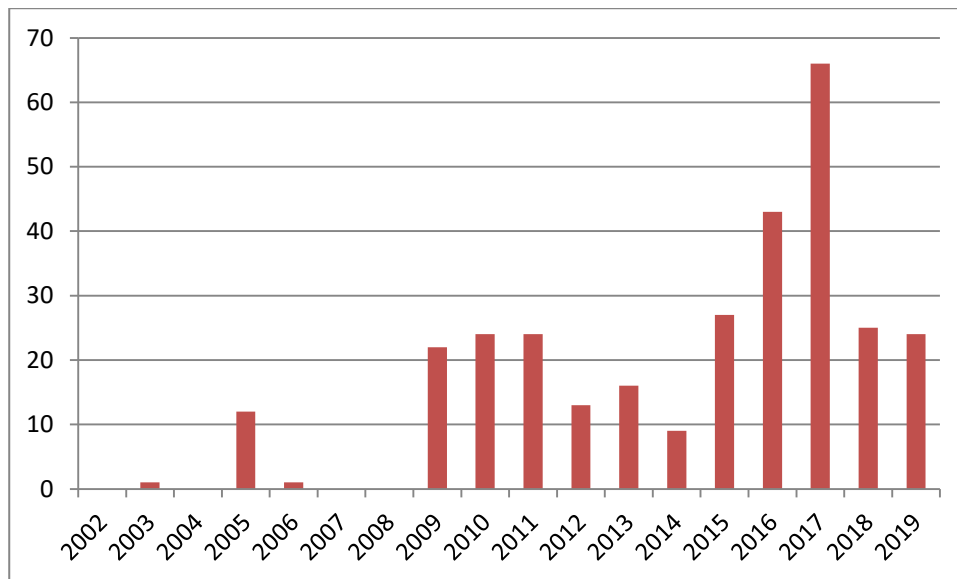
2017: 01.09. 12.

Almindelig ryle

STATUS 2019: Ret almindelig-almindelig gæst.

Gæster: Almindelig ryle forekom også før sø-genopretningen, men arten er blevet mere talrig efter genopretningen af den 52 hektar store sø, og først og fremmest er arten stort set altid til stede på lokaliteten i træktiderne, hvor der tidligere var lange perioder uden rastende almindelig ryle.

Arten ses ofte i et antal af 21-25 fugle, men i årene 2016-2017 sås op til 66 fugle (28.07.2017).

Vitsø Nor, almindelig ryle, maksimum antal, fordelt på år.

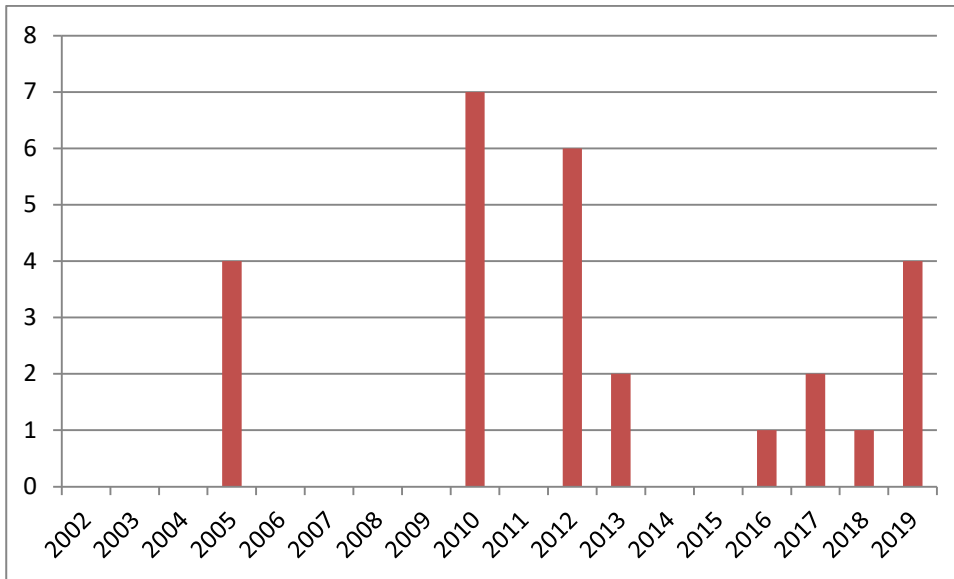

Den almindelige ryle er en trækgæst ved Vitsø Nor fra de skandinaviske og russiske ynglepladser. Foto: Kurt Due Johansen.

Krumnæbbet ryle

STATUS 2019: Sjælden gæst.

Gæster: Krumnæbbet ryle er iagttaget én gang før genopretningen, nemlig 4 fugle i 2005. Efter søgenopretningen, er arten iagttaget i 7 år ud af 10 år. Maksimum er 6-7 fugle i årene 2010-2012. Arten er udelukkende iagttaget på efterårstrækket.

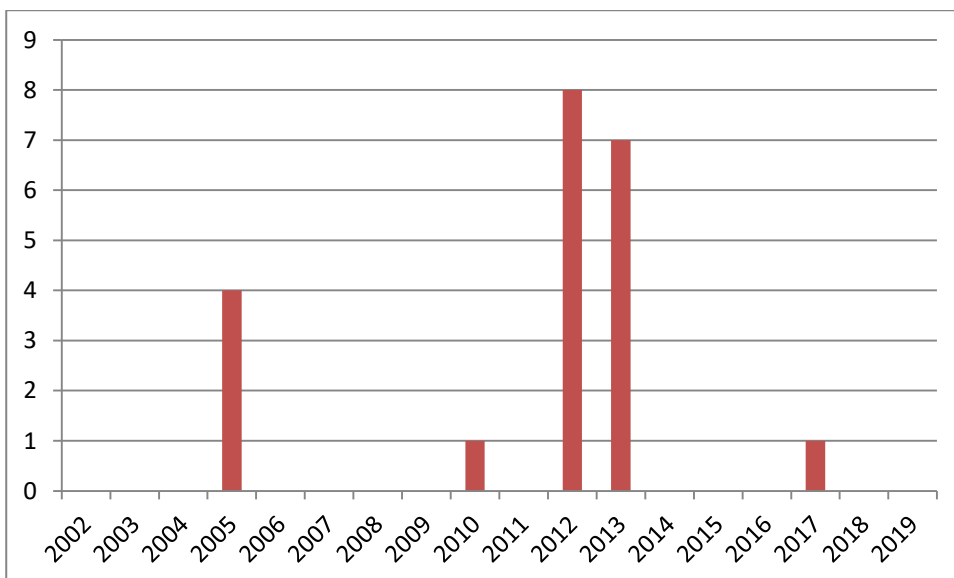

Vitsø Nor, krumnæbbet ryle, maksimum antal, fordelt på år.

Temmincksryle

STATUS 2019: Uregelmæssig, sjælden gæst.

Gæster: Temmincksrylen er iagttaget 1 år før genopretningen, 2005, hvor 5 fugle iagttoges. Efter genopretningen er arten iagttaget i 4 år ud af 10. Arten er iagttaget på forårstrækket 2012-2013, hvorimod de øvrige iagttagelser falder på efterårstrækket.

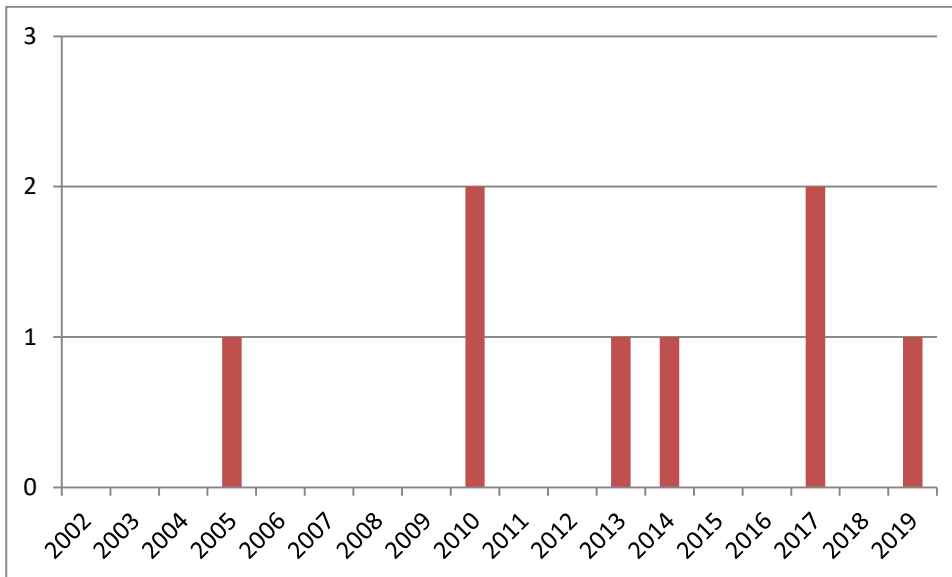

Vitsø Nor, temmincksryle, maksimum antal, fordelt på år.

Dværgryle

STATUS 2019: Regelmæssig, sjælden gæst.

Gæster: Dværgrylen er iagttaget én gang før genopretningen, nemlig i 2005. Efter genopretningen er arten iagttaget i 5 år ud af 10 år med maksimalt 2 fugle. Dværgrylen er udelukkende iagttaget på efterårstrækket.

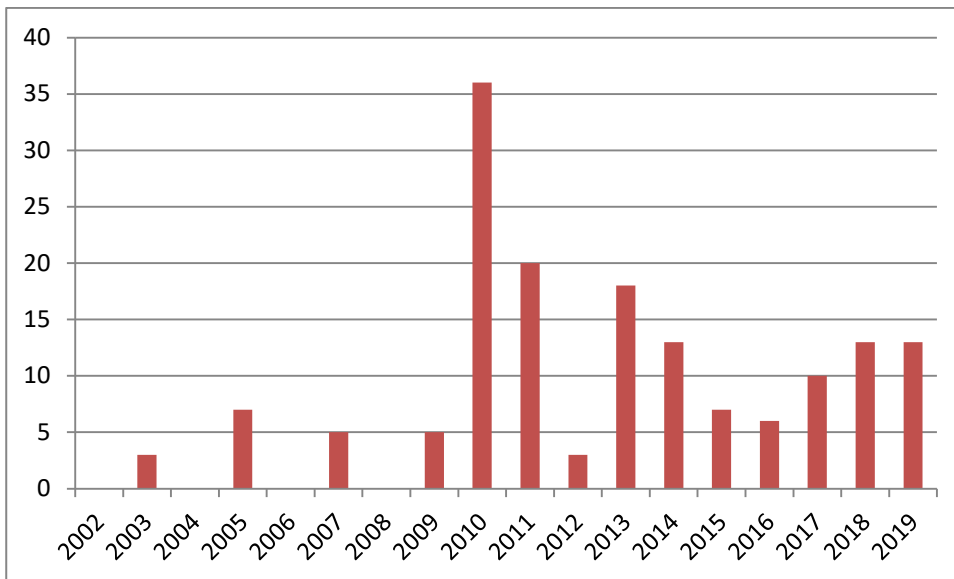

Vitsø Nor, dværgryle, maksimum antal, fordelt på år.

Tinksmed

STATUS 2019: Ret almindelig gæst.

Gæster: Tinksmeden iagttoges også før genopretningen med op til 7 fugle, men arten er blevet langt mere stabil i sin forekomst, og der er ligeledes flere større forekomster end tidligere. Maksimum antal tinksmede er 36 fugle 06.08.2010.

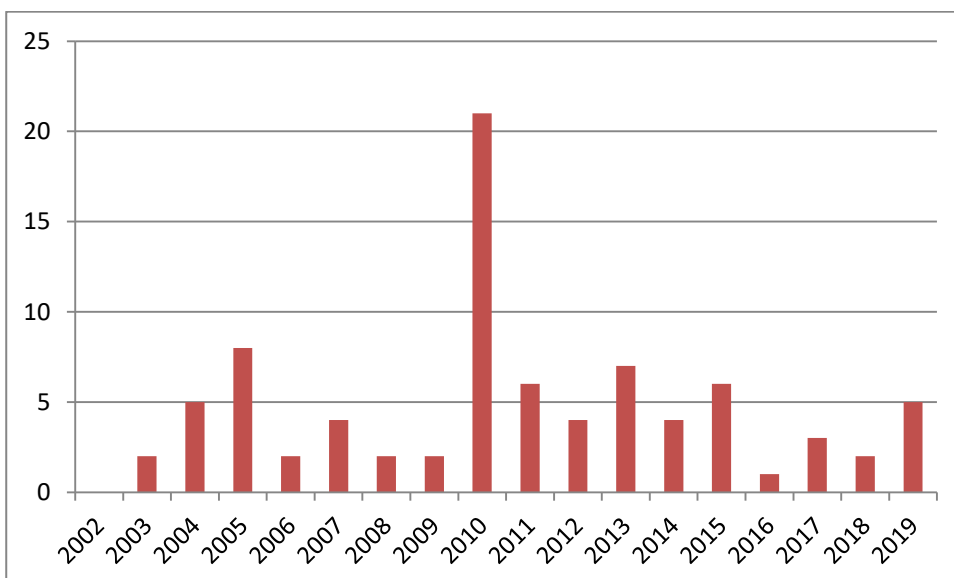

Vitsø Nor, tinksmed, maksimum antal, fordelt på år.

Svaleklire

STATUS 2019: Fåtallig gæst.

Gæster: Svalekliren sås også før genopretningen, i næsten lige så stort antal som efter genopretningen. Forskellen på forekomsten før og efter genopretningen er, at forekomsten nu foregår over en længere periode og at denne er mere stabil. Største forekomst efter genopretningen er 21 svaleklirer 06.08.2010.

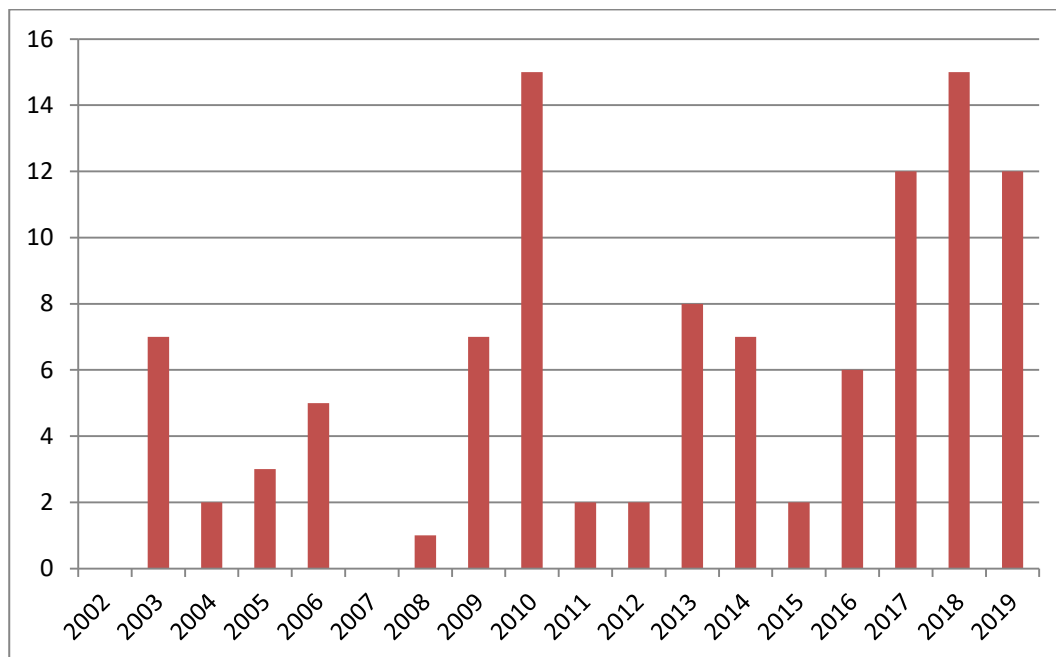
Vitsø Nor, svaleklire, maksimum antal, fordelt på år.

Mudderklire

STATUS 2019: Ret almindelig gæst.

Gæster: Mudderkliren rastede også før genopretningen, men antallet er steget efter genopretningen, hvor 52 hektar blev sø. Maksimum antal fugle er nu 15 i 2010 og 2018.

Vitsø Nor, mudderklire, maksimum antal, fordelt på år.

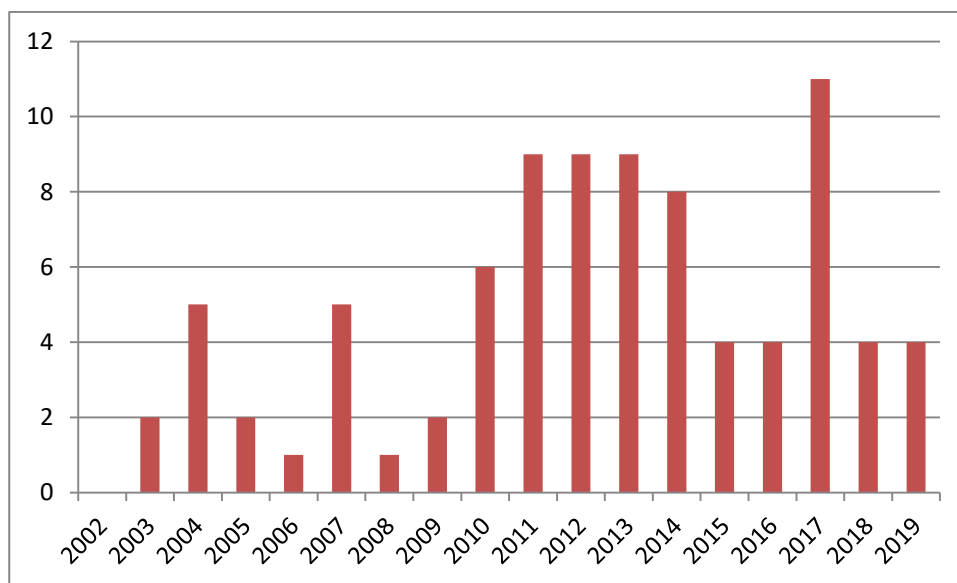
Mudderkliren raster i træktiderne ved Vitsø Nor. Foto: Gunnar Knudsen.

Rødben

STATUS 2019: Sjælden-fåtallig ynglefugl. Sjælden-fåtallig gæst?

Ynglefugle: Antallet af ynglende rødben kan i forhold til angivelserne på DOF-basen angives som 1-5 par: 2009: 1 par, 2010: 2 par, 2011: 5 par, 2012: 3 par, 2013: 4 par, 2014: ingen, 2015: 2 par, 2016: 1 par, 2017: 1-2 par, 2018: 1 par, 2019: 1 par.

Gæster: Der er sandsynligvis gæster blandt de rødben der iagttages ved Vitsø Nor, men antallet er gæster er ganske givet ikke stort, hvis man sammenligner antallet af de ynglefugle der er til stede og det totale observerede antal rødben.

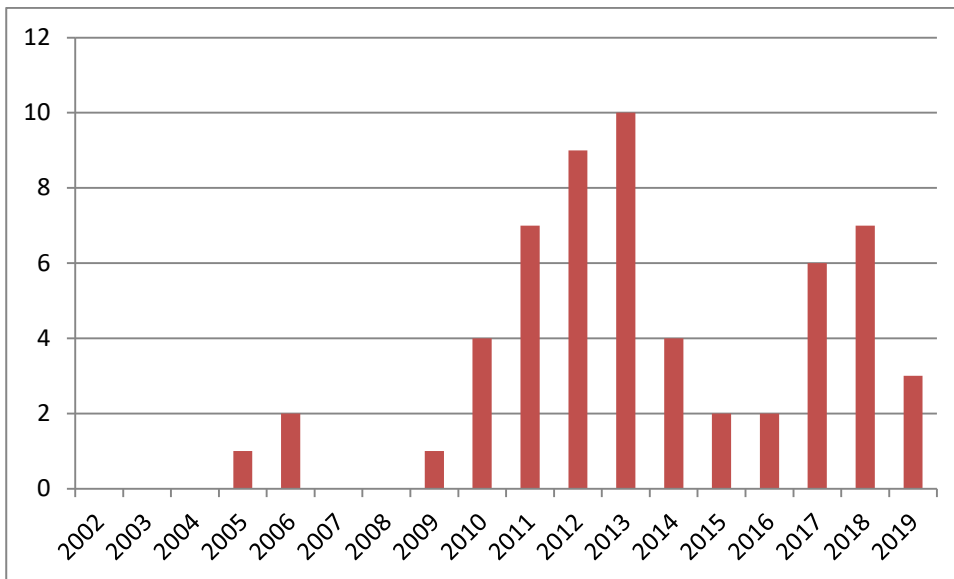
Vitsø Nor, rødben, maksimum antal, fordelt på år.

Sortklire

STATUS 2019: Sjælden gæst.

Gæster: Sortkliren rastede også ved Vitsø Nor, før området blev genoprettet til sø med omgivende enge, men antallet er steget med en faktor ca. 5, ligesom forekomsten nu er langt mere stabil end tidligere. Maksimum er 10 rastende fugle 2013.

Sortkliren ses både på forårstræk og efterårstræk, ligesom der ses gennemtræk af adulte hunner i juni måned.

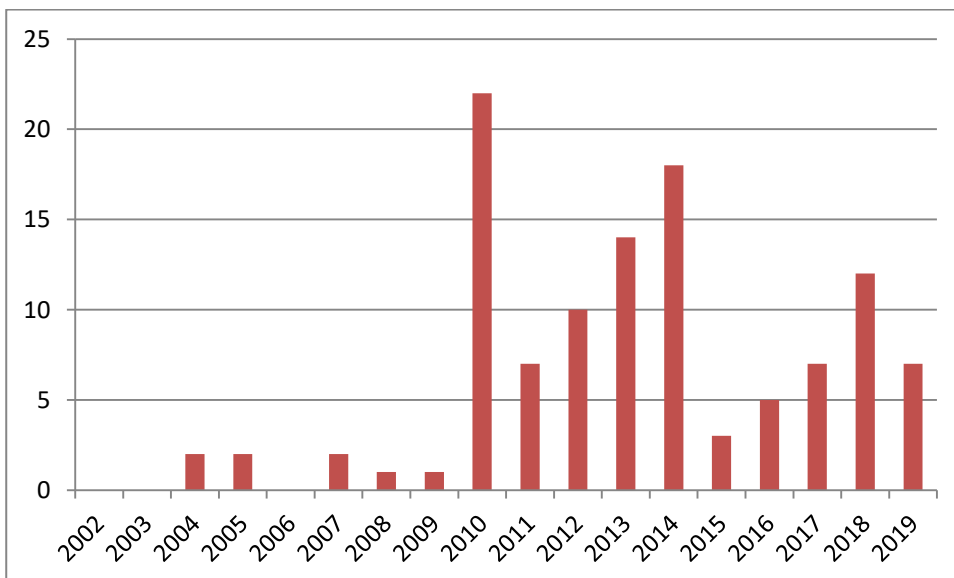
Vitsø Nor, sortklire, maksimum antal, fordelt på år.

Hvidklire

STATUS 2019: Fåtalig-ret almindelig gæst.

Gæster: Hvidkliren iagttoges i lavt antal før genopretningen. Efter genopretningen iagttages hvidkliren hvert år med op til 22 fugle (2010).

Hvidkliren iagttages både på forårstræk og efterårstræk, ligesom adulte hunner ses på gennemtræk i juni måned.

Vitsø Nor, hvidklire, maksimum antal, fordelt på år.

Stor kobbersneppe

STATUS 2019: Uregelmæssig, sjælden gæst.

Samtlige iagttagelser

2010:	13.08.	1.
2012:	05.04.	1.
2012:	15.04.	4.
2012:	22.04.	1.

Lille kobbersneppe

STATUS 2019: Sjælden gæst.

Gæster: Lille kobbersneppe er iagttaget i to år før genopretningen: 2008 og 2009 med 1-2 fugle.

Efter genopretningen er arten iagttaget i 4 år ud af 10 år med maksimalt 4 fugle sammen.

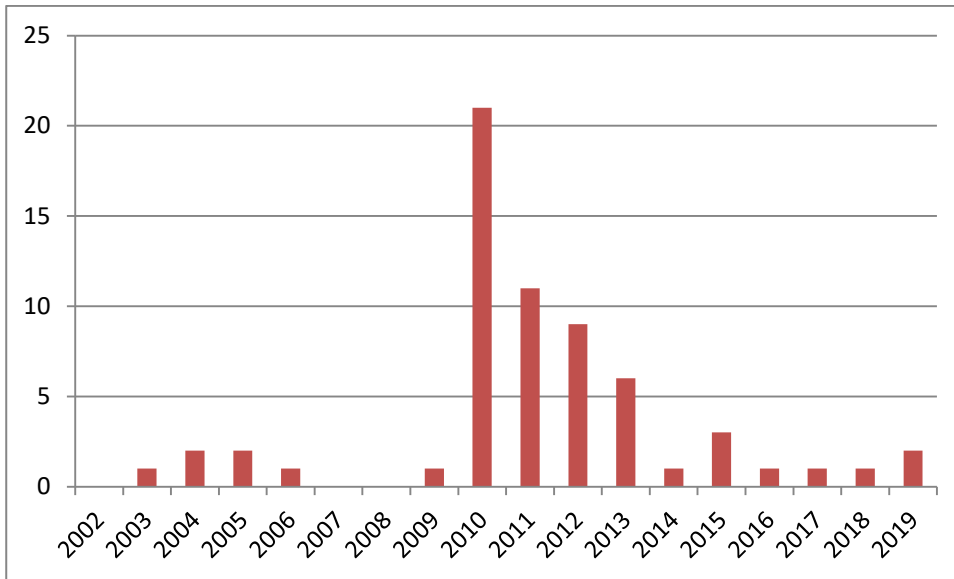
Storspove

STATUS 2019: Sjælden gæst.

Gæster: Storspoven blev også iagttaget før genopretningen med 1-2 fugle. Efter genopretningen er arten blevet en årlig gæst der raster regelmæssigt med 1-3 fugle, i perioden 2010-2013 dog op til 20 fugle.

Storspover på direkte træk (5 fugle eller flere):

25.06.2010	5 trækker.
21.06.2014	10 trækker.
18.04.2019	10 østtrækkende.

Vitsø Nor, storspove, maksimum antal, fordelt på år.

Småspove

STATUS 2019: Regelmæssig, sjælden-fåtallig gæst.

Samtlige iagttagelser

2007:	16.07.	1.
2010:	01.05.	10.
2010:	30.07.	3.
2010:	06.08.	5 overflyvende.
2010:	13.08.	1.
2011:	20.07.	8.
2011:	06.08.	1.
2013:	06.08.	2 vesttrækkende.
2019:	03.08.	1.

Skovsneppe

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

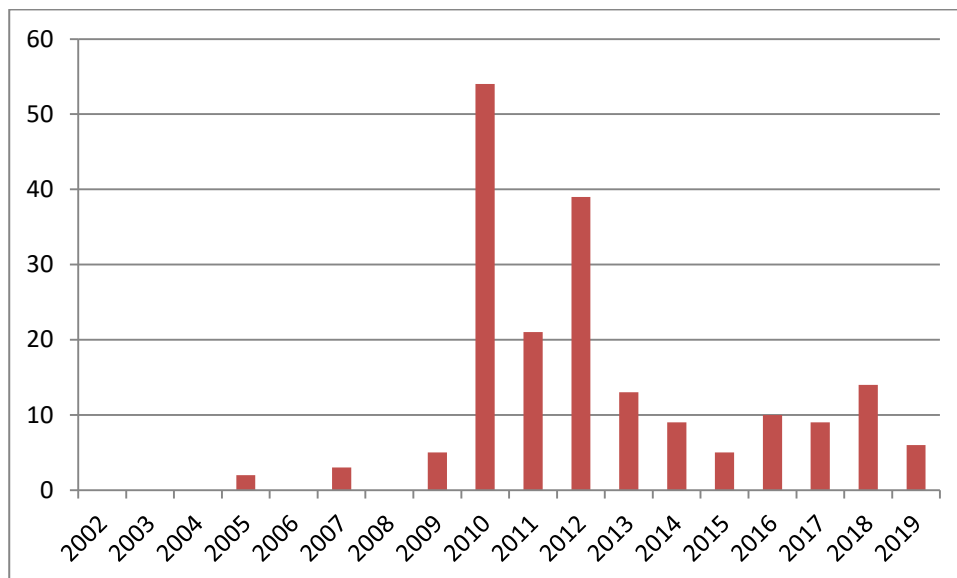
Samtlige iagttagelser

2010:	27.03.	2.
2013:	07.04.	1
2013:	13.04.	1.

Dobbeltbekkasin

STATUS 2019: Fåtallig-ret almindelig gæst.

Gæster: Kun sparsomt iagttaget før genopretningen (2 år med maksimum 2 fugle). Efter genopretningen iagttages arten hvert år. Maksimum antal fugle er: 54 10.08.2010, 44 13.08.2010 og 39 12.08.2012.

Vitsø Nor, dobbeltbekkasin, maksimum antal, fordelt på år.

Enkeltbekkasin

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

Samtlige iagttagelser

2011: 25.09. 1.

Odinshane

STATUS 2019: Uregelmæssig, sjælden gæst.

Samtlige iagttagelser

2010: 18.08. 3 1K.

2010: 21.08. 2 1K.

2017: 24.07. 1 ad.

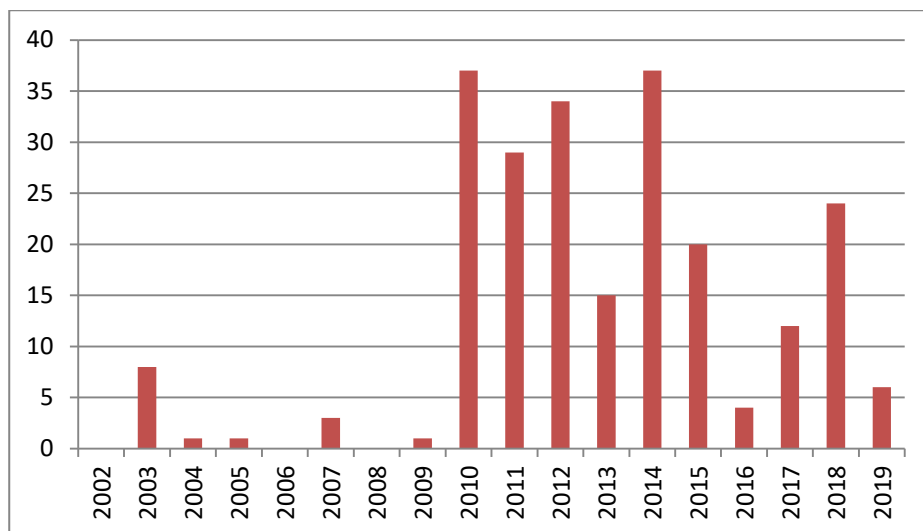
2019: 09.08. 1 1K.

Brushane

STATUS 2019: Fåtallig-ret almindelig gæst.

Gæster: Også iagttaget før genopretningen med op til 8 fugle. Efter genopretningen er antallet af brushøns der raster og fouragerer steget kraftigt og først og fremmest er artens forekomst nu langt mere stabil og langvarig. Maksimum antal rastende fugle er 37 brushøns, både 06.08.2010 og 02.07.2014.

Vitsø Nor, brushane, maksimum antal, fordelt på år.

Almindelig kjo

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

Samtlige iagttagelser

2012: 22.08. 1 1K.

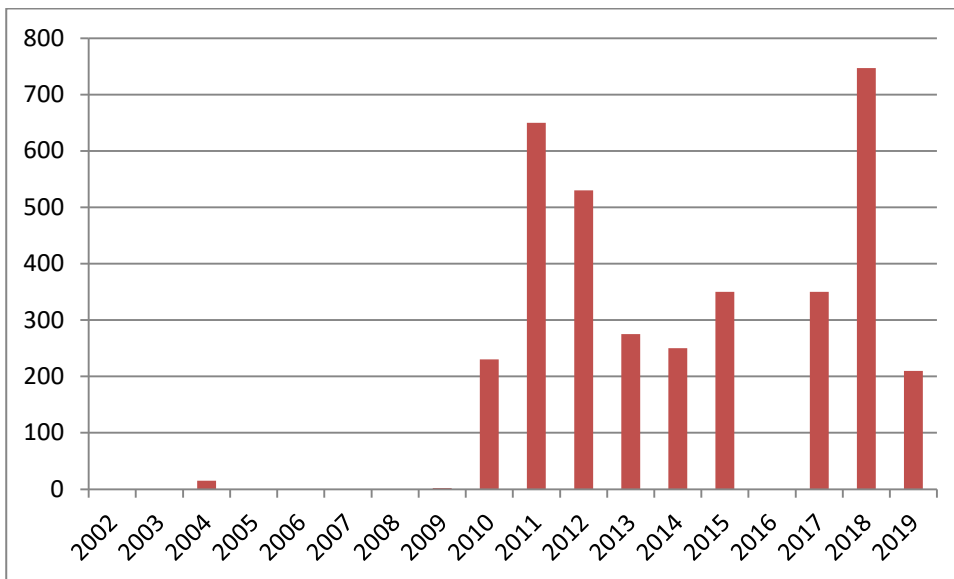
Hættemåge

STATUS 2019: Meget almindelig ynglefugl. Meget almindelig gæst.

Ynglefugle: Ynglende 2011-2019. Ingen data fra 2014 og 2016.

Ud fra angivelserne i DOF-basen af diverse ynglefuglekriterier, skønnes bestandens størrelse som følger: 2011: 17 par, 2012: 87 par (125 ynglefugle ungeførende), 2013: 84 par (120 fugle territoriehævdende fugle); 2014: 100 par (146 ungfugle), 2015: 140 par (200 ynglefugle ungeførende), 2016: ingen data, 2017: 245 par (350 ynglefugle), 2018: 210 par (300 ynglefugle) og 2019: 147 par (210 ynglefugle).

Gæster: Udover ynglefuglene er der givet gæstende hættemåger, som ikke yngler i Vitsø Nor. Bl.a. haves en stor observation på 2.500 hættemåger 16.07.2018.

Vitsø Nor, hættemåge, maksimum antal fugle pr. år (en stor observation på 2.500 fugle 16.07.18 er udeladt)

Fouragerende hættemåger lige ved isens opbrud om foråret. Hættemågen yngler i Vitsø Nor. Foto: Kurt Due Johansen.

Stormmåge

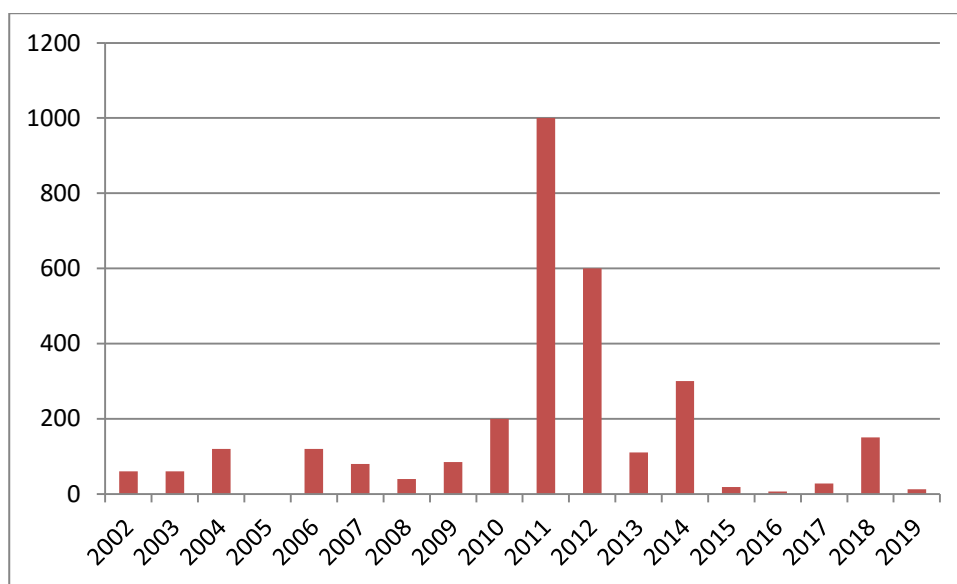
STATUS 2019: Ret almindelig ynglefugl. Almindelig gæst?

Ynglefugle: Også ynglende før genskabelse af søen i noret, idet arten ynglede i det gamle ral-graveområde: 2002: 42 par (60 ynglefugle), 2006: 84 par (120 ynglefugle), 2007: 56 par (80 ynglefugle), 2008: 28 par (40

yngefugle), 2009: 60 par (87 yngefugle). Ifølge Lars Tom-Petersen er stormmågen gået tilbage som yngefugl i ralgravningsområdet.

Efter sø-genskabelsen haves følgende data på yngefuglene i totalområdet, alt ud fra angivelserne i DOF-basen af diverse yngefuglekriterier: 2010: 70 par (100 yngefugle), 2011: 49 par (70 yngefugle), 2012: 168 par (240 territoriehævdende), 2013: 28 par (40 yngefugle), 2017: 6 par (8 yngefugle), 2018: 31 par (45 yngefugle) og 2019: 7 par (10 yngefugle).

Gæster: Udover yngefuglene ses der ganske givet gæster ved Vitsø Nor, som ikke yngler i området. Derpå tyder bl.a. store observationer på 1.000 fugle i 2011 (15.10.) og 600 fugle i 2012 (25.03).

Vitsø Nor, stormmåge, maksimum antal, fordelt på år.

Sorthovedet måge

STATUS 2019: Tidligere yngeforsøg.

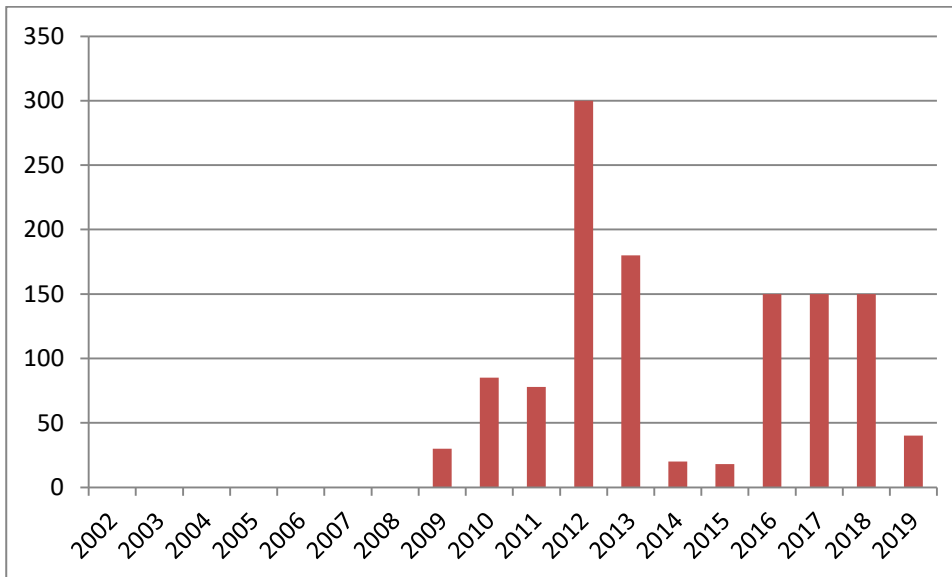
Yngefugle: Sorthovedet måge forsøgte at etablere sig som yngefugl i 2012, idet en fugl sås territoriehævdende 25.03. til 07.04.

Gæster: Udover den territoriehævedende fugl i 2012, er sorthovedet måge iagttaget 2011 (19.03. – 1 fugl), 2013 (07.04. – 1 fugl) og 2017 (21.03.- 2 fugle).

Sølvmåge

STATUS 2019: Meget almindelig gæst.

Gæster: Sølvmågen er en meget almindelig gæst i Vitsø Nor, hvor maksimum 300 fugle er iagttaget i 2012 (25.02.).

Vitsø Nor, sølvmåge, maksimum antal, fordelt på år.

Sildemåge

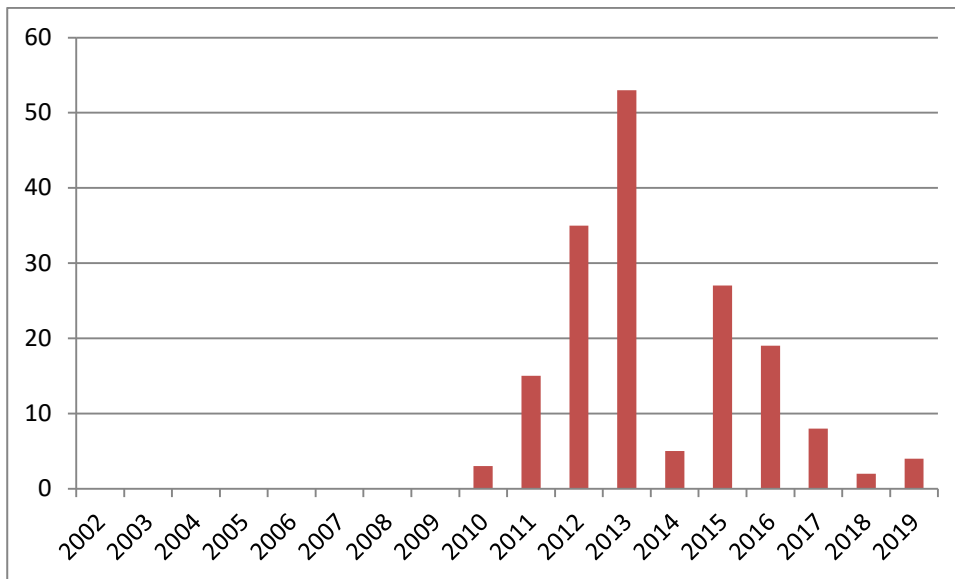
STATUS 2019: Sjælden gæst.

Gæster: Sildemågen er iagttaget 2009, 2010, 2011, 2013, 2015, 2017 og 2018 med 1-2 fugle, dog 4 fugle 15.07.2011.

Svartbag

STATUS 2019: Ret almindelig gæst.

Gæster: Svartbagen iagttages i Vitsø Nor i fluktuerende antal, med flest 2013 – 53 fugle 02.02.2013.

Vitsø Nor, svartbag, maksimum antal, fordelt på år.

Dværgmåge

STATUS 2019: Regelmæssig, sjælden gæst.

Samtlige iagttagelser

2010:	12.09.	1 1K fouragerende.
2010:	13.10.	5 ad. trækker syd.
2011:	16.09.	1 1K fouragerende.
2012:	07.04.	1 3K fouragerende.
2013:	30.05.	1 2K fouragerende.
2014:	28.06.	1 ad. fouragerende.
2017	06.07.	1 ad. rastende.
2019	30.04.	4 rastende.

Dværgterne

STATUS 2019: Uregelmæssig, sjælden gæst.

Samtlige iagttagelser

2010:	13.05.	2 rastende.
2010:	27.06.	1 fouragerende.
2010:	10.07.	2 fouragerende.
2010:	16.07.	2 fouragerende.
2011:	07.05.	2 rastende.
2016:	18.07.	2 overflyvende.

Splitterne

STATUS 2019:

1-17 fugle iagttaget rastende i Vitsø Nor. Det er fugle der raster i noret efter at have fisket i havet.

Fjordterne

STATUS 2019: Sjælden gæst.

Samtlige iagttagelser

2011:	07.05.	1 fouragerende.
2013:	17.07.	1 2K fouragerende.
2018:	08.08.	3 trækker vest.
2018:	13.09.	1 1K trækker nordvest.
2019:	07.08.	3 rastende.

Havterne

STATUS 2019: Uregelmæssig, sjælden gæst.

Samtlige iagttagelser

2007:	12.07.	1 overflyvende.
2010:	14.05.	2 rastende.
2010:	20.06.	1 rastende.
2010:	02.07.	1 rastende.
2012:	22.05.	2 rastende.
2012:	09.08.	10 trækker vest.
2017:	25.05.	1 rastende.

Rovterne

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

Samtlige iagttagelser

2012: 25.08. 2 adulte fugle trækker over.

Sortterne

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

Samtlige iagttagelser

2012: 25.08. 2 adulte fugle i vinterdragt fouragerende.

Sortterne Vitsø 25/08/2012. Foto/copyright: Morten Müller

Huldue

STATUS 2019: Regelmæssig, sjælden-fåtallig gæst.

Samtlige iagttagelser

2010:	01.10.	1 sydvesttrækkende.
2010:	13.10.	1 vesttrækkende.
2010:	30.10.	8 vesttrækkende.
2010:	07.11.	2 vesttrækkende.
2011:	25.09.	13 sydvesttrækkende.
2011:	15.10.	3 sydvesttrækkende.
2011:	23.10.	6 vesttrækkende.
2011:	30.10.	1 trækker.
2012:	07.10.	13 trækker.
2017:	01.02.	1 overflyvende.

Ringdue

STATUS: Fåtallig ynglefugl, almindelig trækgæst.

Ynglefugle: I DOF-basen angives 7-12 ynglepar fra Vitsø Nor og de nære omgivelser.

Trækgæster: 100 fugle eller mere er iagttaget rastende eller overtrækkende i månederne oktober, november og januar, se nedenfor:

30.10.2010	220	vesttrækkende.
07.11.2010	340	vesttrækkende.
20.01.2011	125	overflyvende.
22.10.2011	120	sydtrækkende.
23.10.2011	860	sydøsttrækkende.
07.10.2012	470	sudvesttrækkende.
28.10.2012	285	vesttrækkende.

Tyrkerdue

STATUS 2019: Sjælden gæst.

Ynglefugle: lagttaget i yngletiden 2010, 2014, 2017.

Gæster: lagttaget med 1-4 fugle i månederne juli til september.

Gøg

STATUS 2019: Fåtallig ynglefugl. Sandsynligvis fåtallig trækgæst.

Ynglefugle: Kukkende fugle (1-4 kukkende gøge) hørt i yngletiden 2003, 2008-2011, 2013-2015 og 2017-2019.

Gæster

Det er ikke muligt at skelne "ynglefuglene" fra trækgæster. Sene fugle, f.eks. 1 gøg 10.08.2014, kan sagtens være trækgæster.

Mosehornuglen er en tilfældig gæst ved Vitsø Nor. Foto: Kurt Due Johansen.

Mosehornugle

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

Samtlige iagttagelser

2017: 13.01. 2 fouragerende.

Slørugle

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

Samtlige iagttagelser

2016: 14.12. 1 fouragerende – fuglen fotograferet, se foto nedenunder.

Slørugle Vitsø 14/12/2016. Foto/copyright: Michael Larsen

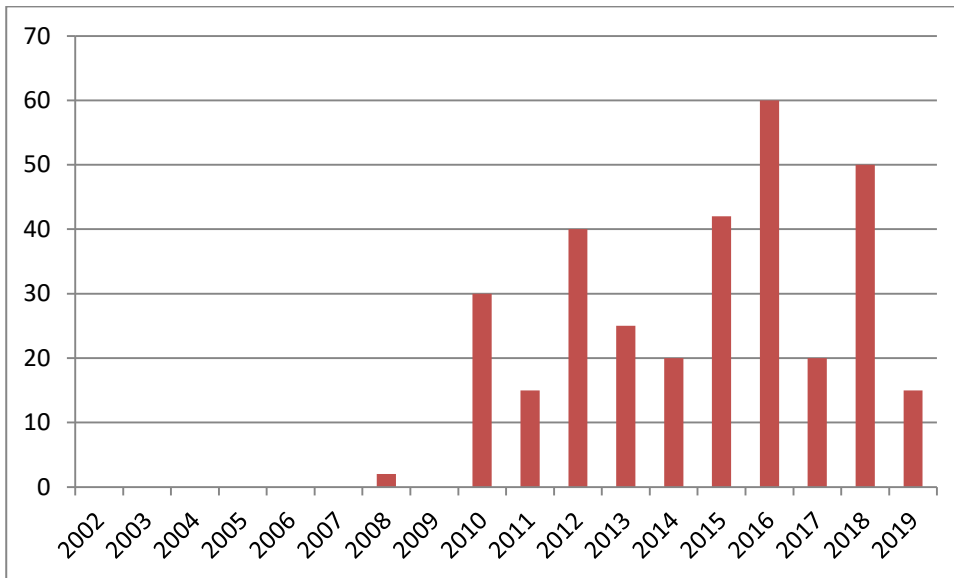

Mursejler

STATUS 2019: Ret almindelig-almindelig gæst.

Gæster: Op til 60 fouragerende fugle over noret.

Direkte trækkende, mere end 10: 60 vesttrækkende 09.08.2016.

Vitsø Nor, mursejler, maksimum antal, fordelt på år.

Isfugl

STATUS 2019: Sjælden gæst 2014-2016.

Samtlige iagttagelser

2014:	13.09.	1.
2015:	10.08.	1.
2016:	17.08.	1.

Biæder

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

Samtlige iagttagelser

2015: 08.06. 1 overflyvende.

Stor flagspætte

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl.

Ynglefugle: Der yngler 1-3 par stor flagspætte i bevoksningerne rundt om Vitsø Nor. Der er særdeles fine biotoper for arten langs afvandingskanalen i Vitsø Nors periferi.

Vendehals

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

Samtlige iagttagelser

2011: 15.08. 1 fouragerende.

Sanglærke

STATUS 2019: Fåtalig ynglefugl, ret almindelig trækgæst.

Ynglefugle: Der yngler 10-15 par sanglærker på engene omkring Vitsø Nor.

Gæster: Der findes følgende "koncentrationer" af mere end 10 fugle uden for yngletiden:

17.10.2010	83 nordvesttrækkende.
22.10.2011	27 sydtrækkende.
07.10.2012	48 trækkende.
28.10.2012	40 vesttrækkende.
04.10.2015	14 nordvesttrækkende.
26.09.2016	21 nordvesttrækkende.
01.10.2016	16 sydvesttrækkende.

Hedelærke

STATUS 2019: Uregelmæssig, sjælden-fåtallig gæst.

Gæster:

Samtlige iagttagelser

2010:	09.10.	1 overflyvende.
2010:	17.10.	7 nordvesttrækkende.
2012:	07.10.	2 vesttrækkende.
2013:	03.03.	1 overflyvende.
2015:	04.10.	15 trækkende.

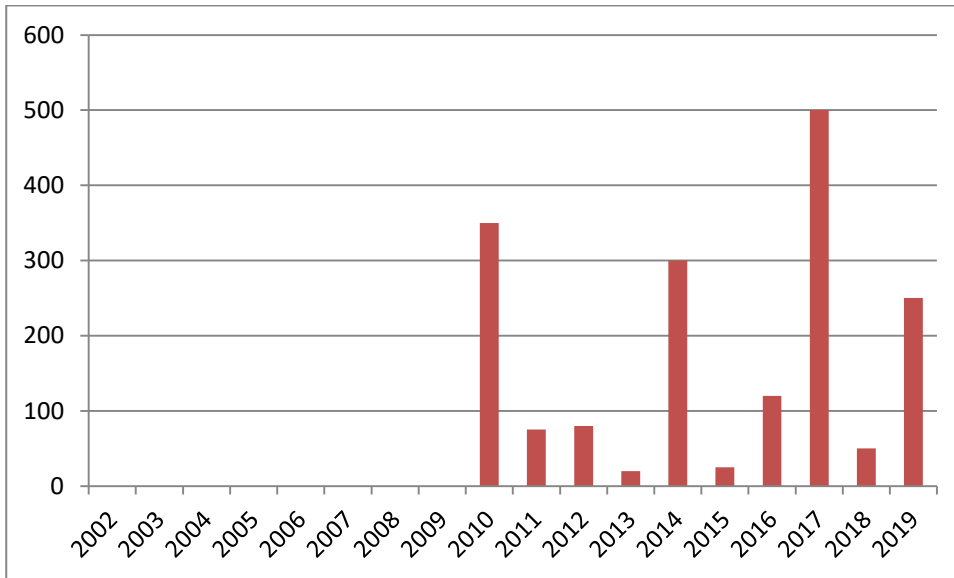
Digesvalen er en talrig gæst ved Vitsø Nor. Foto: Kurt Due Johansen.

Digesvale

STATUS 2019: Meget almindelig-talrig gæst.

Ynglefugle: I 2017 anføres det i DOF-basen: "16 ynglefugle BR". Ifølge Lars Tom-Petersen er det sandsynligvis fugle fra ynglepladsen i en nærliggende grusgrav ved Leby.

Gæster: Digesvalen er en talrig gæst fouragerende over søfladen, som er rig på insekter. Der er flere observationer over 200 fouragerende digesvaler, bl.a. 30.07.2010 350, 18.08.2010 310, 20.08.2014 300 og 31.08.2017 500.

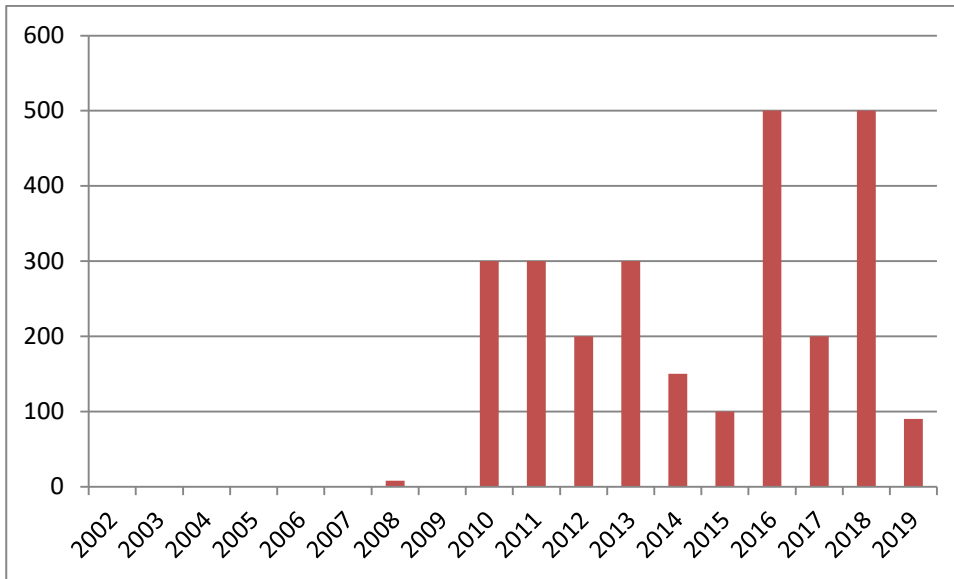
Vitsø Nor, digesvale, maksimum antal, fordelt på år.

Landsvale

STATUS 2019: Fåtalrig ynglefugl. Meget almindelig-talrig gæst.

Ynglefugle: Landsvalen yngler på de få bygninger i området, f.eks. angives 9 par 2010.

Gæster: Landsvalen er en talrig gæst fouragerende over søfladen, som er rig på insekter. Der er flere observationer på 300 eller flere fugle, bl.a. 21.08.2010 300, 25.09.2011 300, 13.09.2013 300, 07.09.2016 500 og 20.08.2018 500.

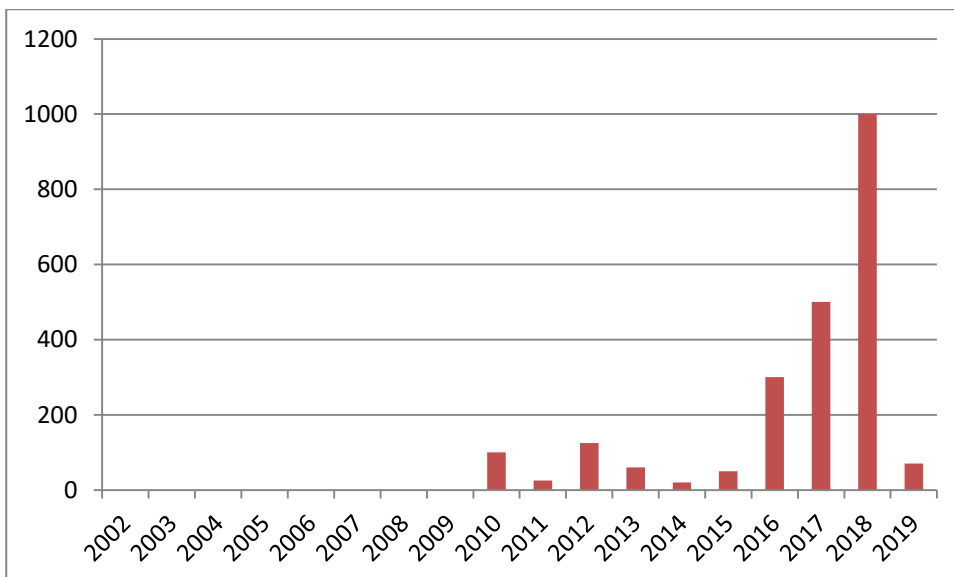

Vitsø Nor, landsvale, maksimum antal, fordelt på år.

Bysvale

STATUS 2019: Meget almindelig gæst.

Gæster: Almindelig fouragerende gæst over Vitsø Nor. Normalt under 200 fugle, men ved 3 lejligheder mere end 200 fugle fouragerende: 25.07.2016 300, 31.08.2017 500 og 20.08.2018 1.000 bysvaler.

Vitsø Nor, bysvale, maksimum antal, fordelt på år.

Bjergpiber

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

Samtlige iagttagelser

2013: 08.03. 1 fouragerende.

Skærpiber

STATUS 2019: Tilfældig (?), sjælden gæst.

Samtlige iagttagelser

2016: 30.09. 4 rastende.

2018: 23.12. 1 rastende.

Engpiber

STATUS 2019: Fåtallig ynglefugl. Almindelig-meget almindelig gæst.

Ynglefugle: 4-7 ynglepar.

Gæster:

Rastende, mere end 10 engpibere

23.09.2010 60.
24.09.2010 30.
22.10.2011 15.
14.04.2013 20.
04.10.2015 100.
16.04.2017 20.
23.12.2018 25.

Trækkende engpibere

21.09.2010 200 vesttrækkende.
25.09.2011 100 sydøsttrækkende.
26.09.2011 15 sydtrækkende.
23.09.2012 200 vesttrækkende.
07.10.2012 170 vesttrækkende.
04.10.2015 40 trækkende.
01.10.2016 330 sydvesttrækkende.
17.04.2017 110 nordtrækkende.
05.10.2018 12 trækkende.
30.09.2019 52 trækkende.

Skovpiber

STATUS 2019: Sjælden gæst.

Samtlige iagttagelser

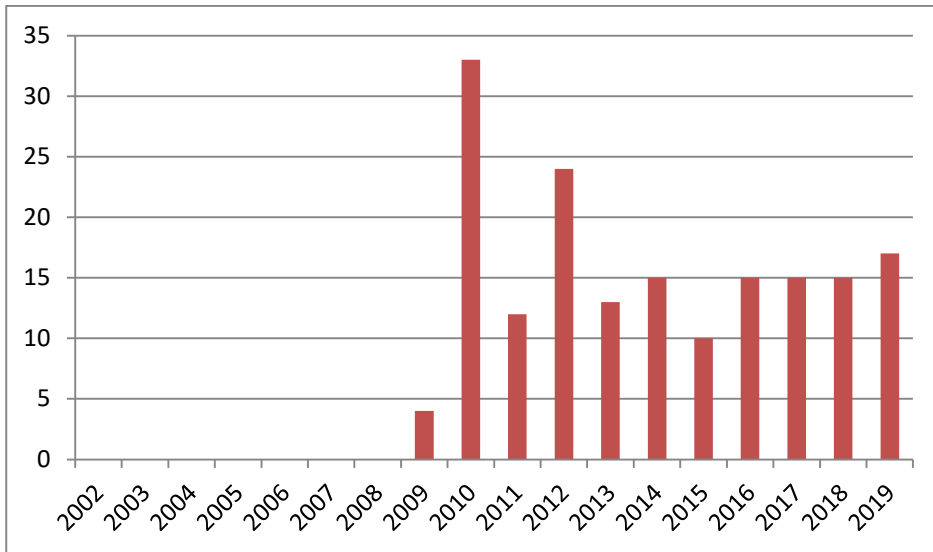
2010:	31.08.	7 vesttrækkende.
2011:	25.09.	1 sydøsttrækkende.
2011:	26.09.	3 sydtrækkende.
2013:	13.09.	2 rastende.
2015:	10.09.	1 rastende.
2016:	07.09.	2 rastende.
2016:	01.10.	1 sydvesttrækkende.
2017:	19.05.	1 rastende.
2017:	01.09.	1 trækkende.
2018:	29.04.	1 rastende.
2018:	13.09.	8 trækkende.
2019:	13.09.	1 rastende.

Hvid vipstjert

STATUS 2019: Tilfældig ynglefugl. Ret almindelig gæst.

Ynglefugle: Fåtalig ynglefugl. Eneste notering af 7 ynglefugle ungeførende 20.06.2010 og 1 1K 31.07.2016.

Gæster: Der raster op til 33 fugle på arealerne omkring Vitsø Nor: 31.07.2010 33 rastende hvid vipstjert.

Vitsø Nor, hvid vipstjert, maksimum antal, fordelt på år.

Trækkende fugle:

- 23.09.2012 120 vesttrækkende.
- 01.10.2016 36 sydvesttrækkende.
- 13.09.2018 29 trækkende.

Gul vipstjert er en af vores smukkeste småfugle. Arten har kun ynglet én gang i periode 2000-2019. Foto: Kurt Due Johansen.

Gul vipstjert

STATUS 2019: Tilfældig ynglefugl. Ret almindelig-almindelig gæst.

Ynglefugle: Eneste ynglefund er 1 ynglepar i 2011.

Gæster: Gul vipstjert raster eller trækker igennem Vitsø Nor. Der haves følgende "lidt større iagttagelser":

Rastende, mere end 10

17.08.2016 35.

Trækkende, mere end 10

26.08.2012 24 nordvesttrækkende.

01.09.2012 18 vesttrækkende.

23.08.2013 65 trækkende.

Bjergvipstjert

STATUS 2019: Sjælden gæst.

Samtlige iagttagelser:

2010: 25.09. 1 sydvesttrækkende.

2012: 07.10. 1 vesttrækkende.

2012: 09.10. 1 trækkende.

2013: 21.04. 1 fouragerende.

2015: 05.10. 1 overflyvende.

2016: 01.10. 4 sydvesttrækkende.

Gærdesmutte

STATUS 2019: Ret almindelig ynglefugl.

Ynglefugle: Op til 15 ynglepar: 15 syngende 27.04.2018.

Silkehale

STATUS 2019: Regelmæssig, Fåtalig-ret almindelig gæst.

Samtlige iagttagelser

2010:	06.12.	5 overflyvende.
2013:	03.02.	31 rastende.
2017:	21.02.	20 fouragerende.
2019:	17.12.	20 fouragerende.

Jernspurv

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl. Sjælden gæst.

Ynglefugle: 1-3 ynglepar, eventuelt op til 5, i forhold til antal syngende fugle ved Vitsø Nor.

Gæster: Ingen koncentrationer over 5 fugle.

Rødhals

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl. Almindelig gæst.

Ynglefugle: Sandsynligvis 1-3 ynglepar, i forhold til syngende fugle i maj måned.

Gæster: = 10 fugle eller derover:

13.03.2013	50.
14.04.2013	12.
01.10.2017	10.

Nattergal

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl.

Ynglefugle: Bortset fra 2014-2015, hørt hvert år 2010-2019. 1-3 ynglepar:

Sydlig blåhals

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl.

Ynglefugle: Hørt syngende siden 2016. Sandsynligvis ynglende 2017, hvor fugle hørt synge helt til ultimo juni. 2018 og 2019 er fugle kun hørt synge indtil henholdsvis 19. og 21. april. Lars Tom-Petersen mener, at blåhalsen har ynglet hvert år fra 2016 til 2019. Blåhalsen holder ret hurtigt op med at synge efter etablering af territoriet.

Rødstjert

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl.

Ynglefugle: Der yngler 1-2 par i bevoksningerne omkring Vitsø Nor. Ynglefugle er hørt 2010, 2011, 2017, 2018 og muligvis 2019.

Gæster?: Største koncentration af rødstjert er: 17.08.2016 5 fugle.

Husrødstjert

STATUS 2019: Tidligere regelmæssig, sjælden gæst.

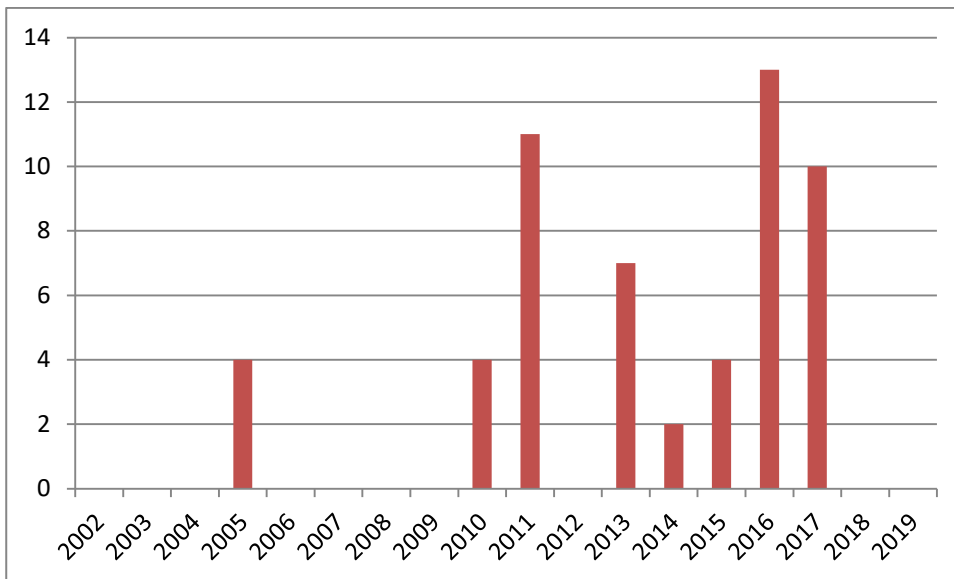
Samtlige iagttagelser

2011:	16.09.	1 han.
2012:	06.04.	1 han.
2014:	02.07.	1 han.

Stenpikker

STATUS 2019: Ret almindelig gæst.

Gæster: Stenpikkeren er registreret regelmæssigt siden 2010, dog ikke årene 2012 og 2018-2019. Maksimum antal fugle er 8 17.08.2016.

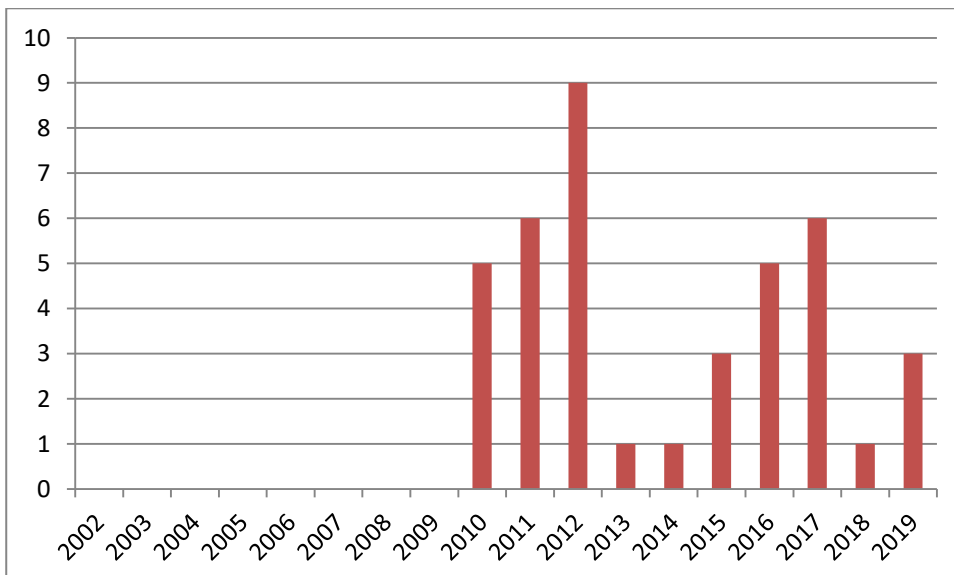

Vitsø Nor, stenpikker, samtlige iagttagelser fordelt pr. år 2002-2019.

Bynkefugl

STATUS 2019: Sjælden gæst.

Gæster: Bynkefuglen er registreret hvert år siden 2010. Maksimum er 8 fugle 26.08.2012.

Vitsø Nor, bynkefugl, samtlige iagttagelser fordelt pr. år 2002-2019.

Den smukke bynkefugl er desværre kun en sjælden gæst ved Vitsø Nor. Foto: Kurt Due Johansen.

Sortstrubet bynkefugl

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl. 2017-2019 sjælden gæst.

Ynglefugle: Sortstrubet bynkefugl har ynglet 2015-2016. Forældrefuglene set med unger.

Gæster: 2018 iagttaget 1 hun 02.04. 2019 1 hun 29.06.

Sangdrossel

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl. Ret almindelig gæst.

Ynglefugle: 1-4 ynglepar.

Gæster:

Mere end 10 fugle:

24.09.2010 20.

26.09.2011 15.
14.04.2013 30 nordøsttrækkende.
05.10.2015 13.

Vindrossel

STATUS 2019: Regelmæssig, ret almindelig trækgæst oktober og januar-februar og april.

Gæster: Største koncentrationer – mere end 10 fugle er:

05.04.2009 30.
13.10.2010 25.
23.10.2011 40.
14.04.2013 40 nordøsttrækkende.

Misteldrossel

STATUS 2019: Tidligere sjælden-ret almindelig gæst.

Samtlige iagttagelser

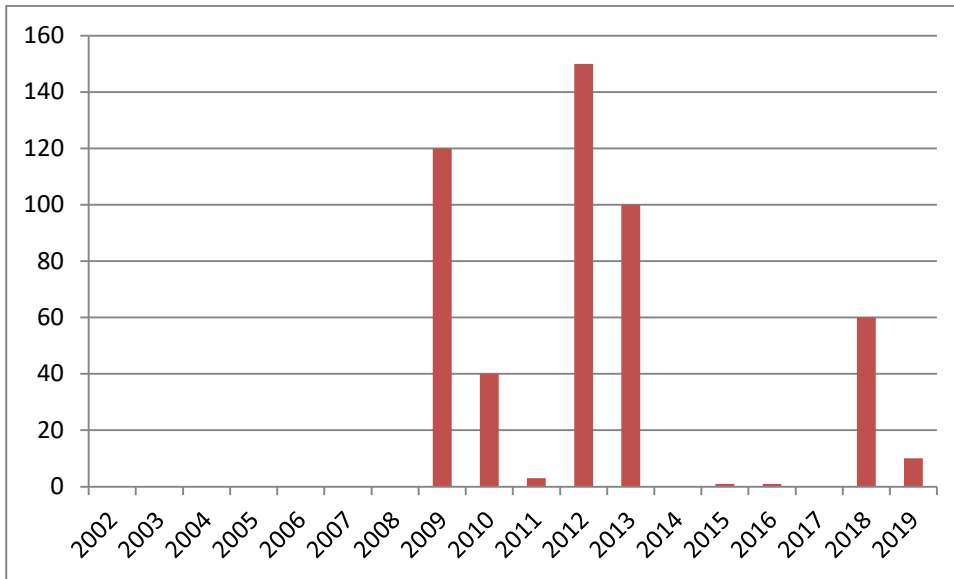
2010:	09.10.	1 overflyvende.
2010:	13.10.	11 rastende.
2010:	17.10.	5 overflyvende.
2010:	31.10.	1 overflyvende.
2011:	15.10.	2 overflyvende.
2012:	08.10.	1 trækkende.
2013:	07.04.	2 rastende.
2013:	14.04.	1 rastende.

Sjagger

STATUS 2019: Sjælden-almindelig gæst.

Gæster: Sjaggeren ses i fluktuerende antal ved Vitsø Nor. De fleste sjaggere ved Vitsø er registreret som overflyvende fugle. Maksimum er 05.04.2009 120, 22.04.2012 150 og 03.03.2013 100.

Vitsø Nor, sjaeger, maksimum antal, fordelt på år.

Solsort

STATUS 2019: Ret almindelig ynglefugl.

Ynglefugle: 8 ynglepar angives fra omgivelserne omkring Vitsø. Lars Tom-Petersen mener at antallet af ynglepar er undervurderet. Arten ses året rundt.

Ringdrossel

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

Samtlige iagttagelser

2017: 21.05. 1 hun rastende.

Havesanger

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl.

Ynglefugle: Hørt hvert af årene 2006-2019 med 1-4 syngende fugle, hvorfor der må regnes med, at der yngler op til 4 par i buskadser og bevoksninger i og op til Vitsø Nor.

Munk

STATUS 2019: Fåtallig ynglefugl.

Ynglefugle: Op til 9 fugle hørt synge i yngletiden 2009-2019. Der regnes derfor med, at der yngler op til 9 par i buskadser og bevoksninger i og op til Vitsø Nor.

Gærdesanger

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl.

Ynglefugle: Hørt hvert år i yngletiden 2008-2019 med op til 5 syngende fugle maj-juni. Der påregnes ca. 5 ynglepar.

Tornsanger

STATUS 2019: Ret almindelig ynglefugl.

Ynglefugle: Syngende hvert år i yngletiden 2003-2019 med 16-17 fugle. Der regnes således med 16-17 par.

Sivsanger

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl.

Ynglefugle: 1-2 ynglepar. Der er hørt syngende fugle følgende år: 2010 (2), 2011 (2), 2012 (1), 2013 (2), 2014 (1), 2015 (1), 2017 (1) og 2018 (2).

Græshoppesanger

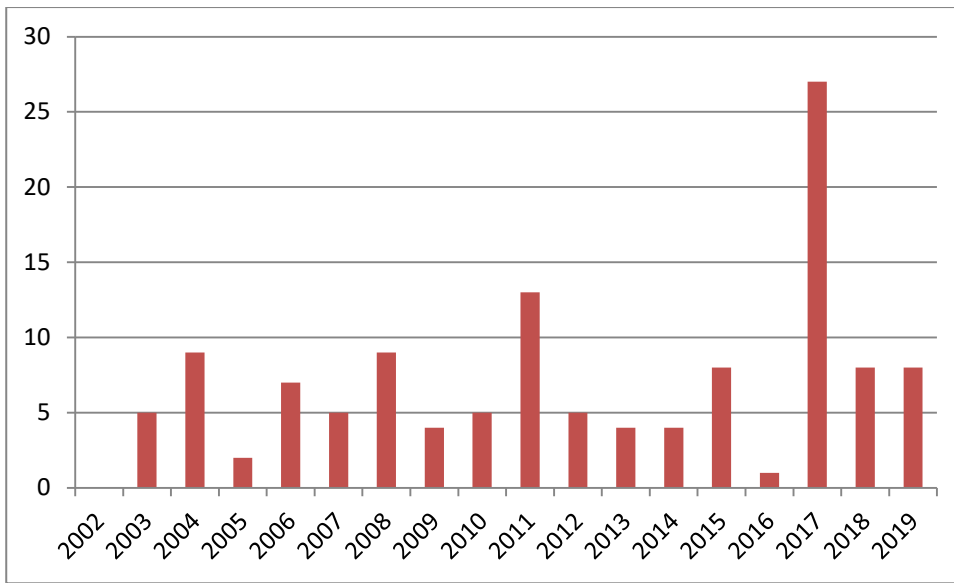
STATUS 2019: Mulig, sjælden ynglefugl.

Ynglefugle/gæster: Mulig ynglefugl. En fugl hørt synge 2017 og 2019.

Rørsanger

STATUS 2019: Fåtallig ynglefugl.

Ynglefugle: Følgende antal rørsangere hørt i yngletiden: 2003: 5, 2004: 7, 2005: 2, 2006: 7, 2007: 5, 2008: 9, 2009: 4, 2010: 5, 2011: 13, 2012: 5, 2013: 4, 2014: 4, 2015: 3, 2016: 2, 2017: 27, 2018: 8 og 2019: 4.

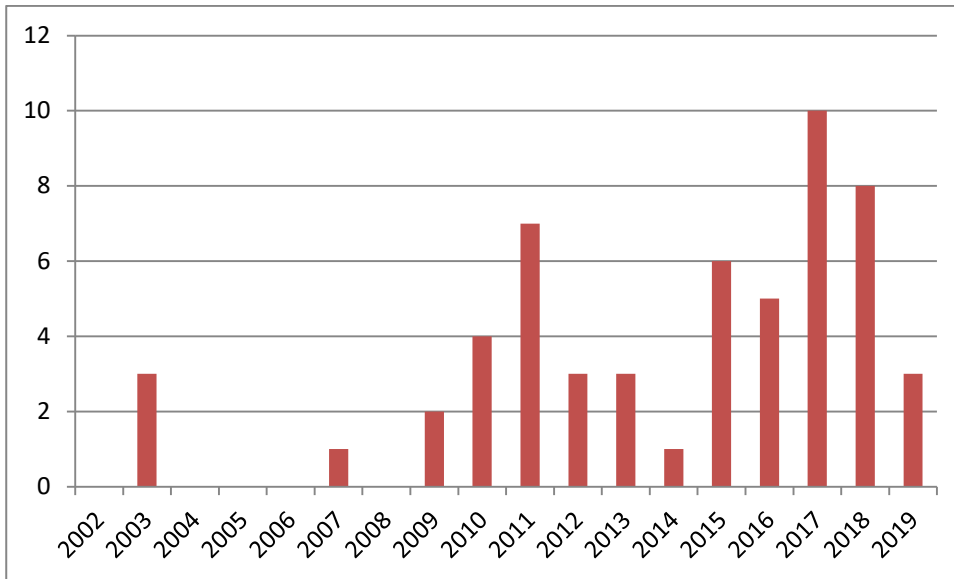

Vitsø Nor, antal syngende rørsangere 2002-2019.

Kærsanger

STATUS 2019: Fåtallig ynglefugl.

Ynglefugle: Der er hørt op til 10 syngende kærsangere (2017), hvilket sandsynligvis matcher antallet af ynglepar.

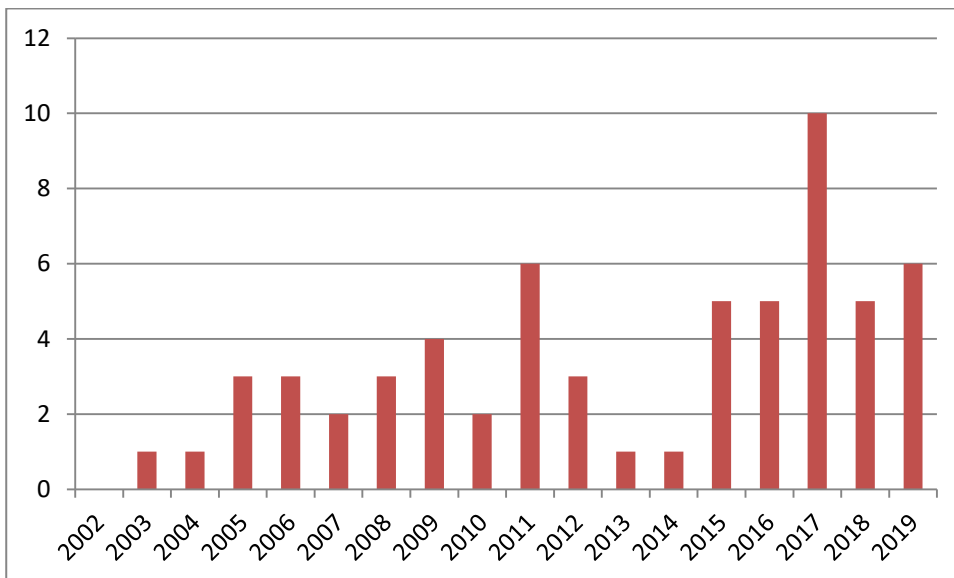

Vitsø Nor, antal syngende kærsangere 2002-2019.

Gulbug

STATUS 2019: Fåtalig ynglefugl.

Ynglefugle: Bortset fra 2017, er der hørt 1-6 syngende gulbuge omkring Vitsø Nor, hvilket sandsynligvis svarer til ynglebestanden af gulbug omkring Vitsø Nor.

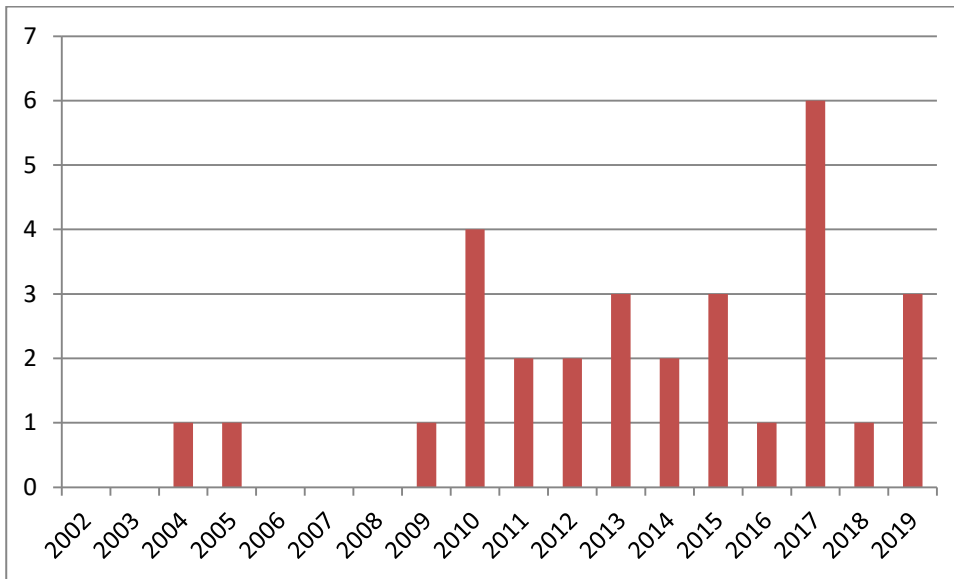

Vitsø nor, antal syngende gulbuge 2002-2019.

Løvsanger

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl.

Ynglefugle: Der er hørt 1-6 syngende løvsangere omkring noret i maj måned. Lars Tom-Petersen mener at flere af de hørte fugle i maj måned er trækgæster og at ynglebestanden ligger på 1-2 par. Han har kun hørt løvsangeren synge i juni-juli måned i 6 af årene 2000-2010.

Vitsø Nor, antal syngende løvsangere 2002-2019.

Løvsangeren er en sjælden ynglefugl ved Vitsø Nor. Foto: Kurt Due Johansen.

Skovsanger

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

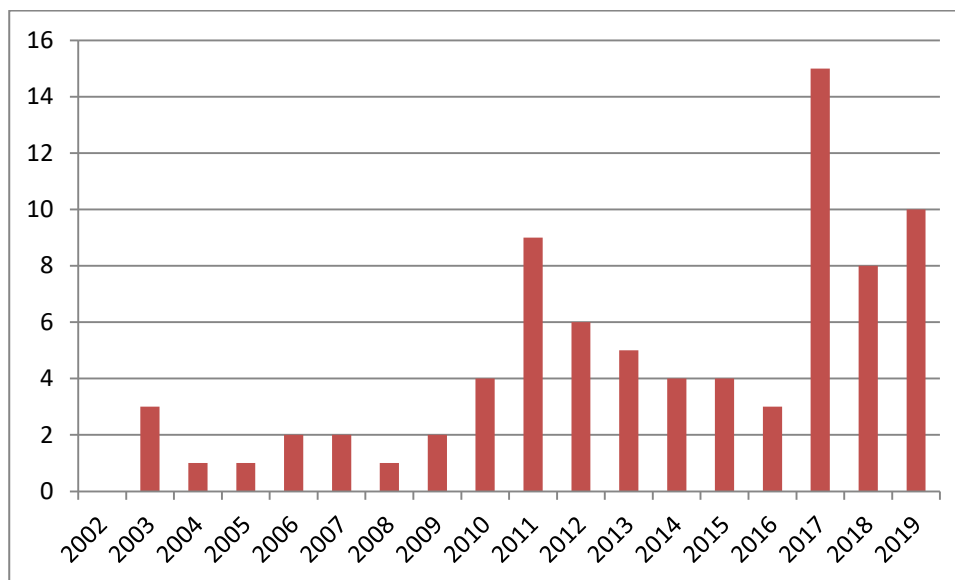
Samtlige iagttagelser

2011: 21.08. 1 fouragerende.

Gransanger

STATUS 2019: Fåtallig-ret almindelig ynglefugl.

Ynglefugle: Bortset fra 2017, hvor der er hørt 15 gransangere, er der siden 2010 hørt 4-10 gransangere, hvilket antal sandsynligvis svarer til antallet af ynglepar.

Vitsø Nor, antal syngende gransangere 2002-2019.

Fuglekonge

STATUS 2019: Regelmæssig sjælden-ret almindelig gæst.

Gæster:

Samtlige iagttagelser

2010: 01.10. 2 fouragerende.

2010: 09.10 6 fouragerende.

2010: 13.10. 36 fouragerende.

2015:	04.10.	5 fouragerende.
2016:	01.10.	4 rastende.
2017:	29.09.	1 rastende.
2017:	01.10.	4 rastende.
2019:	22.04.	3 rastende.
2019:	30.09.	1 rastende.

Grå fluesnapper

STATUS 2019: Sjælden, regelmæssig gæst.

Gæster: Grå fluesnapper er iagttaget 2010-2011 og 2015-2019 i månederne maj til september med 1-2 fugle. En iagttagelse 17.06.2018 indikerer at arten yngler i eller i nærheden af Vitsø Nor.

Broget fluesnapper

STATUS 2019: Uregelmæssig, sjælden gæst.

Samtlige iagttagelser

2016:	17.08.	1 rastende.
2017:	08.05.	1 hun fouragerende.
2017:	11.05.	2 fouragerende.
2017:	12.05.	1 hun fouragerende.

Musvit

STATUS 2019:

Ynglefugle: Ses året rundt i Vitsø Nor og maksimalt 7-8 fugle høres synge, hvilket sandsynligvis svaret til 7-8 par.

Blåmejse

STATUS 2019:

Ynglefugle: Kun angivet syngende én gang. Sandsynligvis 1-få par. Arten iagttages året rundt i noret.

Gæster: Nogle af de blåmejsler der iagttages ved noret er sandsynligvis trækfugle. Følgende trækkende fugle iagttaget:

07.10.2012	480 trækkende.
23.09.2012	30 trækkende.
01.10.2016	18 trækforsøg.
05.10.2018	15 nordvesttrækkende.

Sortmejse

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

Samtlige iagttagelser

2012:	07.10.	5 trækkende.
-------	--------	--------------

Sumpmejse

STATUS 2019: Tilfældig gæst. Første iagttagelse på Ærø i nyere tid. Der er tale om en meget usædvanlig iagttagelse:

2019:	27.02.	1.
-------	--------	----

Halemejse

STATUS 2019: Tilfældig ynglefugl?

Ynglefugle: Arten er registreret i Vitsø Nor 06.05.2017, hvilken indikerer, at arten er en tilfældig ynglefugl i området.

Gæster: I øvrigt er halemejsen iagttaget 2010 og 2019 med op til 15 fugle (13.10.2010).

Skægmejse

STATUS 2019: Sandsynligvis en sjælden ynglefugl nogle år. Regelmæssig, sjælden gæst.

Ynglefugle: Sandsynligvis ynglende nogle år i rørskoven syd for Vitsø Mølle, f.eks. 2018 og 2019.

Gæster: Skægmejser er iagttaget i månederne maj, juli-oktober. Der er 13 iagttagedage i årene 2011, 2016-2019 med maksimalt 7 fugle (01.10.2017).

Træløber

STATUS 2019:

Gæster – samtlige iagttagelser

2010:	13.10.	1 fouragerende.
2019:	23.02.	1 syngende.

Rødrygget tornskade

STATUS 2019: Tidligere sjælden ynglefugl.

Ynglefugle: Konstateret ynglende (unger) 2010 og 2011 og 2013. Lars Tom-Petersen mener at arten godt kan have ynglet efter 2013, men at arten blot ikke har været eftersøgt som potentiel ynglefugl.

Gæster: I øvrigt iagttaget årene 2010-2014, 2016-2019 med 1-4 fugle.

Stor tornskade

STATUS 2019: Uregelmæssig, sjælden gæst.

Samtlige iagttagelser:

2010:	24.-10.10.	1.
2011:	30.09.	1.
2016:	04.10.	1.

Husskade

STATUS 2019: Sjælden strejfgæst ved Vitsø Nor.

Ynglefugle: Husskaden er mærkelig nok ikke angivet i DOF-basen som ynglende, men er iagttaget det meste af året, også i yngletiden. Lars Tom-Petersen oplyser, at han ikke har set tegn på yngel ved selve Vitsø Nor, men at den i de senere år har ynglet ved Låddenbjerg og Søby nær Vitsø Nor. Indtil for 20 år siden var husskaden en sjælden fugl på Ærø, og for 50 år siden nærmest et hit. I dag er husskaden en fåtallig og spredt ynglefugl.

Husskaden er en sjælden strejfgæst ved Vitsø Nor. Foto: Kurt Due Johansen.

Skovskade

STATUS 2019: Regelmæssig, sjælden-ret almindelig gæst.

Ynglefugle: Skovskaden er iagttaget i yngletiden 2010, 2012 og 2013, så den yngler sandsynligvis i bevoksningerne op til Vitsø Nor, eller kommer på strejf fra nærliggende ynglepladser.

Gæster: Skovskaden er iagttaget i årene 2010, 2011, 2012, 2013, 2015, 2018 og 2019 med 1-3 eksemplarer, bortset fra 13.10.2010, hvor der var et influx på 23 overflyvende skovskader.

Allike

STATUS 2019:

Ynglefugle: Alliken er ikke angivet ynglende ved Vitsø Nor.

Gæster: Alliken iagttages talrigt i træktiden, på efterårstrækket. De største trækcifre er:

2006:	18.10.	420 trækkende.
2010:	07.11.	2.266 trækkende, flest 710 vest.
2011:	23.10.	1.201 trækkende, flest 700 sydvest.
2012:	28.10.	1.575 trækkende.
2014:	23.10.	450 nordvesttrækkende.
2018:	07.10.	31 nordvesttrækkende.

Råge

STATUS 2019: Ret almindelig gæst.

Gæster: Rågen iagttages ret almindeligt i træktiden, på efterårstrækket. De største trækcifre er:

2011:	15.10.	24 sydvesttrækkende.
2012:	07.10.	44 trækkende.
	28.10.	75 vesttrækkende.
2018:	07.10	27 nordvesttrækkende.

Gråkrage

STATUS 2019: Fåtallig ynglefugl. Sjælden gæst.

Ynglefugle: Iagttages året rundt ved Vitsø Nor og ud fra de indrapporterede fugle, skønnes det at der yngler 5-10 par i bevoksningerne i og ved Vitsø Nor.

Gæster: Der er sandsynligvis også tale om gæstende gråkrager ved Vitsø Nor. Arten er i DOF-basen kun angivet én gang som direkte trækkende: 2 nordøsttrækkende 08.04.2016. Der iagttages 25-71 gråkrager i området samtidig, når der er flest.

Sortkrage

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl.

Ynglefugle/gæster: Sortkragen yngler udbredt på Ærø. Ved Vitsø Nor iagttages sortkragen med 1-8 fugle året rundt og yngler sandsynligvis fåtalligt, enten i et sortkragepar eller som blandingspar. Sortkragen er dog ikke angivet i DOF-basen som ynglefugl.

Ravn

STATUS 2019: Sjælden gæst.

Ynglefugle/gæster: Ravn er ikke angivet som ynglefugl ved Vitsø Nor, men yngler i nærheden, ved Låddenbjerg og gæster året rundt Vitsø Nor med 1-8 fugle.

Stær

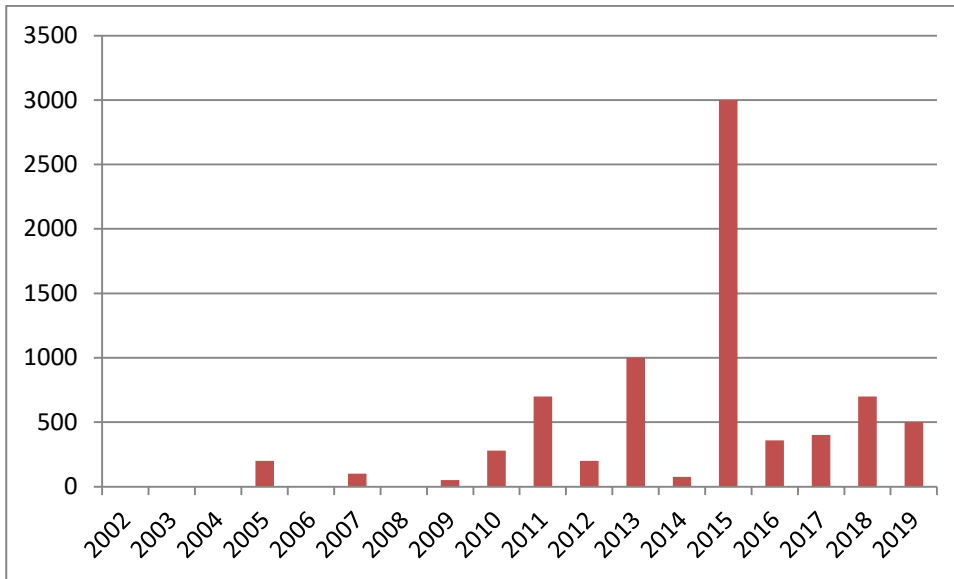
STATUS 2019: Sjælden ynglefugl, meget talrig gæst.

Ynglefugle: Stæren er sandsynligvis en sjælden ynglefugl i eller nær Vitsø Nor.

Gæster: Stæren ses talrigt rastende på engene omkring Vitsø Nor med årligt flere hundrede fugle, undtagelsesvist 1.000 fugle (2013) eller flere – 3.000 fugle 2015.

Trækkende fugle:

2010:	05.09.	100 vesttrækkende.
2011:	25.09.	700 sydvesttrækkende.
2012:	07.10.	1.400 vesttrækkende.
2015:	10.08.	180 nordvesttrækkende.
2016:	26.09.	120 nordvesttrækkende.
2016:	01.10.	360 vesttrækkende.
2018:	13.09.	185 trækkende.
2018:	07.10.	350 vesttrækkende.

Vitsø Nor, stær, maksimum antal, fordelt på år.

Pirol

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

Samtlige iagttagelser

2017: 21.05. 1 hun trak nord.

Gråspurv

STATUS 2019: Fåtallig ynglefugl, almindelig gæst.

Ynglefugle: Gråspurven iagttages i yngletiden, så den er en fåtallig ynglefugl ved boligerne i området.

Gæster: Uden for yngletiden iagttaget i større antal. Flest: 04.08.2018 70 gråspurve.

Skovspurv

STATUS 2019:

Ynglefugle: Iagttaget i yngletiden 2010, 2013 og 2019, så arten er en sjælden ynglefugl ved beboelserne.

Gæster Uden for yngletiden iagttaget i større antal. Flest: 14.08.2013 25 og 09.08.2019 20.

Bogfinke

STATUS 2019: Fåtallig ynglefugl,

Ynglefugle: Fåtallig ynglefugl. Maksimalt hørt 7 syngende bogfinker ved og i Vitsø Nor.

Gæster: Der ses jævnligt træk af bogfinker på efterårstrækket. Flere end 100 trækkende bogfinker nævnes her:

2010:	21.09.	400 vesttrækkende.
2010:	30.10	170 sydvesttrækkende.
2011:	25.09.	5.000 sydøsttrækkende.
2011	26.09.	700 sydtrækkende.
2012:	23.09.	4.000 vesttrækkende.
2018:	07.10.	190 nordvesttrækkende.

Kvækerfinke

STATUS 2019: Fåtallig gæst.

Gæster:

Samtlige iagttagelser

2010:	09.10.	12 rastende.
2011:	26.09.	2 sydtrækkende.
2011:	15.10.	10 rastende.
2011:	22.10.	3 sydtrækkende.
2015:	04.10.	5 nordvesttrækkende.
2017	06.05.	2 overflyvende.

Tornirisk

STATUS 2019: Fåtallig ynglefugl, ret almindelig gæst.

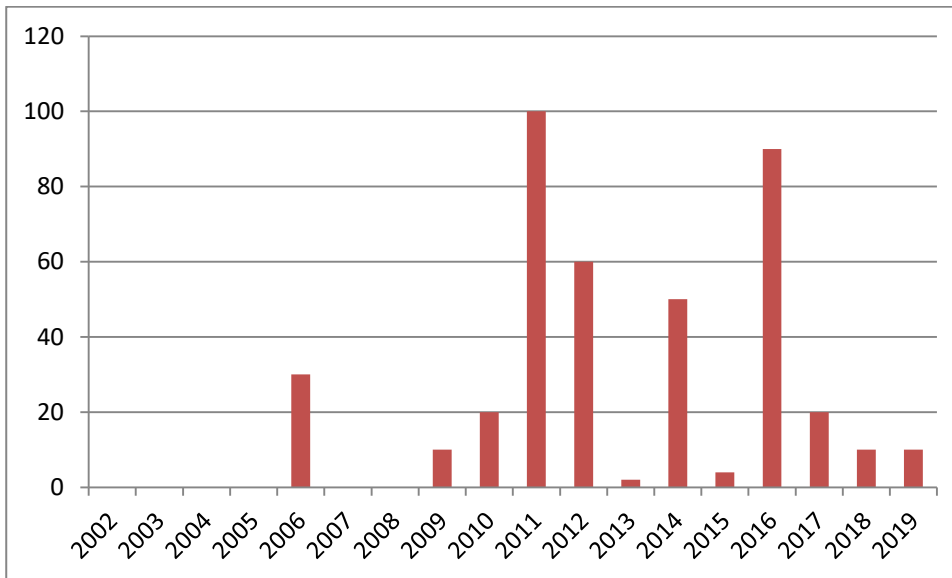

Ynglefugle: Fugle i maj regnes som ynglefugle. Ud fra antallet af fugle skønnes det at der yngler i omegnen af 5 par ved Vitsø Nor.

Gæster: Der haves følgende træktal for tornirisk ved noret:

2012: 23.09. 60 trækkende.

2018: 13.09. 70 trækkende.

Vitsø Nor, tornirisk, maksimum antal, fordelt på år.

Bjergirisk

STATUS 2019: Fåtallig gæst.

Gæster:

Samtlige iagttagelser

2006: 18.10. 3 rastende.

2010: 17.10. 16 rastende.

2010: 27.11. 8 fouragerende.

2011: 10.04. 6 fouragerende.

2014: 23.10. 6 rastende.

Gråsisken

STATUS: Sjælden ynglefugl. Almindelig gæst.

Ynglefugle: Ynglende 2007, 2016-2017 og 2019.

Gæster: Udover ynglefuglene iagttaget:

2010:	13.10.	15 overflyvende.
2010:	21.11.	60 fouragerende.
2010:	06.12.	35 vesttrækkende.
2011:	22.10.	4 sydtrækkende.
2011:	23.10.	12 fouragerende.
2012:	28.10.	7 vesttrækkende.
2015:	04.10.	2 overflyvende.

Stillits

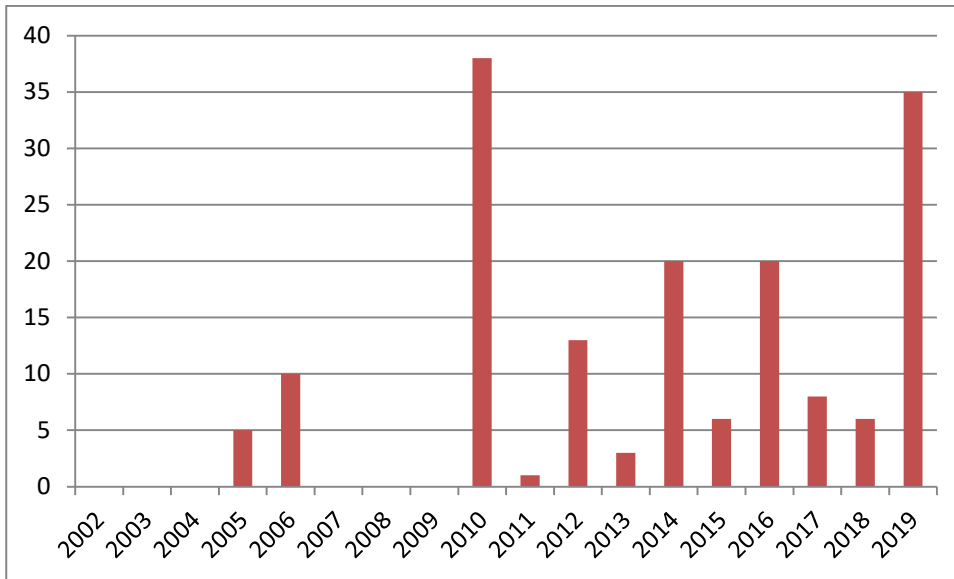
STATUS 2019: Sjælden ynglefugl.

Ynglefugle: Ud fra angivelser i DOF-basen fra månederne maj-juni, skønnes det at der yngler 1-2 par stillits i området.

Gæster: Ret almindelig gæst omkring noret. Maksimale antal fugle fremgår af histogrammet nedenunder.

Trækkende fugle, mere end 10:

2012:	23.09.	100 trækkende.
2016:	01.10.	14 sydvesttrækkende.

Vitsø Nor, stillits, maksimum antal, fordelt på år.

Grønirisk

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl.

Ynglefugle: Angivelserne i DOF-basen giver anledning til at skønne 1-3 ynglepar i og ved Vitsø Nor.

Gæster: Udover ynglefuglene, ses grønirirken fåtalligt med maksimalt under 10 fugle i og omkring noret i månederne august-oktober.

Grønsisken

STATUS 2019: Meget almindelig gæst.

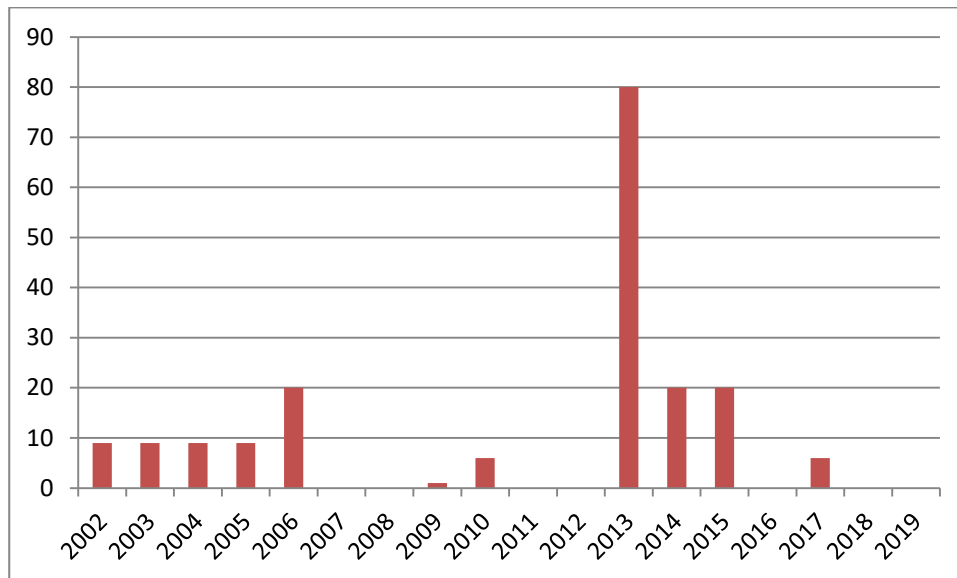
Gæster: lagttages regelmæssigt, dog ikke 2011-2012 og 2018-2019 med "normalt" op til 20 fugle, dog 80 rastende fugle 13.09.2013.

Trækkende fugle

Følgende større flokke af fugle på direkte træk er iagttaget:

2010:	13.10.	400 vesttrækkende.
2010:	31.10.	120 vesttrækkende.

2011: 26.09. 60 sydtrækkende.
 2016: 26.09. 70 nordvesttrækkende.
 2016: 01.10. 220 sydvesttrækkende.

Vitsø Nor, grønsisken, maksimum antal, fordelt på år.

Gulirisk

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

Samtlige iagttagelser

2016: 04.06. 1 syngende.

Dompap

STATUS 2019: Sjælden-ret almindelig gæst.

Gæster:

Samtlige iagttagelser

2010: 17.10. 5 overflyvende.
 2010: 07.11. 12 vesttrækkende.
 2011: 22.10. 1 rastende.
 2018: 21.02. 2 fouragerende.
 2019: 23.02. 2 syngende.

Kernebider

STATUS 2019: Ustadig, sjælden gæst.

Samtlige iagttagelser

2010:	11.07.	4 overflyvende.
2016:	17.08.	2 overflyvende.

Lille korsnæb

STATUS 2019: Ret almindelig gæst.

Gæster:

Samtlige iagttagelser

2013:	21.06.	12 sydøsttrækkende.
2013:	13.09.	1 overflyvende.
2013:	14.09.	50 overflyvende.
2014:	10.08.	7 vesttrækkende.
2016:	25.07.	1 overflyvende.
2016:	07.09.	8 vesttrækkende.
2017:	28.07.	15 vesttrækkende.
2017:	01.10.	2 trækkende.

Rørspurv

STATUS 2019: Fåtallig ynglefugl. Ret almindelig gæst.

Ynglefugle: Ifølge DOF-basen op til 12 syngende fugle, hvilket nok er det maksimale antal ynglede par i perioden 2010-2019. Udover i selve Vitsø Nor, yngler rørspurven fåtalligt omkring de gamle gravehuller vest for Vitsø Nor.

Gæster: Fåtallig rastende i træktiden med op til 14 fugle rastende (13.10.2010). Sjælden vintergæst: 28.12.2012 1 rastende.

Følgende fugle på direkte træk

2016:	01.10.	61 sydvesttrækkende.
-------	--------	----------------------

Lapværling

STATUS 2019: Tilfældig gæst.

Samtlige iagttagelser

2010: 13.10. 1 fouragerende.

Den vidunderligt smukke gulspurv overses ofte på grund af, at den er så almindelig. Foto: Kurt Due Johansen.

Gulspurv

STATUS 2019: Ret almindelig ynglefugl.

Ynglefugle: DOF-basen angiver maksimalt 10 syngende fugle= 10 ynglepar.

Gæster: Uden for yngletiden er 20 gulspurve det maksimale antal rastende fugle.

Kornværting

STATUS 2019: Sjælden ynglefugl.

Ynglefugle: 2 ynglepar. lagttaget i månederne april-august og november.